

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

**Izvještaj o radu Ministarstva vanjskih poslova
i evropskih integracija u 2012. godini**

Podgorica, 7. mart 2013. godine

Sadržaj

Rezime.....	3
Uvod.....	6
Evropske integracije.....	8
Evroatlantske integracije.....	17
Bilateralni poslovi.....	22
Multilateralni poslovi i regionalna saradnja.....	51
Konzularni poslovi i dijaspora.....	59
Međnarodno pravni poslovi.....	64
Jačanje institucionalnih i administrativnih kapaciteta.....	73

REZIME

Godina koja je za nama ostaće upamćena po, do sada, najznačajnijim rezultatima ostvarenim u postavljenim okvirima vanjskopolitičkih prioriteta Crne Gore. Prethodna godina ostaće upamćena kao godina u kojoj je Crna Gora otvorila pregovore o pristupanju Evropskoj uniji. Poruke podrške i ohrabrenja upućene tokom majskog Samita NATO u Čikagu su potvrda da je Crna Gora, takođe, napravila značajan korak ka članstvu u NATO. Koordinisana multilateralna politika Crne Gore je, 29. aprila, rezultirala punopravnim članstvom u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji. Doprinos unaprijeđenju i zaštiti ljudskih prava nagrađen je i članstvom Crne Gore u Savjetu za ljudska prava Ujedinjenih nacija u periodu od 2013. do 2015. Evropska i evroatlantska perspektiva Crne Gore su izvjesnije, a uspješna diplomatija u okvirima međunarodnih i regionalnih organizacija doprinijela je boljem pozicioniranju zemlje na međunarodnom planu. Nedvosmisleno važan preduslov uspjehu na multilateralnom i regionalnom planu je izbalansirana politika i kontinuirano dobra saradnja sa najvažnijim međunarodnim akterima, ali i sadržajni i bliski odnosi sa susjedima.

Tokom prethodne godine, Crnu Goru kao nezavisnu državu priznalo je još 7 zemalja, dok je 8 država uspostavilo diplomatske odnose. Ukupno 161 država je priznala i uspostavila diplomatske odnose sa Crnom Gorom.

Evropske integracije:

Crna Gora je 2012. ušla u ključnu fazu evropskih integracija, koja je u zvaničnim razgovorima na najvišem nivou označena kao godina otvaranja pregovora. U junu 2012. pristupni pregovori su formalno otvoreni, a svega šest mjeseci kasnije, 18. decembra 2012, pregovori za poglavlje 25 - Nauka i istraživanje, su otvoreni i privremeno zatvoreni. Ovim je odatu priznanje napretku koji je Crna Gora ostvarila u proteklih šest godina, od sticanja nezavisnosti. To je veliki uspjeh za koji su zaslužni i Vlada, i Parlament, nevladine organizacije, mediji, civilno društvo u cjelini. Na osnovu zaključaka decembarskog Evropskog savjeta, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je pripremilo, a Vlada donijela Odluku o uspostavljanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2. februara 2012. Ovo je osnovni dokument kojim se određuje sastav i nadležnost struktura za vođenje pregovora i zaključivanje Ugovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji. Zaključno s 31. decembrom 2012. formirano je 18 od 35 radnih grupa za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji. Pored već ranije imenovanog glavnog pregovarača, 2012. je imenovano još 5 članova Pregovaračke grupe tj. pregovarača za određenu skupinu poglavlja. Ministarstvo je i tokom 2012. bilo koordinator cjelokupnog procesa obaveza u pripremi priloga za prolječni Izvještaj Evropske komisije o ispunjavanju sedam ključnih prioriteta koji je sadržao finalni izvještaj o aktivnostima, mjerama i rezultatima ostvarenim u ispunjavanju sedam ključnih prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije.

Takođe, pripremljena su i dostavljena četiri kvartalna izvještaja Skupštini o ukupnim aktivnostima u Procesu stabilizacije i pridruživanja EU.

Ministarstvo je tokom 2012. u okviru redovnih aktivnosti nastavilo s koordinacijom korištenja sredstava Instrumenta pretpristupne podrške EU (IPA) na nacionalnom nivou. Sprovođenje ovih aktivnosti podrazumijevalo je intenzivnu komunikaciju s Evropskom komisijom, Delegacijom EU u Crnoj Gori, resornim ministarstvima koja su korisnici projekata i ostalim zainteresovanim stranama.

Evroatlantske integracije:

Crna Gora je u 2012. nastavila aktivno sprovođenje reformi i ispunjavanje obaveza u okviru evroatlantske agende. Saradnja Crne Gore i NATO nastavljena je u okviru programa Partnerstvo za mir (PZM), kroz implementaciju aktivnosti iz Godišnjeg nacionalnog programa, Akcionog plana za članstvo, kao i kroz realizaciju vojno-odbrambenih programa saradnje Individualnog partnerskog programa saradnje i Procesu planiranja i revizije.

Crna Gora je u 2012. uspješno okončala II ciklus MAP na sastanku Sjevernoatlantskog savjeta i Crne Gore u junu 2012.

Treći ciklus MAP-a za Crnu Goru otpočeo je predajom i prezentacijom trećeg Godišnjeg nacionalnog programa (ANP) NAC-u 30. oktobra 2012.

Održavane su redovne političko-odbrambene konsultacije Crne Gore i Alijanse, uključujući i sastanke sa NAC-om, kao i ministarske sastanke u ISAF formatu.

Najvažniji događaj u 2012. bio je samit NATO u Čikagu, od 20-21. maja. Značajan napredak Crne Gore u evroatlantskim integracijama tokom 2012. prepoznat je od strane članica Alijanse na samitu NATO u Čikagu, prilikom procjene implementacije II MAP-a, kao i pozitivnom evaluacijom saveznika na sastanku NAC-a i Crne Gore održanom 28. juna u Briselu. Za Crnu Goru veoma su značajne pozitivno intonirane ocjene saveznika u zajedničkoj deklaraciji sa samita u Čikagu, koje su potvrdile kontinuitet napretka ka NATO i doprinos regionalnoj i globalnoj bezbjednosti, kao i potvrda posvećenosti Alijanse politici „otvorenih vrata“.

Paralelno sa procesom sprovođenja MAP-a, nastavljena je implementacija dva vojno-odbrambena programa u okviru Partnerstva za mir – PARP-a i IPCP-a.

Crna Gora je i tokom 2012, u skladu sa raspoloživim kapacitetima i mogućnostima, nastojala da pruži doprinos očuvanju i unaprijeđenju mira u svijetu, kroz učešće u međunarodnim mirovnim misijama pod vođstvom UN-a, NATO-a i EU. Pripadnici Vojske Crne Gore su u 2012. nastavili angažovanje u misiji ISAF u Avganistanu, i obavili rotaciju V i VI kontigenta.

Novembra prošle godine otvoren je i NATO Info centar u Podgorici.

Bilateralni odnosi:

Sadržaj i kvalitet ostvarenih bilateralnih odnosa, tokom 2012, doprinio je reformama koje proističu iz agende evropskih i evroatlantskih integracija Crne Gore, što je, zauzvrat, dodatno osnažilo poziciju Crne Gore kao činioca stabilnosti na Zapadnom Balkanu.

I pored činjenice da ciljevi i težnje za što skorije integrisanje Crne Gore u evropske i evroatlantske strukture u najvećoj mjeri opredjeljuju sadržaj bilateralnih odnosa, prve zvanične posjete ministara vanjskih poslova Japanu, Indiji i Švajcarskoj, tokom 2012, svjedoče o interesu Crne Gore da u što većoj mjeri razvija saradnju i mimo pomenutih integracija. Uzajamno razumijevanje i podrška od strane ključnih međunarodnih aktera, potvrda su koordinisane i jasno profilisanih diplomatskih aktivnosti. Brojne zvanične posjete i susreti zvaničnika na marginama međunarodnih konferencija, govore o otvorenosti Crne Gore za dijalog i razmjenu mišljenja u pitanjima od međunarodnog, regionalnog ili pojedinačnog interesa.

Činjenica da su odnosi sa susjedima neopterećeni otvorenim pitanjima je bila preporuka Crnoj Gori za poziciju prijatelja i posrednika u regionalom političkom kontekstu, kada prilike nijesu išle na ruku očuvanju mira i daljem prosperitetu.

Multilateralna i regionalna saradnja:

Tokom 2012. nastavljene su aktivnosti Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija u pravcu ostvarivanja utvrđene politike Crne Gore i njene afirmacije na regionalnoj, evropskoj i svjetskoj sceni. Kada je u pitanju međunarodna saradnja, protekla godina je bila dinamična i sadržajna, obilježena intenzivnim aktivnostima na svim područjima o čijim rezultatima svjedoče unaprijeđeni i stabilni odnosi naše zemlje sa međunarodnim organizacijama i institucijama, kao i svim vodećim akterima na savremenoj međunarodnoj sceni.

Prva posjeta Generalnog sekretara UN Ban Ki-muna i izbor Crne Gore u članstvo Savjeta za ljudska prava (HRC) obilježili su 2012, kada je riječ o saradnji sa UN. Izbor u članstvo HRC je najveći uspjeh u dosadašnjem djelovanju Crne Gore u sistemu Ujedinjenih nacija. Potvrđeno je snažno partnerstvo Crne Gore i UN i povjerenje i uvažavanje politike Crne Gore.

Crna Gora je stekla punopravno članstvo u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO) i regulisala status u jednom broju međunarodnih organizacija sistema UN i međunarodnopravnih dokumenata. Osim ovih, Crna Gora je postala članica i sljedećih međunarodnih organizacija: Međunarodni izložbeni biro; Status

posmatrača Crna Gora je dobila u Evropskoj patentnoj organizaciji; Crna Gora je stekla status posmatrača u Konferenciji - Energetske povelje, međuvladinoj organizaciji.

Konzularni poslovi i dijaspora:

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je i u 2012. vršio poslove zaštite prava i interesa Crne Gore i njenih državljana koji prebivaju ili borave u inostranstvu. Konzularni poslovi obuhvatali su upravne poslove vezane za: vizni sistem i viznu politiku; privilegije i imunitete diplomatskog kora i međunarodnih organizacija u Crnoj Gori; dolazak ili boravak stranaca u Crnoj Gori; prelete aviona i uplovljavanje brodova; izdavanje putnih isprava; poslove međunarodno pravne pomoći; legalizacije isprava; uspostavljanja bližih veza sa dijasporom, što je rezultiralo obradom preko 11.000 konzularnih predmeta.

U oblasti vizne politike, Ministarstvo je izdalo saglasnost za izdavanje 1072 vize za ulazak u Crnu Goru, dok je u isto vrijeme odbijeno 326 zahtjeva za izdavanje vize. U skladu sa Uredbom o izdavanju službenih i diplomatskih pasoša, tokom godine izdato je 122 diplomatska i 25 službenih pasoša, posredovano u izdavanju 318 zahtjeva za izdavanje diplomatskih, službenih, konzularnih i poreskih identifikacionih kartica, diplomatskom i službenom osoblju stranih diplomatsko konzularnih predstavništava i međunarodnih organizacija u Crnoj Gori.

Imenovano je i šest počasnih konzula u Crnoj Gori u 2012, a, takođe, je pokrenuta procedura za nove počasne konzule u Crnoj Gori.

Vodeći se postulatima da su kontakti, odnosi i saradnja sa dijasporom neodvojivi dio unutrašnjeg razvoja, kao i procesa regionalnih, evropskih i evroatlantskih integracija, da dijaspora predstavlja prirodnu, društvenu i kulturnu vezu sa inostranstvom i veoma je značajan faktor u međunarodnoj afirmaciji i promociji modernog crnogorskog društva, Ministarstvo je nastavilo sa aktivnostima u cilju uspostavljanja bliže saradnje sa našim iseljenicima.

U skladu sa odrednicama iz Strategije, Ministarstvo je u kontinuitetu preduzimalo aktivnosti na pronalaženju najpogodnijeg institucionalno pravnog okvira saradnje sa dijasporom, prevashodno kroz Zakon o dijaspori i prateća podzakonska akta. S tim u vezi, u pronalaženju, za naše prilike i strukturu naše dijaspore, najprihvatljivijeg rješenja sagledavana su iskustva i praksa institucionalno - pravnog organizovanja zemalja iz regiona, ali i onih sa dugom i pozitivnom tradicijom uređenosti odnosa sa svojom dijasporom. U cilju organizovanog pristupa dijaspori i unapređivanju saradnje pokrenuli smo inicijativu za formiranje radne grupe za izradu Zakona o dijaspori i transformaciji Centra za iseljenike na nivo Uprave/Kancelarije.

Međunarodno-pravni poslovi:

Vanjskopolitičke aktivnosti naše zemlje u prethodnom periodu zaokružene su i verifikovane i brojnim međunarodnim sporazumima koji su potpisani. Na ovaj način, stvoren je neophodan pravni okvir za razvoj međunarodne saradnje u ekonomiji, turizmu, saobraćaju, poljoprivredi, kulturi i drugim oblastima.

Jačanje administrativnih kapaciteta:

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je posvećeno jačanju institucionalnih kapaciteta i ljudskih resursa. U saradnji sa međunarodnim partnerima širom svijeta, službenici Ministarstva su učestvovali u brojnim obukama i usavršavanjima. Istovremeno, naša institucija je u 2012. organizovala petu, sada već tradicionalnu, ljetnju školu za mlade diplomate „Gavro Vuković“ koja je ove godine okupila 48 učesnika iz 33 države. Škola predstavlja važan forum za promociju vanjskopolitičkih interesa Crne Gore na međunarodnom planu, ali i mogućnost produbljivanja i snaženja kontakata sa diplomatama iz cijelog svijeta.

Uvod

Godina za nama biće, van svake sumnje, zapamćena kao godina najviših i najznačajnijih vanjskopolitičkih i međunarodnih dometa. Crna Gora je u 2012. zabilježila značajne i mjerljive rezultate u vanjskopolitičkim prioritetima – evropskim i evroatlantskim integracijama, multilateralnoj, regionalnoj i bilateralnoj saradnji.

Prethodna godina ostaće upamćena kao godina u kojoj je Crna Gora otvorila pregovore o pristupanju Evropskoj uniji. Otvaranje pregovora u junu 2012. je potvrda da je društvo sazrelo za sveobuhvatne, sistemske reforme, koje vode ka stabilnom demokratskom ambijentu i otvaraju Crnoj Gori vrata evropskih vrijednosti. Samo šest mjeseci kasnije, 18. decembra 2012, pregovori za poglavlje 25 - Nauka i istraživanje, su otvoreni i privremeno zatvoreni, čime je potvrđeno da crnogorsko društvo u cjelini aktivno i ozbiljno radi na ispunjavanju postavljenih uslova. Uspjeh koji je postignut je zajednički - Vlade, Parlamenta, civilnog sektora, medija i građana.

Poruke podrške i ohrabrenja upućene tokom majskog Samita NATO u Čikagu su potvrda da je Crna Gora, takođe, napravila značajan korak ka članstvu u NATO. Pozitivnoj ocjeni iz Čikaga prethodio je naporan rad na reformisanju političkog, ekonomskog i odbrambenog sistema u zemlji. Nedvosmislena posvećenost Crne Gore članstvu u NATO promovisana je i kroz brojne aktivnosti organizovane u saradnji sa međunarodnim partnerima, a u cilju bližeg upoznavanja šire javnosti sa mogućnostima koje se otvaraju Crnoj Gori nakon članstva.

Koordinisana multilateralna politika Crne Gore je, 29. aprila, rezultirala punopravnim članstvom u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji. Crna Gora je prepoznata kao destinacija u kojoj se poštuju međunarodno prihvaćena pravila trgovine, a ovo je, ujedno, važan signal stranim investitorima da poslovne ideje vežu za našu zemlju, ali i prilika da se intenzivira vanjsko-trgovinska razmjena i osnaži ekonomija zemlje.

U godini koja je za nama doprinos unaprijeđenju i zaštiti ljudskih prava nagrađen je i članstvom Crne Gore u Savjetu za ljudska prava Ujedinjenih nacija u periodu od 2013. do 2015. Ovo je najveći uspjeh Crne Gore u okviru sistema UN. Za prijem naše zemlje glasili su predstavnici 182 od ukupno 193 članice UN, što nedvosmisleno potvrđuje ugled naše zemlje na međunarodnom planu.

Tokom godine nastavljeno je snaženje i nadgradnja bilateralnih odnosa sa najznačajnijim državama EU i SAD. Dobra i sadržajna saradnja Crne Gore u 2012. nastavljena je i sa Kinom i Rusijom.

Raznovrsnost vanjske politike i otvorenost crnogorske diplomatije za saradnju mimo evropskih partnera ogleda se i u prvim, istorijskim, posjetama ministra vanjskih poslova i evropskih integracija Japanu i Indiji. U mozaiku crnogorske vanjske politike dobrosusjedski odnosi, kako bilateralni tako i u okviru niza regionalnih inicijativa, definišu Crnu Goru kao konstruktivnog partnera koji doprinosi stabilnosti i bezbjednosti cjelokupnog Regiona.

Vanjskopolitičke aktivnosti naše zemlje u prethodnom periodu zaokružene su i verifikovane i brojnim međunarodnim sporazumima koji su potpisani. Na ovaj način, stvoren je neophodan pravni okvir za razvoj međunarodne saradnje u ekonomiji, turizmu, saobraćaju, poljoprivredi, kulturi i drugim oblastima.

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EVROPSKIH INTEGRACIJA

Tokom prethodne godine, Crnu Goru kao nezavisnu državu priznalo je još 7 zemalja, dok je 8 država uspostavilo diplomatske odnose. Ukupno 161 država je priznala i uspostavila diplomatske odnose sa Crnom Gorom.

Važnu dimenziju vanjskopolitičkog djelovanja Crne Gore u protekloj godini predstavljalo je i snaženje saradnje sa crnogorskom dijasporom, u skladu sa ranije usvojenom Nacionalnom strategijom i Akcionim planom za saradnju sa dijasporom. Pokrenute su i procedure za izradu Zakona o dijaspori, čime će se pravno uokviriti mogućnosti saradnje na ovom polju. U cilju institucionalizacije i efikasnijeg usklađivanja aktivnosti na planu unapređenja saradnje sa crnogorskim državljanima širom svijeta, planirana je transformacija postojećeg Centra za iseljenike u posebnu upravu unutar Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija.

Ministarstvo je otpočelo i sa pripremama za formiranje Generalnog direktorata za ekonomsku diplomatiju, čija će funkcija biti usmjerena na koordinaciju promocije i zaštite ekonomskih prioriteta i interesa zemlje u inostranstvu.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je posvećeno jačanju institucionalnih kapaciteta i ljudskih resursa. U saradnji sa međunarodnim partnerima širom svijeta, službenici Ministarstva su učestvovali u brojnim obukama i usavršavanjima. Istovremeno, naša institucija je u 2012. organizovala petu, sada već tradicionalnu, ljetnju školu za mlade diplomate „Gavro Vuković“ koja je ove godine okupila 48 učesnika iz 33 države. Škola predstavlja važan forum za promociju vanjskopolitičkih interesa Crne Gore na međunarodnom planu, ali i mogućnost produbljivanja i snaženja kontakata sa diplomatama iz cijelog svijeta.

Milan Roćen, prvi ministar vanjskih poslova Crne Gore nakon sticanja nezavisnosti, uspješno je okončao svoju misiju 2012. Nakon njegovog povlačenja dužnost je preuzeo ministar Nebojša Kaluđerović. Od decembra prethodne godine potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore je Igor Lukšić.

EVROPSKE INTEGRACIJE

Otpočinjanje pregovora Crne Gore s EU

Crna Gora je 2012. ušla u ključnu fazu evropskih integracija, koja je u zvaničnim razgovorima na najvišem nivou označena kao godina otvaranja pregovora. U junu 2012. pristupni pregovori su formalno otvoreni, a svega šest mjeseci kasnije, 18. decembra 2012, pregovori za poglavlje 25 - Nauka i istraživanje, su otvoreni i privremeno zatvoreni. Ovim je odatu priznanje napretku koji je Crna Gora ostvarila u proteklih šest godina, od sticanja nezavisnosti. To je veliki uspjeh za koji su zaslužni i Vlada, i Parlament, nevladine organizacije, mediji, civilno društvo u cjelini. Na osnovu zaključaka decembarskog Evropskog savjeta (ES), Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija (MVPEI) je pripremio, a Vlada donijela Odluku o uspostavljanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji (EU) 2. februara 2012. Ovo je osnovni dokument kojim se određuje sastav i nadležnost struktura za vođenje pregovora i zaključivanje Ugovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji. Odlukom su, kao ključni segmenti strukture za pregovore, definisani:

- Kolegijum za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji;
- Državna delegacija Crne Gore za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji;
- Pregovaračka grupa za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji;
- Radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji po pojedinim poglavljima – pravne EU;
- Kancelarija glavnog pregovarača za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji;
- Sekretarijat Pregovaračke grupe.

Shodno Odluci o uspostavljanju strukture za pregovore MVPEI je pristupilo obrazovanju radnih grupa za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji po pojedinim poglavljima. Prve formirane grupe odnosile su se na poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava i 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost. Obje grupe su obrazovane marta 2012. U skladu s novim pristupom proširenju EU radne grupe su dovršile analitičke

preglede (eksplanatorni i bilateralni skrining) u maju 2012. u periodu koji je prethodio zvaničnom otpočinjanju pregovora između Crne Gore i EU. Proces pregovora između Crne Gore i EU zvanično je otpočeo 29. juna 2012, kad je održana prva Međuvladina konferencija o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.

Zaključno s 31. decembrom 2012. formirano je 18 od 35 radnih grupa za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji. Dinamika obrazovanja radnih grupa je bila uslovljena rasporedom održavanja analitičkih pregleda koji je odredila Evropska komisija (EK).

Obrazovane su sljedeće radne grupe:

1. poglavlje – Sloboda kretanja robe
 3. poglavlje – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga
 4. poglavlje – Sloboda kretanja kapitala
 5. poglavlje – Javne nabavke
 6. poglavlje – Privredno pravo
 7. poglavlje - Pravo intelektualne svojine
 8. poglavlje – Konkurencija
 10. poglavlje – Informatičko društvo i mediji
 11. poglavlje – Poljoprivreda i ruralni razvoj
 12. poglavlje – Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor
 17. poglavlje – Ekonomska i monetarna unija
 19. poglavlje – Socijalna politika i zapošljavanje
 20. poglavlje – Preduzetništvo i industrijska politika
 22. poglavlje - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata
 25. poglavlje – Nauka i istraživanje
 26. poglavlje – Obrazovanje i kultura
- Formirane radne grupe obuhvatale su, pored predstavnika državnih institucija i predstavnike univerziteta, privredne komore, unije poslodavaca, sindikata, privatnih kompanija, i po

prvi put u jednom evropskom pregovaračkom procesu predstavnici nevladinih organizacija su učestvovali u radu radnih grupa.

U rad pomenutih radnih grupa uključen je 691 član, od kojih su 71% činili predstavnici državnih institucija, 29% predstavnici civilnog sektora. Takođe, uzimajući u obzir kriterijum rodne ravnopravnosti u rad radnih grupa je uključeno 317 muškaraca (44%) i 374 žena (54%).

U relevantnom periodu pripremljeno je i sprovedeno ukupno 14 eksplanatornih i 12 bilateralnih analitičkih pregleda u 2012. u Briselu, Belgija. Radne grupe su održale ukupno 79 pripremih radnih sastanaka u Podgorici.

Pored već ranije imenovanog glavnog pregovarača ambasadora Aleksandra Andrije Pejovića 2012. je imenovano 5 članova Pregovaračke grupe tj. pregovarača za određenu skupinu poglavlja, i to:

- 1. Svetlana Rajković, pomoćnik ministra pravde – pregovarač za poglavlja Pravosuđe i temeljna prava, Pravda, sloboda i bezbjednost*
- 2. Anđelko Lojpur, profesor na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore – pregovarač za poglavlja Informatičko društvo i mediji, Nauka i istraživanje, Obrazovanje i kultura*
- 3. Biljana Šćekić, pomoćnik ministra finansija – pregovarač za poglavlja Javne nabavke, Porezi, Carinska unija, Finansijski nadzor, Finansijske i budžetske odredbe*
- 4. Nikola Fabris, glavni ekonomista Centralne banke – pregovarač za poglavlja Sloboda kretanja kapitala, Finansijske usluge, Ekonomska i monetarna unija, Statistika.*
- 5. Vladimir Savković, docent na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore – pregovarač za*

poglavlja Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, Privredno pravo, Pravo intelektualne svojine, Preduzetništvo i industrijska politika.

Proces pregovora za 25. pregovaračko poglavlje Nauka i istraživanje je završen. Nakon održanih sastanaka eksplanatornog i bilateralnog skrininga, dostavljenog izvještaja sa skrininga za ovo poglavlje, izrađene Pregovaračke pozicije, Crna Gora je otvorila i privremeno zatvorila pregovaranje u ovoj oblasti 18. decembra 2012. na Međuvladinoj konferenciji održanoj u Briselu.

Politički dijalog

Tokom 2012. odvijao se intenzivan politički dijalog između Crne Gore i EU na svim nivoima.

Direktor za Rusiju, Istočno susjedstvo i Zapadni Balkan u Evropskoj službi za vanjske poslove Miroslav Lajčak, boravio je 24. februara 2012. u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori.

Predsjednik Vlade Igor Lukšić boravio je, od 21. do 23. marta 2012, u posjeti Briselu gdje je imao sastanke sa predsjednikom ES Hermanom Van Rompejom, predsjednikom EK Žoze Manuel Barozom, predsjednikom Evropskog parlamenta Martinom Šulcom i komesarom za proširenje i susjedsku politiku EU Štefanom Fileom.

Ministar vanjskih poslova i evropskih integracija (mvpei) Milan Roćen se, 23. marta, 19. aprila i 29. juna 2012. sastao sa generalnim direktorom za proširenje Stefanom Saninom.

Tokom posjete Crnoj Gori, 5. i 6. jula 2012, generalni direktor Direktorata za proširenje Stefano Sanino sastao se sa predsjednikom Vlade I. Lukšićem, potpredsjednikom Vlade i ministrom pravde i ljudskih prava Duškom Markovićem i mvpei M. Roćenom. Ovom prilikom, S. Sanino je

sa državnim sekretarom za evropske integracije ambasadorom A. A. Pejovićem učestvovao i na neformalnom sastanku s predstavnicima država Zapadnog Balkana o evropskim integracijama regiona, koji je u organizaciji MVPEI održan u Kolašinu.

U Briselu je 11. jula 2012. održan drugi sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Crne Gore i EU. Sastanak je, sa crnogorske strane, otvorio državni sekretar za evropske integracije u MVPEI ambasador A. A. Pejović, a sa strane EU direktor za Crnu Goru, Hrvatsku, Makedoniju, Tursku i Island u Generalnoj direkciji za proširenje EK Alehandra Kas Granhe.

Mvpei Nebojša Kaluđerović se, tokom posjete Briselu 6. septembra 2012, sastao sa komesarom za proširenje i evropsku susjedску politiku Š. Fileom i generalnim direktorom za proširenje S. Saninom.

Tokom posjete Briselu 28. septembra 2012. predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić se sastao sa predsjednikom Evropskog parlamenta M. Šulcom i komesarom za proširenje i evropsku susjedскую politiku Š. Fileom.

Mvpei Nebojša Kaluđerović je učestvovao na sastanku zemalja članica Višegradske grupe uz učešće ministara vanjskih poslova i visokih zvaničnika zemalja Zapadnog Balkana, Rumunije, Bugarske, Grčke i Š. Filea, evropskog komesara za proširenje u Varšavi 25. oktobra 2012.

Tokom boravka u Briselu, od 17. do 19. decembra 2012, potpredsjednik Vlade i mvpei I. Lukšić se sastao sa visokim predstavnikom EU za vanjsku politiku i bezbjednost Ketrin Ešton, evropskim komesarom za proširenje Š. Fileom, kao i generalnim direktorom za proširenje EU S. Saninom.

I parlamentarna saradnja se tokom 2012. odvijala dinamično.

U Podgorici je 2. i 3. april održan Četvrti sastanak Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Crne Gore i EU (POSP). Peti sastanak POSP-a je održan 28. i 29. novembar 2012. u Briselu.

Izveštaj o napretku Crne Gore

MVPEI je i tokom 2012. bilo koordinator cjelokupnog procesa obaveza u pripremi **priloga za prolječni Izveštaj EK o ispunjavanju sedam ključnih prioriteta** koji je sadržao finalni izvještaj o aktivnostima, mjerama i rezultatima ostvarenim u ispunjavanju sedam ključnih prioriteta iz Mišljenja EK, u periodu od 1. septembra 2011. do 1. marta 2012, koji je Vlada usvojila i dostavila EK.

Takođe, pripremljen je i prvi **Prilog za izvještaj EK o napretku Crne Gore koji sadrži izvještaj o rezultatima ostvarenim u pristupanju Crne Gore EU**, u periodu od oktobra 2011. do maja 2012, kao i drugi **prilog za izvještaj EK o napretku Crne Gore koji izvještaj o rezultatima ostvarenim u pristupanju Crne Gore EU**, u periodu od maja do septembra 2012. koji je dostavljen EK 1. Septembra 2012.

Organizovane su **tri sjednice Komisije za evropske integracije** na kojim su prisustvovali predstavnici Delegacije EU i razmatran je Predlog plana aktivnosti na sprovođenju preporuka iz Izveštaja EK o napretku za 2012. i smjernice za pripremu i sprovođenje Plana aktivnosti. Vlada je usvojila **Plan aktivnosti za ispunjavanje preporuka iz Izveštaja EK o napretku za 2012**, koji je pripremilo MVPEI na osnovu priloga resornih ministarstava i koji će služiti kao osnova za izradu priloga za Izveštaj o napretku Crne Gore za 2013.

Obaveze po osnovu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

Usvojena su **četiri kvartalna izvještaja o realizaciji obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP)** u okviru koga je EK informisana o realizaciji obaveza iz 139. članova SSP i pratećih protokola i aneksa. Izvještaji sadrže realizaciju obaveza u dijelu koji se odnosi na uspostavljanje pridruživanja, opšte principe, politički dijalog, regionalnu saradnju, slobodan protok robe (industrijske i poljoprivredne), slobodan protok radnika, poslovno nastanjanje, pružanje usluga i protok kapitala, usklađivanje zakonodavstva, primjenu propisa i pravila o konkurenciji, pravda, sloboda i bezbjednost, politike saradnje, finansijsku saradnju i institucionalne, opšte i završne odredbe.

Takođe, pripremljena su i dostavljena četiri kvartalna izvještaja Skupštini o ukupnim aktivnostima u Procesu stabilizacije i pridruživanja EU.

MVPEI je, u okviru redovnih koordinativnih aktivnosti, učestvovalo u organizaciji sjednica sedam pododbora koji su održani u Podgorici, odnosno Briselu. Na **Pododboru za trgovinu, industriju, carine, poreze** koji je održan u Podgorici, razmatran je napredak koji je ostvaren u oblasti slobodnog kretanja robe, industrijskoj politici, turizmu, trgovini, carinama i porezima. U pogledu slobodnog kretanja robe, razmatrane su horizontalne i proceduralne mjere za standardizaciju, metrologiju, akreditaciju, ocjenu usklađenosti i nadzor tržišta, uključujući razvoj administrativnih kapaciteta i infrastrukture.

Na **Pododboru za poljoprivredu i ribarstvo**, koji je održan u Podgorici, razmotren je napredak ostvaren u oblastima poljoprivrede i ruralnog razvoja, bezbjednosti hrane, veterinarske, fitosanitarne politike i ribarstva. Prezentovani su statistički podaci o trgovinskoj razmjeni poljoprivrednih proizvoda Crne Gore sa svijetom, i posebno sa EU. Bilo je riječi i o zakonskim i institucionalno-administrativnim kapacitetima za sprovođenje IPA komponente V (IPARD).

Na **Pododboru za unutrašnje tržište i konkurenciju** su razmatrana pitanja iz oblasti zaštite potrošača i zdravstvene zaštite, javnih nabavki, prava intelektualne, industrijske i komercijalne svojine, prava osnivanja i slobode pružanja usluga, privrednog prava,

računovodstva i revizije, bankarstva, osiguranja i drugih finansijskih usluga, nebankarskog sektora, kao i konkurencije, s posebnim akcentom na tržišno nadmetanje i državnu pomoć.

Na **Pododboru za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku**, koji je održan u Briselu, prezentovane su informacije o napretku u sljedećim oblastima: makroekonomska stabilnost, razvoj i reforma finansijskog sistema, kretanje kapitala i sistem plaćanja, javne finansije, jačanje konkurentnosti ekonomije, statistika, unutrašnja finansijska kontrola i vanjska revizija.

Na **Pododboru za inovacije, ljudske resurse, informaciono društvo i socijalnu politiku**, koji je održan u Podgorici, razmatran je napredak koji je Crna Gora ostvarila u razvoju zakonodavnog i institucionalnog okvira i njegovoj implementaciji. U oblasti informacionog društva, naglasak je bio na institucionalnom i strateškom okviru, tekućim programima saradnje i daljim planovima. Komisija je konstatovala određeni napredak u uspostavljanju zakonodavnog okvira i istakla značaj efikasnog i djelotvornog sprovođenja usvojenih strategija, politika, programa i zakonodavstva.

Na **sastanku Pododbora za transport, životnu sredinu, energetiku i regionalni razvoj**, koji je održan u Briselu razmijenjena su mišljenja o dosadašnjim rezultatima u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekovinom EU i razvoju administrativnog kapaciteta. Tom prilikom je razgovarano i o: strateškom pristupu u dijelu upravljanja otpadom, kvalitetu vodu, zaštiti prirode i klimatskim promjenama. Ukazano je na važnost daljeg usklađivanja i kvalitetne implementacije pravne tekovine EU u oblastima horizontalnog zakonodavstva, voda, upravljanja otpadom, kvaliteta vazduha, kontrole industrijskog zagađenja, hemikalija i zaštite prirode, kao i efikasnog sprovođenja propisa u ovoj oblasti.

Održan je i sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost. Na sastanku su razmatrani rezultati postignuti na polju vladavine prava i posebno je razgovarano o pripremama za izradu akcionih planova za pregovoračka poglavlja 23. i 24.

Odbor za stabilizaciju i pridruživanje je održan u Briselu 11. jul 2012. Odbor je konstatovao glavne operativne zaključke s prethodno održanih sedam sektorskih pododbora. Takođe su konstatovani pozitivni rezultati u implementaciji SSP, koji se, u cjelini uzev, sprovodi nesmetano. U tom okviru, razmatran je napredak koji je Crna Gora ostvarila na planu institucionalnih, zakonodavnih, političkih i ekonomskih reformi i daljeg postepenog usklađivanja s pravnom tekovinom EU.

18. decembra 2012. u Briselu je održan **Savjet za stabilizaciju i pridruživanje**, na kojem je predstavljena Pozicija Crne Gore.

Pripremljena je i usvojena Platforma za prvi tehnički sastanak u vezi izmjena i dopuna Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju usljed pristupanja Hrvatske EU. Održana je prva tehnička runda pregovora i pripremljen Izvještaj koji je usvojila Vlada.

MVPEI je učestvovalo u organizaciji i realizaciji **aktivnosti vezanih za oblast vladavine prava, borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije** u okviru kojih su eksperti EK razgovarali sa predstavnicima državnih organa o realizaciji obaveza koje se odnose na ispunjavanje kriterijuma za članstvo u ovim oblastima.

Organizovano je više seminara, radionica i konsultativnih sastanaka s predstavnicima EK i Delegacije EU u Crnoj Gori. Realizovano je i više ekspertske misije predstavnika nadležnih generalnih direkcija EK.

Priprema nacionalne verzije pravne tekovine

Vlada je 14. juna 2012. usvojila Informaciju o pripremi crnogorske verzije pravne tekovine EU, u kojoj je dat generalni koncept prevođenja evropske pravne tekovine, s akcentom na aktivnosti po fazama (prevođenje, revizija prevoda, stručna i pravna redaktura i lektura) kao i nadležnostima.

U decembru je okončana i revizija Priručnika za prevođenje pravnih i drugih akata u procesu evropskih integracija. Priručnik je ustanovljen početkom 2009. s ciljem standardizacije terminologije koja je važna kod prevođenja u ovoj oblasti, a ovog puta je naročito dopunjen pojmovima i kategorijama iz pregovaračkog

procesa, kao i nazivima novih institucija u Vladi Crne Gore i EU.

Krajem decembra 2012. počele su i aktivnosti za novo testiranje prevodilaca koje je zakazano za početak 2013.

Pravna harmonizacija s EU

Pripremljena je Informacija o uvođenju novih instrumenata za usklađivanje u postupku izrade nacrtu i predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom EU, koju je Vlada Crne Gore usvojila 8. marta 2012. Na osnovu Informacije sačinjeno je i Uputstvo o instrumentima za usklađivanje propisa Crne Gore s pravnom tekovinom EU objavljeno 16. marta 2012.

Novi pristup predstavlja pregled cjelokupnog propisa EU upoređenog s odredbama nacionalnog propisa i obezbjeđuje detaljniji i sveobuhvatniji prikaz prenošenja pravne tekovine EU u pravni poredak Crne Gore.

Novi obrazac Izjave o usklađenosti nacrtu/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom EU i Tabele usklađenosti se primjenjuje od 1. maja 2012. Održano je i pet modula obuke za novi pristup kojima je prisustvovalo 120 službenika.

U 2012. MVPEI je dalo mišljenja na 167 akata, od kojih 89 čine zakoni, a 78 podzakonski akti.

Projekti Instrumenta pretpristupne podrške EU

MVPEI je tokom 2012. u okviru redovnih aktivnosti nastavilo s koordinacijom korištenja sredstava Instrumenta pretpristupne podrške EU (IPA) na nacionalnom nivou. Sprovođenje ovih aktivnosti podrazumijevalo je intenzivnu komunikaciju s EK, Delegacijom EU u Crnoj Gori, resornim ministarstvima koja su korisnici projekata i ostalim zainteresovanim stranama.

Crna Gora trenutno operativno koristi sredstva I i II komponente IPA-e u skladu s pravilima centralizovanog sistema upravljanja. **U okviru I komponente za programe IPA 2007-2013 EK je kroz 93 nacionalna projekta odobrila 152.245.105 € bespovratne finansijske podrške. Za ove projekte Crna Gora je, u vidu nacionalnog kofinansiranja, izdvojila 93.099.207 €, što u ukupnom iznosu čini projekte vrijedne 245.344.313 € na nivou svih sedam programskih godina finansijske perspektive EU 2007-2013.**

MVPEI je tokom 2012. završilo proces pripreme programa IPA 2012. i 2013. Pripremljeno je 11 opisa projekata ukupne vrijednosti 20.466.000 €. Od toga, sredstva IPA iznose 18.010.000 €, dok je vrijednost nacionalnog kofinansiranja 2.456.000 €.

Vlada je 3. maja 2012. usvojila Informaciju o aktivnostima u procesu programiranja nacionalnih programa IPA 2012/2013 (komponenta I - podrška tranziciji i izgradnja institucija) čijim je zaključcima odobrila slanje opisa projekata EK na usvajanje.

EK je 26. novembra 2012. odobrila predloge projekata, čije će sprovođenje početi nakon potpisivanja finansijskih sporazuma.

Za period 2007-2011, u okviru pet nacionalnih programa I komponente IPA-e, sprovodi se 82 projekta. Krajem novembra 2012. od ukupno dodijeljenih 134.235.105 € kroz 177 potpisanih ugovora ugovoreno je 106.248.157 € ili 79,1% sredstava, a utrošeno je 84.217.100 € ili 62,7% sredstava.

MVPEI je tokom 2012. intenziviralo aktivnosti na koordinaciji izrade strateških dokumenata za korišćenje finansijske podrške EU u oblasti regionalnog razvoja (komponenta III) i razvoja ljudskih resursa (komponenta IV) za programski period 2012 – 2013.

Nakon finalizovanja dokumenata Vlada Crne Gore je 29. marta 2012. usvojila finalne predloge Strateškog okvira usklađenosti i Operativnih programa za III i IV komponentu. Ovim dokumentima su definisane oblasti, prioriteti i mjere podrške za projekte III i IV komponente IPA-e. Usvojeni Operativni programi za III i IV komponentu IPA-e i Strateški okvir usklađenosti dostavljeni su EK na dalju proceduru aprila 2012. Nakon sprovedene procedure usvajanja operativnih programa koja je trajala okvirno 6 mjeseci, **EK je tokom novembra 2012. usvojila operativne programe i odobrila Strateški okvir usklađenosti.**

U okviru procesa jačanja kapaciteta za korištenje pretpristupne podrške EU, MVPEI je u saradnji s EK, Programom za razvoj kapaciteta i resornim ministarstvima organizovalo više seminara, radionica i konsultativnih sastanaka. Organizovano je i više ekspertske misije predstavnika nadležnih direkcija EK.

MVPEI je nastavilo i s redovnim praćenjem sprovođenja projekata iz nacionalnih programa IPA 2007, IPA 2008, IPA 2009, IPA 2010 i IPA 2011 programa, i iniciralo aktivnosti na prevazilaženju problema u sprovođenju određenih projekata. **U tom cilju održana su dva redovna zajednička godišnja sastanka Odbora za praćenje sprovođenja programa IPA-e Crne Gore i EK.**

U cilju efikasne implementacije odobrenih projekata, nastavljena je praksa kvartalnih održavanja upravnih odbora svih projekata.

Uporedo sa ovim aktivnostima MVPEI je nastavilo s učešćem u realizaciji aktivnosti koje se odnose na pripremu struktura i procedura za uvođenje

decentralizovanog sistema upravljanja fondovima EU u Crnoj Gori.

Ministarstvo je nastavilo i s praćenjem sprovođenja Višekorisičkog programa IPA (MB IPA). Kroz višekorisičke programe IPA 2007-2012 Evropska komisija sprovodi 112 regionalnih projekata ukupne vrijednosti 646.630.150 €, u kojima učestvuju partneri iz Crne Gore.

Ministarstvo je koordiniralo proces programiranja MB IPA 2013 programa (12 projekata).

Ministarstvo je koordiniralo proces programiranja projekata u okviru Investicijskoga okvira za Zapadni Balkan (IOZB). U okviru ovog instrumenta, Crnoj Gori je u periodu od maja 2008. do kraja decembra 2012. kroz osam ciklusa odobren 21 projekt, od čega tokom 2012. u sedmom i osmom krugu 3 projekta.

MVPEI je nastavilo s koordiniranjem učešća crnogorskih institucija u programima EU – Sedmom okvirnom programu za istraživanje i razvoj, Kultura 2013, Programu za podršku konkurentnosti i inovacijama, Programu za podršku razvoju informacionih tehnologija (ICT-PSP) i Carine 2012.

U cilju pravovremenog i efikasnog programiranja i praćenja sprovođenja projekata IPA-e Ministarstvo je redovno informisalo Vladu o statusu sprovođenja projekata Instrumenta pretprijetne podrške, programiranju i aktivnostima na izradi strateških dokumenata za operativno korištenje sredstava iz III i IV komponente IPA-e.

Transnacionalni i bilateralni programi prekogranične saradnje (CBC)

U okviru programa prekogranične saradnje u Crnoj Gori je tokom 2012. sprovedeno 96 projekata, ukupne vrijednosti 17.800.000 € (od čega 15.100.000 € sredstava EU i 2.700.000 € učešće crnogorskih institucija kroz 15% kofinansiranja).

Riječ je o sljedećim projektima:

43 bilateralna (za programe sa Albanijom, Bosnom i Hercegovinom, Hrvatskom i Srbijom)
16 transnacionalnih (za programe Jugoistočna Evropa - SEE i Mediteran - MED) i
37 projekata u okviru Jadranskog programa saradnje.

Tokom 2012. Vlada je usvojila, a NIPAK potpisao:

finansijske sporazume za sredstva IPA-e za 2011. za prekogranične programe sa Albanijom, Bosnom i Hercegovinom, Hrvatskom, Srbijom i Kosovom

finansijske sporazume za sredstva IPA-e 2010-2013 za transnacionalne programe SEE i MED.

Tokom godine bilo je otvoreno 6 poziva za projekte, 2 poziva u okviru bilateralnih programa i 4 poziva u okviru programa sa zemljama članicama EU:

drugi poziv za projekte za program Hrvatska – Crna Gora, s finansijskim alokacijama IPA-e za 2009, 2010 i 2011 (ukupno 2.430.000 €, od čega 1.350.000 € za Crnu Goru i 1.080.000 € za Hrvatsku)

treći poziv za projekte za program Albanija – Crna Gora, s finansijskim alokacijama IPA-e za 2010 i 2011 (ukupno 2.520.000 €, od čega 1.080.000 € za Crnu Goru i 1.440.000 € za Albaniju)

dva ciljana poziva za projekte za program MED i jedan poziv za kapitalizaciju projekata, s ukupnim raspoloživim fondom od 3.800.000 € za zemlje IPA-e

poziv za strateške projekte u okviru Jadranskog programa, s fondom od 90.860.000 €.

U toku godine je završen proces ocjenjivanja i odabira projekata za tri prekogranična programa:

Albanija – Crna Gora, u kojem je u okviru drugog poziva za projekte odabrano 11 projekata u vrijednosti 1.220.000 €

Bosna i Hercegovina – Crna Gora, u kojem je u okviru drugog poziva za projekte odabrano 9 projekata u vrijednosti 960.000 € i

Srbija – Crna Gora, u kojem je u okviru drugog poziva za projekte odabrano 16 projekata u vrijednosti 2.150.000 €.

Za svih 36 projekata potpisani su ugovori između korisnika i Delegacije EU u Crnoj Gori.

Tokom godine realizovan je proces ocjenjivanja i odabira projekata za drugi poziv za projekte programa Hrvatska – Crna Gora, ali konačni izvještaj još uvijek nije odobren.

U okviru Jadranskog programa završen je proces ocjenjivanja i odabira projekata iz drugog poziva za projekte (crnogorski partneri učestvuju u 20 projekata vrijednih 4.900.000 €). Za finansiranje je odobreno i 8 projekata u okviru programa SEE i 2 projekta iz programa MED.

Kancelarija za koordinaciju i horizontalna pitanja

Tokom 2012. osnovana je Kancelarija za koordinaciju i horizontalna pitanja (KKHP), sa ciljem pružanja podrške šefu operativne strukture za komponentu IPA IIb (prekogranična saradnja sa susjednim zemljama, ne-članicama EU) i sprovođenja aktivnosti evaluacije, upravljanja rizicima, otklanjanja nepravilnosti, promocije i vidljivosti EU programa podrške.

U okviru pripremnih aktivnosti za preuzimanje obaveza koje se odnose na uspostavljanje decentralizovanog upravljanja finalizovan je prvi nacrt Komunikacijske strategije za IPA-u i Akcionog plana za komuniciranje za I komponentu IPA-e. Finalizovan je nacrt Plana evaluacije za prvu komponentu IPA-e, na osnovu kojeg će se organizovati nezavisno eksterno ocjenjivanje u okviru decentralizovanog upravljanja.

Tokom godine su nastavljene redovne aktivnosti KKHP u okviru pripreme za prenos ovlašćenja za upravljanje fondovima EU. U junu 2012. revizori nezavisne revizorske kuće KPMG ocjenili su spremnost Operativnih struktura I i IIb

komponente IPA-e. U dijelu nacрта izvještaja koji se tiče Kancelarije, prezentovali su isključivo nalaze srednje i manje važnosti, koji značajno ne utiču na njeno efikasno funkcionisanje. U skladu s nalazima revizije unaprijeđen je Priručnik o procedurama i pripremljeni su odgovori na upitnik EK, koji se odnosio na procjenu kapaciteta KKHP.

U okviru završne faze ovog procesa, decembra 2012, organizovana je posjeta revizora EK za ocjenu uspostavljenog sistema za decentralizovano upravljanje za I i IIb komponentu IPA-e.

EVROATLANTSKE INTEGRACIJE

NATO

Crna Gora je u 2012. nastavila aktivno sprovođenje reformi i ispunjavanje obaveza u okviru evroatlantske agende. Saradnja Crne Gore i NATO nastavljena je u okviru programa **Partnerstvo za mir (PZM)**, kroz implementaciju aktivnosti iz Godišnjeg nacionalnog programa (ANP) **Akcionog plana za članstvo (MAP)**, kao i kroz realizaciju **vojno-odbrambenih programa saradnje** Individualnog partnerskog programa saradnje (IPCP) i Procesu planiranja i revizije (PARP).

Crna Gora je u 2012. uspješno okončala **II ciklus MAP na sastanku Sjevernoatlantskog savjeta (NAC)** i Crne Gore u junu 2012.

Treći ciklus MAP-a za Crnu Goru otpočeo je predajom i prezentacijom trećeg Godišnjeg nacionalnog programa (ANP) NAC-u 30. oktobra 2012.

Održavane su redovne političko-odbrambene konsultacije Crne Gore i Alijanse, uključujući i sastanke sa **NAC-om, kao i ministarske sastanke u ISAF formatu.**

Najvažniji događaj u 2012. bio je **samit NATO u Čikagu, od 20-21. maja**. Dvodnevni skup je posebnu pažnju posvetio aktivnostima Alijanse u Avganistanu do 2014. i planiranju angažovanja NATO/međunarodne zajednice nakon toga. Zaključeno je da dalje treba jačati saradnju sa partnerima, a razmatrani su i koraci koje treba preduzeti na sprovođenju koncepta „pametne odbrane“.

Delegacija Crne Gore, predvođena predsjednikom Vlade I. Lukšićem, učestvovala je na samitu u Čikagu, u svojstvu države kontributora ISAF, na sastanku posvećenom Avganistanu, kao i

sastanku ministara vanjskih poslova članica Alijanse i država aspiranata – 28+4 (Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Makedonija i Gruzija).

Zamjenik Generalnog Sekretara NATO Aleksandar Veršbo posjetio je Crnu Goru 19. jula 2012. kada je razgovarao sa predsjednikom države **Filipom Vujanovićem**, predsjednicima Skupštine i Vlade, **R. Krivokapićem** i **I. Lukšićem**, i sa ministrima vanjskih poslova i evropskih integracija **Nebojšom Kaluđerovićem** i odbrane **Milicom Pejanović-Đurišić**.

Pomoćnik generalnog sekretara NATO za javnu diplomatiju **Kolinda Grabar Kitarović** boravila je u Crnoj Gori **05. i 06. novembra 2012.** i sa premijerom I. Lukšićem zvanično **otvorila Informativni centar o evroatlantskim integracijama u Podgorici.**

Potpredsjednik Vlade i mvpei Crne Gore **I. Lukšić** susreo sa generalnim sekretarom **Andersom Fog Rasmusenom** 18. decembra 2012. Tokom susreta, Rasmusen je potvrdio da „Crna Gora ima značajnu ulogu u procesu evroatlantskih integracija i da njen progres može poslužiti kao ohrabrenje svim državama aspirantima u regionu Zapadnog Balkana“.

NATO države i partneri su na zahtjev Crne Gore, upućen preko **NATO Evro-atlantskog centra za**

koordinaciju pomoći u vanrednim situacijama (EADRCC), pružile značajnu pomoć našoj državi tokom jakog sniježnog nevremena početkom 2012.

Na osnovu inicijative da ambasadori NATO država u manjim grupama posjete Crnu Goru, **druga grupa NATO ambasadora** (Mađarska, Belgija, Rumunija, Albanija i Portugalija) posjetila je Podgoricu **10. i 11. februara 2012.** i tom prilikom imala susrete sa najvišim zvaničnicima Crne Gore, predstavnicima Skupštine i nevladinog sektora.

Aktivnosti Crne Gore u okviru Akcionog plana za članstvo – MAP i implementacija vojno-odbrambenih programa u okviru Partnerstva za mir

Značajan napredak Crne Gore u evroatlantskim integracijama tokom 2012. prepoznat je od strane članica Alijanse na samitu NATO u Čikagu, prilikom procjene implementacije II MAP-a, kao i pozitivnom evaluacijom saveznika na sastanku NAC-a i Crne Gore održanom 28. juna u Briselu. Za Crnu Goru veoma su značajne pozitivno intonirane ocjene saveznika u zajedničkoj deklaraciji sa samita u Čikagu, koje su potvrdile kontinuitet napretka ka NATO i doprinos regionalnoj i globalnoj bezbjednosti, kao i potvrda posvećenosti Alijanse politici „otvorenih vrata“.

Paragraf o Crnoj Gori u Deklaraciji koja je usvojena na NATO samitu u Čikagu

„Pozdravljamo značajan progres koji je Crna Gora napravila na putu ka NATO kao i njen doprinos bezbjednosti u regionu Zapadnog Balkana i šire, kroz svoju aktivnu ulogu u regionalnim inicijativama i učešće u ISAF. Takođe pozdravljamo povećanje javne podrške za NATO članstvo u Crnoj Gori, i taj proces ćemo nastaviti da podržavamo. Aktivno angažovanje Crne Gore u MAP procesu ukazuje na jaku posvećenost članstvu u NATO. Crna Gora je uspješno sprovedla značajne političke, ekonomske i odbrambene reforme i ohrabrujemo je da nastavi na tom putu, kako bi mogla još više da se približi Alijansi. Aktivno ćemo pratiti napredak Crne Gore ka članstvu“.

NATO države članice su tokom sastanka **NAC-a i Crne Gore u junu** ocijenile da je Crna Gora

ostvarila značajane rezultate u sprovođenju prioriteta iz osnovnog dokumenta MAP – Godišnjeg nacionalnog programa (ANP). Ohrabrilii su Crnu Goru da nastavi sa implementacijom neophodnih reformi kako bi se omogućio dalji napredak ka punopravnom NATO članstvu, u skladu sa zaključcima samita i politikom „otvorenih vrata“.

Treći ciklus MAP za period 2012-2013. je zvanično otpočeo 30. oktobra 2012, prezentacijom III ANP u Briselu, koji sadrži pregled planiranih ciljeva i aktivnosti potrebnih za realizaciju reformi u definisanim oblastima u navedenom periodu, koncipiranih na osnovu jasnih strateških prioriteta Crne Gore. ANP III je sačinila Komisija za interresorne aktivnosti Crne Gore, a potom usvojio Savjet za Partnerstvo za mir i Vlada, nakon čega je zvanično predstavljen u Briselu. U izradi dokumenta uzeti su u obzir komentari i preporuke NATO članica tokom evaluacije ANP II, sadržaj NATO Izvještaja o napretku Crne Gore u evroatlantskim integracijama, kao i prioriteta Crne Gore u narednom periodu.

Paralelno sa procesom sprovođenja MAP-a, nastavljena je implementacija dva vojno-odbrambena programa u okviru Partnerstva za mir – PARP-a i IPCP-a.

U toku je implementacija trećeg paketa Partnerskih ciljeva, koji je Crna Gora od NATO-a preuzela početkom 2012. Treći PARP sadrži 49 partnerskih ciljeva. Koordinaciju implementacije Partnerskog cilja „Stabilizacija i rekonstrukcija-međuresorna saradnja“ vrši Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija.

U toku je i realizacija aktivnosti petog IPCP ciklusa (Individual Partnership Cooperation Programme).

Misija Crne Gore pri NATO-u u Briselu nastavila je u 2012. intenzivnu saradnju sa **NATO Štabom, članicama NATO-a i državama partnerima**. Redovno je praćen rad komiteta i radnih tijela u okviru PzM i ISAF misije, i realizovane aktivnosti koje proizilaze iz implementacije postojećih programa saradnje (MAP, IPCP, PARP). Misija je nastavila da aktivno učestvuje na sastancima **Evroatlantskog partnerskog savjeta – EAPC, kao i u radu Komiteta za civilno planiranje u kriznim situacijama (CEPC)**. U toku 2012. posebna pažnja je posvećena intenziviranju učešća predstavnika crnogorskih državnih institucija – ministarstava i agencija na sastancima CEPC i ostalim potkomitetima i radnim grupama koje djeluju u okviru CEPC.

U decembru 2012. donijeta je odluka da Crna Gora preuzme predsjedavanje **Upravljačkom grupom za bezbjednosnu saradnju zemalja JIE (SEE grupa)**, koja okuplja zemlje JIE, države članice NATO i države partnere. Crna Gora će predsjedavati SEE grupom u 2013.

Tokom 2012. nastavljena je saradnja sa NATO i kroz mehanizme programa Nauka za mir – SPS i korišćenje fondova SPS-a za realizaciju konkretnih naučnih projekata. Aktuelna je realizacija projekta GEPSUS – jačanja nacionalnih kapaciteta za suprostavljjanje prirodnim i drugim katastrofama.

Doprinos Crne Gore regionalnoj i globalnoj stabilnosti tokom 2012. godine

Crna Gora je i tokom 2012, u skladu sa raspoloživim kapacitetima i mogućnostima, nastojala da pruži doprinos očuvanju i unaprijeđenju mira u svijetu, kroz **učešće u međunarodnim mirovnim misijama pod vođstvom UN-a, NATO-a i EU**. Pripadnici Vojske Crne Gore su u 2012. nastavili angažovanje u **misiji ISAF u Avganistanu**, i obavili rotaciju V i VI kontigenta.

Zajedno sa još 22 države Crna Gora je podržala dansku inicijativu 3C (Coalition of Committed Countries) za **podršku održivosti avganistanskih nacionalnih bezbjednosnih snaga**.

Crna Gora je u novembru primljena za **potencijalnog operativnog partnera** za

planiranje NATO vođene misije u post tranzicionoj fazi u Avganistanu, nakon 2014.

Jačanje regionalne i međunarodne bezbjednosne saradnje

Nastavljeno je i učešće na najznačajnijim bezbjednosnim konferencijama. Predsjednik Vlade Igor Lukšić i mvpei Roćen učestvovali su na Briselskom bezbjednosnom forumu u martu, koji je okupio visoke državne zvaničnike, predstavnike NVO, think-tank organizacija i akademskih institucija iz Evrope, Sjeverne i Južne Amerike i Azije, u cilju razmjene mišljenja o savremenim globalnim bezbjednosnim izazovima.

Predsjednik Vlade Igor Lukšić učestvovao je i na GLOBSEC bezbjednosnoj konferenciji u Bratislavi, od 12-14. aprila 2012.

Mvpei Nebojša Kaluđerović učestvovao je 23. novembra 2012. na **Konferenciji ministara vanjskih poslova Jugoistočne Evrope, koju je u Berlinu organizovao Aspen Institut**.

Mvpei Crne Gore, Nebojša Kaluđerović, sa delegacijom, učestvovao je, 2. i 3. septembra 2012, na **strateškom forumu u Bledu (BSF)**, pod nazivom "Evropa i izmijenjeni globalni poredak", u okviru koga je imao izlaganje na temu **"Izazovi Evropske unije u Jugoistočnoj Evropi: euro kriza i meka moć privlačnosti EU."**

U skladu sa strateškim opredjeljenjem da razvija i unapređuje dobrosusjedске odnose i saradnju, tokom 2012. Crna Gora je aktivno participirala u **regionalnim bezbjednosnim inicijativama i procesima saradnje u oblasti odbrane**.

Crna Gora je aktivno učestvovala na svim sastancima tokom predsjedavanja Bosne i Hercegovine i Hrvatske **Američko-jadranskom poveljom u 2012.** Američko-jadranska povelja se potvrdila kao važan forum i instrument jačanja regionalne saradnje i kanalisanja evroatlantskih aspiracija regiona Jugoistočne Evrope. Mvpei Roćen i potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Igor Lukšić su učestvovali na **završnim sastancima BiH i hrvatskog predsjedavanja Američko-jadranskom poveljom u Sarajevu i Zagrebu, u junu, odnosno decembru 2012,** u okviru kojih je istaknut značaj foruma za stabilnost i dalji ekonomski razvoj regiona i promovisanje evroatlantskih vrijednosti država članica.

Crna Gora je aktivno učestvovala i u radu Procesu saradnje ministara odbrane Jugoistočne Evrope-SEDM.

Tokom 2012. održane su **bilateralne konsultacije MVPEI** posvećene odbrambeno-bezbjednosnim aspektima i saradnji u oblasti evroatlantskih integracija i PzM sa predstavnicima MVP Bosne i Hercegovine, Albanije i Ruske Federacije.

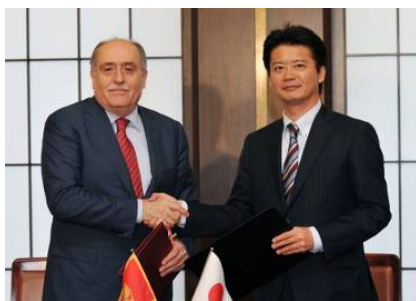
MVPEI je tokom 2012. intenzivno sarađivao sa **Ambasadom Republike Slovenije u Podgorici,** koja je ujedno i NATO kontakt ambasada Crne Gore u 2011. i 2012. U saradnji sa Ambasadom Slovenije realizovane su brojne zajedničke aktivnosti u oblasti evroatlantskih integracija sa tendencijom da se i tokom naredne godine nastave koordinisane aktivnosti na afirmaciji NATO vrijednosti i crnogorskih aspiracija za članstvo. Ambasada Republike Slovenije u Podgorici biće NATO kontakt ambasada Crne Gore i tokom 2013. i 2014.

MVPEI je aktivno učestvovao i u radu Vladinog **Koordinacionog tima za implementaciju komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama,** koji je realizovao tokom 2012. dva šestomjesečna akciona plana (IX i X), u okviru kojih je sproveden veliki broj aktivnosti. Akcionim planovima su nastavljene informativno-edukativne aktivnosti, a prije svega neposredan kontakt sa građanima, uključujući i niz tribina o evroatlantskim integracijama u crnogorskim opštinama u saradnji sa Ambasadom Slovačke u Crnoj Gori, kao i inkluzivne aktivnosti sa srednjoškolskom i studentskom populacijom.

Pomoćnik generalnog sekretara NATO za javnu diplomatiju Kolinda Grabar Kitarović boravila je u Crnoj Gori 05. i 06. novembra 2012, povodom svečanog otvaranja Informativnog centra o evroatlantskim integracijama u Podgorici, čijim radom rukovodi NVO Centar za demokratsku tranziciju. Tokom posjete održani su susreti sa crnogorskim zvaničnicima, parlamentarcima, predstavnicima nevladinog sektora i diplomatskog kora u Crnoj Gori.

NATO Info centar će pružiti mogućnost crnogorskim građanima da se informišu o procesu evroatlantskih integracija Crne Gore, ulozi NATO-a u XXI vijeku, njegovim aktivnostima i transformacijama u skladu sa savremenim globalnim bezbjednosnim izazovima.

BILATERALNI POSLOVI

Pregled bilateralne saradnje

Sadržaj i kvalitet ostvarenih bilateralnih odnosa, tokom 2012, doprinio je reformama koje proističu iz agende evropskih i evroatlantskih integracija Crne Gore, što je, zauzvrat, dodatno osnažilo poziciju Crne Gore kao činioca stabilnosti na Zapadnom Balkanu.

I pored činjenice da ciljevi i težnje za što skorije integrisanje Crne Gore u evropske i evroatlantske strukture u najvećoj mjeri opredjeljuju sadržaj bilateralnih odnosa, prve zvanične posjete ministara vanjskih poslova Japanu, Indiji i Švajcarskoj, tokom 2012, svjedoče o interesu Crne

Gore da u što većoj mjeri razvija saradnju i mimo pomenutih integracija.

Činjenica da su odnosi sa susjedima neopterećeni otvorenim pitanjima je bila preporuka Crnoj Gori za poziciju prijatelja i posrednika u regionalom političkom kontekstu, kada prilike nijesu išle na ruku očuvanju mira i daljem prosperitetu. Crnogorosko djelovanje se prepoznaje kao konstruktivno i dobrodošlo u svim pitanjima od značaja za stabilnost Regiona i njegovu dalju integraciju u EU. To prepoznavamo kao posebnu i dodatnu vrijednost naših vanjskopolitičkih napora.

Albanija

Odnose dvije države karakteriše dobrosusjedska i dinamična bilateralna saradnja. Političke veze su izuzetno sadržajne, a dodatnu potvrdu njihovom kvalitetu daju kontakti na najvišem nivou ostvareni tokom 2012.

U periodu izvještavanja nastavljeno je sa intenziviranjem kontakata u oblastima odbrane, zaštite životne sredine, obrazovanja i kulture. Saradnja u oblasti unutrašnjih poslova osnažena je potpisivanjem Sporazuma o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Zatrijebačka Cijevna-Grabon, 25. januara 2012.

U skladu sa CEFTA sporazumom postignut je dogovor o potpunoj liberalizaciji prometa robe od januara 2012. U 2012. robna razmjena je iznosila 21,6 miliona €, od čega je uvoz iznosio 14 miliona €, a izvoz 7,6 miliona €. Strane direktne investicije su u blagom porastu u odnosu na prethodnu godinu, te u periodu januar-novembar iznose 0,4 miliona €.

U protekloj godini nastavljeni su radovi na putu Podgorica - Plav preko teritorije Republike Albanije, te rekonstrukcija putnog pravca na dionici Plav-Grnčar. U cilju inteziviranja saradnje iz oblasti saobraćaja u avgustu 2012. potpisan je Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o organizovanju graničnog željezničkog saobraćaja.

U prvih devet mjeseci 2012. Crnu Goru je posjetilo 22 834 turista iz Albanije, koji su ostvarili 149 965 noćenja.

Posjete i susreti:

5. decembra 2012 - predsjednik Crne Gore F. Vujanović imao bilateralni susret sa predsjednikom Albanije Bujarom Nišanijem na marginama Četvrtog regionalnog samita u Budvi;
26. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović je razgovarao sa ministrom vanjskih poslova (mvp) Albanije Edmond Panaritijem na marginama 67. zasjedanja Generalne skupštine UN u Njujorku;

3. juna 2012 - predsjednik Crne Gore F. Vujanović sastao se sa predsjednikom Albanije Bamirom Topijem na marginama 10. Regionalnog samita

UNESKO-a predsjednika država Jugoistočne Evrope u Mostaru;

3-4. maja 2012 - predsjednik Crne Gore F. Vujanović boravio u zvaničnoj posjeti Tirani;

6. aprila 2012 - potpredsjednik Vlade i mvp Albanije Edmond Hadžinasto boravio je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori;

1. aprila 2012 – mvpei M. Ročen je imao neformalni susret sa mvp Albanije Edmond Hadžinastom na marginama Druge konferencije Grupe prijatelja sirijskog naroda u Istanbulu;

25. januara 2012 - predsjednik Vlade Republike Albanije Salji Beriša boravio je u zvaničnoj posjeti Podgorici.

Alžir

Crna Gora i Republika Alžir imaju dobre odnose, ali bilateralna saradnja dvije države ne odgovara realnim mogućnostima. Postoji potencijal za unaprijeđenje ekonomske saradnje, prvenstveno u sferi energetike i rudarstva.

Robna razmjera u 2012. između dvije države iznosila je 265 445€ i odnosi se na uvoz.

Argentina

Crna Gora i Argentina imaju prijateljske odnose, uz brojne mogućnosti za snaženje bilateralne saradnje u oblastima ekonomije, nauke, obrazovanja i kulture, a važan segment saradnje predstavlja i jačanje kontakata i saradnje sa crnogorskom dijasporom u Argentini.

Robna razmjena u 2012. iznosila je 1,6 miliona €, a odnosila se samo na uvoz.

Australija

Crna Gora i Australija imaju dobre i prijateljske odnose. Postoje potencijali za jačanje ekonomskih veza, kao i nastavak saradnje u okviru međunarodnih organizacija.

Australija snažno podržava saradnju Vlade Crne Gore i australijske kompanije „Balamara Resources Limited“ na stvaranju pretpostavki za otpočinjanje geoloških istraživanja i eksploatacije rude na prostoru bivšeg rudnika „Brskovo“.

“Balamara Resources Limited” je aprila 2012. donirala Opštini Mojkovac 10 000 australijskih dolara za obnovu sportske hale, oštećene prilikom vremenskih nepogoda koje su Crnu Goru zadesile u februaru 2012, a u septembru 2012. oko 6 000 € za sanaciju klubskih prostorija, FK „Brskovo“.

Tokom 2012. usaglašen je Memorandum o razumijevanju sa Saveznom policijom Australije, a Ambasada Australije u Beogradu je u junu 2012, posredstvom Misije OEBS-a u Crnoj Gori, donirala Upravi policije dva policijska psa, koji su namijenjeni za zaštitu plave granice u Ulcinju, Baru i Budvi.

Ukupna robna razmjena između Crne Gore i Australije u 2012. iznosila je 250 240 €, od čega je uvoz 203 114 €, a izvoz 47 126 €. Investicije iz Australije u periodu januar-novembar 2012. iznosile su 1,6 miliona €.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 3 929 turista iz Australije, a ostvareno je 18 117 noćenja.

Posjete i susreti:

25. septembra 2012 – mvpei N. Kaluđerović sastao se sa mvp Australije Bobom Karom na marginama GS UN u Njujorku;

19. aprila 2012 – mvpei M. Roćen razgovarao je sa mvp Australije Bobom Karom na marginama sastanka mvp NATO članica i partnerskih zemalja kontributora ISAF misije, u Briselu.

Austrija

Bilateralni odnosi Crne Gore i Republike Austrije su dobri i sadržajni, a faktički ne postoji oblast u kojoj dvije države ne sarađuju. Crna Gora ima značajnu podršku Austrije na planu ostvarenja punopravnog članstva u EU. Od velikog značaja za uspješnu pripremu i primjenu evropskih standarda u Crnoj Gori bilo je aktivno učestvovanje Austrije u tvining projektima u Crnoj Gori.

I tokom 2012. saradnja u oblasti odbrane bila je intenzivna, a odvijala se u okviru Plana bilateralne saradnje između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane i sporta Austrije za 2012. General Edmund Entaher, načelnik Generalštaba Oružanih snaga Austrije, boravio je u posjeti Vojsci Crne Gore, 12-14. septembra 2012, a

posjeta je realizovana za vrijeme održavanja zajedničke vježbe planinskih jedinica Vojske Crne Gore i Vojske Austrije pod nazivom “Common Challenge”.

Postoji potencijal za jačanje ekonomske saradnje. U 2012. robna razmjena sa Austrijom je iznosila 36,9 miliona €, od čega se na uvoz odnosilo 32,7 miliona €, a na izvoz 4,2 miliona €. Za jedanaest mjeseci 2012. direktne investicije iz Austrije su iznosile 8,1 milion €. Dodatan impuls intenziviranju saradnje u ovoj oblasti dao je i Poslovni forum Crna Gora - Koruška, koji je 2. oktobra organizovala Privredna komora Crne Gore, u saradnji sa Ambasdom Austrije u Podgorici, Kancelarijom Privredne komore Austrije u Podgorici i Privrednom komorom Koruške, kojom prilikom je iskazano interesovanje za unapređenje saradnje prvenstveno u oblastima energetike, turizma i zaštite životne sredine, naročito upravljanja otpadom.

U oblasti turizma, postoji prostor za unapređenje saradnje. Tokom devet mjeseci 2012. Crnu Goru je posjetilo 15 594 turista iz Austrije, koji su ostvarili 70 134 noćenja.

Drugim sastankom Mješovite komisije za naučnu i tehnološku saradnju, 10. septembra, stvoreni su preduslovi za uspostavljanje još sadržajnije saradnje na ovom planu. Ambasade dviju zemalja preduzele su niz aktivnosti na planu kulturne razmjene.

Posjete i susreti:

18-19. novembra 2012 - predsjednik Vlade I. Lukšić imao je susret sa austrijskim saveznim kancelarom Vernerom Fajmanom na marginama 9. Bečkog ekonomskog foruma (BEF), kojom prilikom mu je uručena godišnja nagrada BEF za doprinos ekonomskom razvoju Crne Gore i jugoistočne Evrope;

5-6. jula 2012 - potpredsjednik Vlade i savezni ministar za evropske i međunarodne poslove Austrije Mihael Špindeleger boravio je u posjeti Crnoj Gori;

16. februara 2012 - mvpei M. Roćen imao je susret sa potpredsjednikom Vlade i saveznim ministrom za evropske i međunarodne poslove Austrije M. Špindelegerom na marginama 3.

Ministarske konferencije inicijative Pariškog pakta za borbu protiv krijumčarenja opojnih droga.

Azerbejdžan

Dobra saradnja i uzajamno razumijevanje između Crne Gore i Azerbejdžana dodatno su osnaženi posjetom predsjednika Vlade Igora Lukšića Azerbejdžanu, 16-17. jula 2012, kao i nizom susreta na marginama međunarodnih konferencija. U Podgorici je 24. aprila 2012. otvorena Diplomatska kancelarija Azerbejdžana. Redovni politički kontakti rezultirali su značajnim unapređenjem saradnje na ekonomskom planu što potvrđuje i Ugovor između Vlade Crne Gore i Državne naftne kompanije Azerbejdžana (SOCAR) o dugoročnom zakupu lokaliteta „Orjenski bataljon“ u Kumboru.

Vlada Crne Gore je, 21. juna 2012, donijela odluku o privremenom oslobađanju od pribavljanja viza za državljane Azerbejdžana u periodu od 15. jula do 31. oktobra 2012.

Posjete i susreti:

26. septembra 2012 – mvpei N. Kaluđerović razgovarao je sa mvp Azerbejdžana Eljmarom Mamadjarovim na marginama 67. zasjedanja GS UN;

16-17. jula 2012 – predsjednik Vlade I. Lukšić boravio je u prvoj zvaničnoj posjeti Azerbejdžanu na poziv predsjednika države i predsjednika Vlade Azerbejdžana, Iljhama Alijeva i Artura Rasizadea;

30. juna 2012 – predsjednik Crne Gore F. Vujanović sastao se sa predsjednikom Azerbejdžana I. Alijevim, na marginama Kran Montana Forumu u Bakuu;

20. maja 2012 – predsjednik Vlade I. Lukšić razgovarao je sa predsjednikom Vlade Azerbejdžana A. Rasizadeom, na marginama NATO Samita u Čikagu.

Belgija

Crna Gora i Kraljevina Belgija imaju tradicionalno prijateljske odnose koji su tokom ove godine, ojačani redovnim političkim kontaktima.

U 2012. intenzivirana je saradnja u oblasti unutrašnjih poslova potpisivanjem Protokola

između Crne Gore i država Beneluksa o sprovođenju Sporazuma između Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji lica koja su bez dozvole boravka, 4. jula 2012. u Briselu.

Postoji potencijal za dalje jačanje ekonomskih veza. Robna razmjena u 2012. iznosila je 9 miliona €, od čega je izvoz 0,2 miliona €, a uvoz 8,8 miliona €; dok su investicije u periodu januar-novembar 2012. iznosile 1,3 miliona €.

Tokom 2012. nastavljena je saradnja u oblasti obrazovanja sa regionom Valonije dodjeljivanjem stipendija za učenje francuskog jezika na belgijskim univerzitetima u Briselu i Luvenu.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 5 894 turista, uz realizaciju 31 456 noćenja.

Posjete i susreti:

30. novembra 2012 - predsjednik Skupštine R. Krivokapić imao je susret sa predsjednikom Senata Belgije, S. de Betin i predsjednikom Predstavničkog doma, A. Flaom, u Briselu.

5. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović razgovarao je sa potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih poslova, spoljne trgovine i evropskih poslova Belgije D. Rejndersom, u Briselu.

Bosna i Hercegovina

Bilateralni odnosi Crne Gore i Bosne i Hercegovine (BiH) nemaju otvorenih pitanja i model su uspješne dobrosusjedske saradnje. Intenzitet političkog dijaloga potvrđuje takve ocjene. Prošlogodišnji naponi na svim nivoima bili su usmjereni ka valorizaciji visokih potencijala saradnje, koja postoji u praktično svakoj oblasti.

Bilateralne političke konsultacije ministarstava vanjskih poslova održane su u Podgorici, 4-5. decembra 2012.

Sporazum o izručenju potpisan je 15. novembra 2012, i to je prvi sporazum o izručenju koji je BiH potpisala sa nekom zemljom u Regionu.

Crna Gora i BiH ostvaruju dobru saradnju na polju obrazovanja. Protokol o saradnji Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i Akademije nauka i umjetnosti BiH za period 2012-2014. potpisan je 5. aprila 2012. u Sarajevu. Na konkursu za sufinansiranje naučne i tehnološke saradnje za period 2012-2013. prihvaćeno je 15 projekata iz različitih naučnih oblasti.

Robna razmjena Crne Gore i BiH u 2012. iznosila je 150,6 miliona eura, od čega izvoz čini 27,4 miliona, a uvoz 123,2 miliona eura. Strane direktne investicije su u periodu januar-novembar 2012. iznosile 2,4 miliona eura.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 93 608 turista iz BiH, koji su ostvarili 666 334 noćenja.

Posjete i susreti:

23-24. oktobra 2012 - predsjedavajući Predsjedništva BiH Bakir Izetbegović boravio je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori;

9-11. septembra 2012 - tokom posjete Sarajevu povodom učešća na Međunarodnoj konferenciji za mir, predsjednik F. Vujanović je imao susrete sa predsjedavajućim Predsjedništva BiH B. Izetbegovićem i članovima Predsjedništva Nikolom Ramanovićem i Željkom Komšićem;

5. jula 2012 - tokom posjete Sarajevu, povodom uručivanja nagrade za ličnost godine regiona 2012 Agencije za izbor najboljih menadžera i privrednika BiH, Jugoistočne i Srednje Evrope, predsjednik F. Vujanović sastao se sa predsjedavajućim Predsjedništva BiH B. Izetbegovićem;

2-3. juna 2012 - predsjednik F. Vujanović učestvovao je na Desetom regionalnom samitu UNESCO-a u Mostaru, kojem prilikom je imao susrete sa predsjedavajućim Predsjedništva BiH B. Izetbegovićem i članovima Predsjedništva N. Radmanovićem i Ž. Komšićem;

25. maja 2012 - zamjenik predsjedavajućeg Vijeća Ministara i mvp Bosne i Hercegovine Zlatko

Lagumdžija, boravio je u prvoj zvaničnoj posjeti CG;

24. februara 2012 - predsjednik Vlade I. Lukšić učestvovao je na sastanku premijera Zapadnog Balkana o nužnosti saradnje u vanrednim situacijama, u Banja Luci.

Bugarska

Crna Gora i Republika Bugarska imaju tradicionalno prijateljske odnose sa širokim spektrom za dalje unapređenje bilateralne saradnje. Bugarska je važan partner, imajući u vidu vanjskopolitičke prioritete Crne Gore ka sticanju punopravnog članstva u EU i NATO.

Postoji potencijal za jačanje ekonomske saradnje, što je i potvrđeno na 3. sastanku Mješovite komisije za ekonomsku saradnju između dvije zemlje 16-17. oktobra u Podgorici. Tom prilikom su razmatrani modaliteti saradnje na planu energetike, turizma, poljoprivrede, saobraćaja, nauke, informatike i malih i srednjih preduzeća. Ujedno, sredinom godine potpisan je Memorandum o razumijevanju u promociji malih i srednjih preduzeća između Crne Gore i Bugarske. U 2012. robna razmjena je iznosila 9,4 miliona €, od čega je uvoz iznosio 9 miliona €, a izvoz 0,4 miliona €, dok su za jedanaest mjeseci 2012. zabilježene investicije u iznosu od 0,3 miliona €.

Nastavljena je dobra saradnja u oblasti odbrane, na osnovu Plana bilateralne saradnje između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Bugarske za 2012.

Postoji prostor za snaženje saradnje u oblasti turizma, kulture, zdravstva, unutrašnjih poslova, pomorskog saobraćaja, obrazovanja, nauke i naučnih istraživanja. U prvih deset mjeseci 2012. Crnu Goru je posjetilo 6 831 turista iz Bugarske, koji su ostvarili 24 253 noćenja.

Unaprijeđena je i saradnja dva ministarstva vanjskih poslova, posebno sa stanovišta prenosa iskustava i unapređenja institucionalnih i kadrovskih kapaciteta Ministarstva. Saradnja na planu evropskih integracija dodatno je ojačana posjetom glavnog pregovarača i državnog sekretara ze evropske integracije ambasadora A.A. Pejovića Sofiji 6-7. decembra, te boravkom bugarskog eksperta R. Jotove u MVPEI u cilju pružanja ekspertske pomoći i prenosa iskustava i znanja u pregovaračkom procesu.

Posjete i susreti:

25. oktobra 2012 – mvpei N. Kaluđerović sreo se u Varšavi sa mvp Bugarske Nikolajem Mladenovim na marginama sastanka zemalja članica Višegradske grupe;

15. juna 2012 - predsjednik Crne Gore F. Vujanović sastao se sa predsjednikom Bugarske Rosenom Plevnelijevim na marginama Samita šefova država i vlada Procesu saradnje Jugoistočne Evrope, održanom u Beogradu.

Češka

Crna Gora i Republika Češka su u 2012. nastavile da rade na daljem unapređenju međudržavnih odnosa. Prva zvanična posjeta Crnoj Gori češkog potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova Karla Švarcenberga 21-22. juna 2012, te susret predsjednika dvije zemlje, F. Vujanovića i Vaclava Klause, 12. novembra 2012, tokom održavanja Parlamentarne skupštine NATO-a u Pragu, bile su prilike za produbljivanje političkog dijaloga i definisanje prioriteta za saradnju u predstojećem periodu.

Češka je važan partner Crne Gore u procesu evropskih i evroatlantskih integracija. Zajedničke aktivnosti u oblasti odbrane, realizovane u skladu sa Planom bilateralne saradnje između ministarstava odbrane za 2012, potpisanim u maju 2012, predstavljaju važan mehanizam za usvajanje standarda neophodnih za punopravno članstvo u NATO-u.

Jačanju ekonomskih veza doprinijelo je održavanje prve sjednice Mješovitog komiteta za ekonomsku saradnju, 28. marta 2012. u Pragu. U 2012. robna razmjena je iznosila 21,1 milion €, od

čega je izvoz 2,7 miliona €, a uvoz 18,4 miliona €. Direktno investicije su u periodu januar-novembar 2012. iznosile 2,3 miliona €.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 26 737 čeških turista sa ostvarenih 174 414 noćenja.

Posjete i susreti:

12. novembra 2012 – predsjednik Crne Gore F. Vujanović sreo se sa predsjednikom Češke V. Klausom, tokom održavanja Parlamentarne skupštine NATO-a u Pragu;

21-22. juna 2012 – potpredsjednik Vlade i mvp Češke K. Švarcenberg bio je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori.

Danska

Kraljevina Danska snažno podržava evropske i evroatlantske aspiracije Crne Gore što je potvrđeno i tokom danskog predsjedavanja EU u prvoj polovini 2012. Dvije države ostvaruju odličnu saradnju u oblasti reforme sistema odbrane i njegovog prilagođavanja zahtjevima integrisanja u NATO. U oktobru je započeo sa radom prvi u nizu projekata za potrebe funkcionisanja digitalnog radio-relejnog sistema, na vojnom aerodromu Golubovci.

Na osnovu Memoranduma o razumijevanju između Vlade Kraljevine Danske i Vlade Crne Gore, potpisanog decembra 2008, nastavljena je realizacija projekta "Program razvoja organske poljoprivrede".

Postoji potencijal za unapređenje ekonomske saradnje posebno u dijelu povećanja robne razmjene, kao i većeg prisustva danskih investitora. Ukupna robna razmjena u 2012. iznosila je 3,7 miliona € - uvoza, dok su direktne investicije za period januar-novembar 2012. iznosile 0,4 miliona €.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 2508 turista iz Danske koji su ostvarili 11370 noćenja.

Posjete i susreti:

21. februara 2012 – ministar za evropska pitanja Danske, Nikolaj Vamen boravio je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori kada se sastao sa

predsjednikom Vlade I. Lukšićem i mvpei M. Roćenom;

22. juna 2012 – predsjednik Vlade I. Lukšić, sastao se sa predsjednicom Vlade Kraljevine Danske Hele Thorning-Šmit na marginama Samita UN o održivom razvoju (RIO+20).

Egipat

Bilateralni odnosi Crne Gore sa Arapskom Republikom Egipat su tradicionalno dobri.

Robna razmjena u 2012. iznosila je 0,8 miliona €, od čega 0,7 miliona uvoza i 0,1 miliona izvoza.

Estonija

Bilateralni odnosi Crne Gore i Estonije su dobri i prijateljski, a Estonija snažno podržava evropske i evroatlantske integracije Crne Gore.

Nerezidentni ambasador Republike Estonije u Crnoj Gori, sa sjedištem u Talinu, Arti Hilpus stupio je na dužnost 21. decembra 2012.

Trgovinski odnosi između dvije zemlje u najvećoj se mjeri odnose na uvoz, čija je vrijednost u 2012. iznosila 0,2 miliona €. Direktno investicije iz Estonije u Crnu Goru su za period januar-novembar 2012. iznosile 1 milion €.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 1226 turista iz Estonije koji su ostvarili 5697 noćenja.

Finska

Crna Gora i Republika Finska imaju dobre odnose, a postoji obostrana spremnost za njihovo dalje unapređenje, prvenstveno na planu ekonomske saradnje. Postoje potencijali za jačanje saradnje u oblastima telekomunikacija, turizma i drvne industrije. Robna razmjena u 2012. iznosila je 2,4 miliona €, uvoz 1,2 miliona, a izvoz 1,2 miliona €. Direktno investicije za januar-novembar iznosile su 0,2 miliona €.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 1880 turista iz Finske koji su ostvarili 8272 noćenja.

Posjete i susreti:

22. maj 2012 - mvpei M. Roćen sastao se sa ministrom vanjskih poslova Finske, Erki

Tuomiojom na marginama NATO samita u Čikagu.

Francuska

Crna Gora i Republika Francuska imaju tradicionalno prijateljske odnose. Francuska je važan partner na planu ispunjenja crnogorskih vanjskopolitičkih prioriteta – evropskih i evroatlantskih integracija.

Pozitivan trend razvoja bilateralnih odnosa nastavljen je realizacijom odredbi Mape puta za jačanje crnogorsko-francuskih odnosa. Prvi krug konsultacija o sprovođenju odredbi Mape puta održan je 21. marta 2012, u Parizu, kada su dogovorene dalje smjernice za jačanje bilateralne saradnje.

Postoji prostor za unapređenje ekonomske saradnje. Privredna komora Crne Gore i Francusko-crnogorski poslovni klub organizovali su prvi Crnogorsko-francuski poslovni forum, na kome su učestvovali predstavnici crnogorskih i francuskih kompanija u cilju uspostavljanja i jačanja ekonomskih veza. Robna razmjena u 2012. iznosila je 24,6 miliona €, od čega je uvoz iznosio 22,1 miliona €, a izvoz 2,5 miliona €, dok su investicije do kraja novembra 2012. iznosile 1,5 miliona €.

Crna Gora i Francuska nastavile su da ostvaruju kvalitetnu saradnju u oblasti odbrane na osnovu Plana bilateralne saradnje za 2011/12.

Tokom 2012. postavljena je važna osnova za jačanje saradnje u oblasti pravosuđa, u cilju uspostavljanja formalno pravnog okvira i definisanja modela razmjene iskustava i prakse u oblasti edukacije nosilaca pravosudne funkcije i međunarodne pravne pomoći, potpisivanjem Zajedničke izjave o saradnji u oblasti pravosuđa u narednom periodu.

Nastavljena je sadržajna saradnja i u oblasti obrazovanja u okviru Sporazuma o mobilnosti mladih dodjeljivanjem stipendija crnogorskim studentima za stručno usavršavanje na francuskim univerzitetima i Sporazuma o promovisanju nastave francuskog jezika u obrazovnim institucijama u Crnoj Gori.

U skladu sa Protokolom o saradnji u oblasti kulture nastavljena je kvalitetna saradnja u ovoj

oblasti i konkretizovana dogovorenim zaključivanjem trogodišnjeg Programa saradnje kojim će se realizovati aktivnosti iz oblasti kinematografije, muzike, književnosti i slikarstva. U periodu januar-oktobar 2012. u Crnoj Gori je boravilo 32 676 turista iz Francuske koji su ostvarili 165 827 noćenja.

Posjete i susreti:

20. juna 2012 - predsjednik Vlade I. Lukšić imao je susret sa mvp Francuske Loran Fabijusom na marginama Konferencije UN o održivom razvoju u Rio de Žaneiru;

16. februara 2012 - mvpei M. Ročen je imao susret sa mvp Francuske Alanom Žipeom, na marginama Ministarske konferencije inicijative Pariskog pakta za borbu protiv krijumčarenja opojnih droga iz Avganistana, u Beču.

Grčka

Bilateralni odnosi Crne Gore i Grčke su dobri i prijateljski, a grčka podrška evropskim vanjskopolitičkim prioritetima Crne Gore je potvrđena i u 2012. Crna Gora posebno cijeni zalaganje Grčke za oživljavanje evropske perspektive zemalja Zapadnog Balkana kroz mapu puta „Agenda 2014“.

Nastavljena je intenzivna i sadržajna saradnja u oblasti odbrane na osnovu Plana bilateralne saradnja za 2012. između resornih ministarstava. Pozitivan trend bilježi saradnja u oblasti ekonomije. U 2012. ukupna robna razmjena iznosi 162,8 mil. €, od čega je uvoz 159,2 mil. €, a izvoz 3,6 mil. €. Investicije iz Grčke u periodu januar-novembar 2012. iznosile su 0,4 miliona €.

U periodu od januara do oktobra 2012, Crnu Goru je posjetilo 3 732 turista iz Grčke koji su ostvarili 10 405 noćenja.

Posjete i susreti:

31. januara 2012 – mvpei M. Ročen i mvp Grčke Stavros Dimas imali su susret na marginama SEECP-a, u Beogradu.

Gruzija

Intenziviranjem političkih kontakata i snaženjem ugovorno-pravne osnove, Crne Gora i Gruzija

prepoznaju potrebu za jačanjem saradnje, posebno u oblastima ekonomije i turizma.

Posjete i susreti:

7. decembra 2012 – potpredsjednik Vlade i mvpei I. Lukšić razgovarao je sa mvp Gruzije Majom Pandžikidze, na marginama ministarskog sastanka OEBS-a u Dublinu.

Holandija

Crna Gora i Kraljevina Holandija imaju dobre odnose, sa značajnim potencijalom za njihovo dalje intenziviranje. Holandija je važan partner Crnoj Gori na putu članstva u evropske i evroatlantske strukture i, ujedno, pruža značajnu podršku projektima razvojne saradnje u Crnoj Gori na planu jačanja kapaciteta državne administracije, vladavine prava, odbrane, zaštite životne sredine, zdravstva, socijalne politike i jačanja privatnog sektora. Takođe, ističe se i saradnja dvije države u okviru Holandske konstitucije u Svjetskoj banci i Međunarodnom monetarnom fondu.

U protekloj godini osnaženi su kontakti dva ministarstva vanjskih poslova održavanjem bilateralnih konsultacija na temu EU i integracije Crne Gore u EU, u Hagu 24. maja, a holandska strana je ponudila ekspertsku podršku za ovu oblast.

Nastavljena je dobra saradnja u oblasti odbrane kroz redovne radne kontakte i implementaciju Plana bilateralne saradnje za 2012. između resornih ministarstava.

Intenzivirana je i saradnja na planu finansija posebno potpisivanjem Bilateralnog programa saradnje za 2012. između dva resorna ministarstva, koji se bazira na obnovljenom Memorandumu o razumijevanju. Nastavljena je i saradnja Centralne banke sa Bankom Holandije kojom, između ostalog, predviđeno pružanje podrške Banke Holandije u stručnom usavršavanju zaposlenih u oblasti finansija, supervizije, instrumenata monetarne politike, bezbjednosti i IT-a.

Postoji interes za dalje unapređenje privredne saradnje. U 2012. ostvarena je robna razmjena u vrijednosti od 34,8 miliona €, od čega je izvoz 2,7 miliona €, a uvoz 32,1 miliona €. Direktno

investicije su u periodu januar-novembar 2012. iznosile 65,8 miliona €. Kompanija "LPGD", Vlada Crne Gore i kompanija "Montepranzo-Bokaproduct", Tivat, potpisali su 25. oktobra ugovor kojim je "LPGD" na 90 godina zakupila zemljište u Opštini Tivat za izgradnju golf rizorta "Resort Montepranzo".

Crnu Goru je u periodu januar-oktobar 2012. posjetilo 5 555 turista iz Holandije, koji su ostvarili 33 095 noćenja.

Posjete i susreti:

6. jula 2012 - generalni direktor Ministarstva vanjskih poslova Holandije Robert De Grot boravio je u posjeti Podgorici kada se sastao sa potpredsjednikom Vlade i ministrom pravde i ljudskih prava D. Markovićem.

21. maja 2012 – predsjednik Vlade I. Lukšić imao je neformalni susret sa predsjednikom Vlade Holandije Markom Rutom na marginama NATO Samita u Čikagu.

21. aprila 2012 - predsjednik Skupštine R. Krivokapić sreo se sa predsjednikom Senata Holandije Fredom de Grafom, na marginama Konferencije predsjednika parlamenata država EU, koja je održana u Varšavi.

Hrvatska

Veoma dobri odnosi Crne Gore i Republike Hrvatske dodatno su osnaženi u prethodnoj godini, prevashodno intenzivnim političkim kontaktima na najvišem nivou.

Dvije države su nastavile saradnju u oblasti evropskih integracija, prije svega tranferom hrvatskog iskustva Crnoj Gori. 12. juna 2012. potpisan je Sporazum o evroatlantskom partnerstvu između vlada dvije zemlje. Tom prilikom su nam uručeni prevodi evropskog zakonodavstva za period 2009-2012. Glavni pregovarač Hrvatske sa EU Vladimir Drobnjak boravio je u Crnoj Gori 25. januara 2012.

Bilateralne političke konsultacije dva ministarstva vanjskih poslova održane su 4. maja 2012. u Podgorici.

Sporazum o saradnji u oblasti zdravstva i medicinskih nauka potpisan je 11. aprila 2012. Rezultat dugogodišnje saradnje u oblasti

medicine je i početak transplantacije bubrega u Kliničkom centru Crne Gore, 25. i 26. septembra 2012.

Dvije zemlje su osnažile ugovorno-pravnu osnovu potpisivanjem Sporazuma o prenosu ovlaštenja za pružanje usluga pregleda i izdavanje potrebnih svjedočanstava za plovne objekte registrovane u Crnoj Gori 27. juna 2012, kao i Sporazuma o naučno-tehničkoj i nastavnoj saradnji Instituta za biologiju mora u Kotoru i Instituta za okeanografiju i ribarstvo Univerziteta u Splitu 3. maja 2012.

Ekonomska saradnja je osnažena stupanjem na snagu pune liberalizacije poljoprivrednog sektora sa Hrvatskom 6. januara 2012. Ostvarena robna razmjena sa Hrvatskom u 2012. iznosila je 193,9 miliona eura, od čega izvoz čini 83,5 miliona eura, a uvoz 110,4 miliona eura. SDI su u periodu januar-novembar 2012. iznosile 1,3 miliona eura. U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 22 517 turista iz Hrvatske, sa ostvarenih 104 176 noćenja.

Posjete i susreti:

14. decembra 2012 - mvpei I. Lukšić je imao bilateralni susret sa mvep Hrvatske Vesnom Pusić na marginama sastanka Partnerske komisije Američko-jadranske povelje (A5) u Zagrebu;

6-7. decembra 2012 - mvpei I. Lukšić je imao susret sa mvep V. Pusić na marginama Ministarskog savjeta OEBS-a, u Dublinu;

3. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović je imao bilateralni susret sa mvep V. Pusić na marginama Bledskog strateškog foruma;

6-7. jula 2012 - predsjednik Vlade I. Lukšić učestvovao je na VII Croatia Summit-u u Dubrovniku;

6-7. jula 2012 - predsjednik Parlamenta R. Krivokapić učestvovao je na VII Croatia Summit-u u Dubrovniku, kojom prilikom je na marginama Samita imao susret sa premijerom Hrvatske Zoranom Milanovićem;

19. juna 2012 - mvpei M. Ročen i mvep V. Pusić imali su susret na marginama sastanka Partnerske komisije Američko-jadranske povelje (A5) u Sarajevu;

12. juna 2012 - mvep V. Pusić boravila je u prvoj zvaničnoj posjeti Crnoj Gori;

22. maja 2012 - mvpei M. Roćen i mvep V. Pusić imali su neformalni sastanak na marginama NATO samita u Čikagu;

19. aprila 2012 - predsjednik Parlamenta R. Krivokapić razgovarao je sa hrvatskim kolegom Borisom Špremcom, na marginama Samita predsjednika parlamenata Evrope, u Varšavi;

22. marta 2012 - mvpei M. Roćen i mvep V. Pusić imali su susret na marginama sastanka ministara vanjskih poslova zemalja članica EU, Hrvatske i pet zemalja kandidata, u Briselu;

31. januara 2012 - Ministri vanjskih poslova I evropskih integracija M. Roćen i V. Pusić razgovarali su na marginama neformalnog ministarskog sastanka SEECp, u Beogradu.

Indija

Crna Gora i Indija imaju tradicionalno prijateljske odnose. Prva zvanična posjeta mvpei M. Roćena Indiji, 9-12. aprila 2012, ujedno je bila i najviša zvanična posjeta od uspostavljanja diplomatskih odnosa između dvije zemlje.

Postoji obostrani interes za jačanje privrednih odnosa dvije zemlje. Agencija Crne Gore za promociju stranih investicija (MIPA), predstavila je, u martu 2012, u Ahmedabadu i Mumbaiju, mogućnosti za investiranje u Crnoj Gori. Pored prezentacije, održano je i više sastanaka sa vodećim kompanijama u oblastima industrijske proizvodnje, energetike, rudarstva i finansija.

U 2012. robna razmjena između dvije zemlje iznosila je 7 miliona € i odnosila se samo na uvoz iz Indije.

Posjete i susreti:

9-12. aprila 2012 – mvpei M. Roćen boravio je u prvoj zvaničnoj posjeti Indiji.

Irska

Crna Gora i Republika Irska imaju prijateljske odnose koji su, tokom 2012, osnaženi učestalim političkim kontaktima u okviru priprema za irsko predsjedavanje EU u prvoj polovini 2013.

Ukupna robna razmjena između dvije zemlje u 2012. iznosila je 2,6 miliona €, koja se skoro u potpunosti odnosi na uvoz iz Irske. Direktno investicije iz ove zemlje, za jedanaest mjeseci 2012. iznosile su 0,7 miliona €.

Zaključno sa oktobrom 2012. u Crnoj Gori je boravilo 3 438 turista iz Irske, koji su ostvarili 18 920 noćenja.

Posjete i susreti:

6. - 7. decembra 2012 – potpredsjednik Vlade i mvpei I. Lukšić razgovarao je sa ministarkom za Evropu Irske, Lusinda Krajton, na marginama ministarskog sastanka OEBS-a, u Dublinu

28. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović imao je susret sa ministrom vanjskih poslova Irske Eamonom Gilmoreom na marginama GS UN, u Njujorku;

5. jula 2012 - ministar za evropska pitanja Irske Lusinda Krejton boravila je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori.

Island

Prijateljski odnosi Crne Gore i Republike Island dodatno su osnaženi zajedničkom perspektivom ulaska u članstvo EU. Dvije zemlje uspješno sarađuju i u multilateralnim okvirima, posebno u formatu saradnje malih evropskih država. Nastavljena je dobra parlamentarna saradnja.

Postoji prostor za snaženje ekonomske saradnje, posebno u oblastima poljoprivredne proizvodnje i turizma. Robna razmjena u 2012. iznosila je 0,4 miliona € i odnosi se na uvoz. U periodu januar - oktobar 2012, Crnu Goru je posjetilo 419 turista sa Islanda sa ostvarenih 1.487 noćenja.

Posjete i susreti:

24. - 27. januara 2012 - predsjednik Skupštine R. Krivokapića boravio je u posjeti Islandu;

09 - 11. septembra 2012 - potpredsjednica islandskog Parlamenta, Ragnejdur Rihardsdotir, učestvovala je na VII Konferenciji predsjednika parlamenata malih Evropskih zemalja, u Kotoru.

Italija

Republika Italija je i u prethodnoj godini pružala konstantnu podršku ubrzanom integracionom putu Crne Gore ka članstvu u evropske i evroatlantske strukture. Snaženju veza dodatno su doprinijeli intenziviranje političkog dijaloga na svim nivoima, kao i saradnja u okviru regionalnih inicijativa i međunarodnih organizacija.

Dobra ekonomska saradnja je unaprijeđena i u proteklom periodu, posebno u oblasti energetike nastavkom realizacije već započetog projekta izgradnje podmorskog kabla. Snaženju ekonomskih veza doprinijelo je i započinjanje saradnje između kompanija Monte Cargo i Luka Bar.

U 2012. robna razmjena je iznosila 124,8 miliona €, od čega je uvoz iznosio 112,4 miliona €, a izvoz 12,4 miliona €, dok su za jedanaest mjeseci 2012. zabilježene investicije u iznosu od 36,2 miliona €.

U prethodnoj godini, značajno je unaprijeđena saradnja u oblasti odbrane, posebno u okvirima Sporazuma o vojnoj saradnji, aktivnostima na pripremi Prvog plana bilateralne saradnje, kao i na planu obrazovanja. Prve bilateralne konsultacije dva ministarstva odbrane održane su 15. maja 2012. Ministarstvo odbrane Italije je za 2013/2014 obezbijedilo 3 stipendije za škole visokog vojnog obrazovanja i jednu stipendiju za Pomorsku Akademiju u Livornu za 2012/2013. Nastavljena je i kvalitetna saradnja dvije mornarice, kako bilateralno, tako i u okviru međunarodnih misija.

Unaprijeđena je i saradnja dva ministarstva pravde, posebno posjetom potpredsjednika Vlade i ministra pravde D. Markovića Rimu 5. jula, te održavanjem prve runde pregovora o zaključenju ugovora između Crne Gore i Republike Italije o olakšanju primjene Evropske konvencije o ekstradiciji i ugovora o olakšanju primjene Evropske konvencije o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima.

Tokom 2012. nastavljeno je sa jačanjem saradnje i u oblastima unutrašnjih poslova, saobraćaja, zdravstva, obrazovanja i kulture. Značajna saradnja ostvarena je u oblasti zaštite životne sredine nastavkom realizacije zajedničkih bilateralnih i projekata u okviru evropskog programa prekogranične saradnje.

Važan doprinos sveukupnom razvoju saradnje dalo je i okončanje konsolidacije bilateralne ugovorne osnove 18-19. oktobra, kada je potpisan Memorandum između Vlade Crne Gore i Vlade Italije o sukcesiji bilateralnih ugovora zaključenih prije proglašenja nezavisnosti Crne Gore.

U prvih deset mjeseci 2012. Crnu Goru je posjetilo 33 817 turista iz Italije, koji su ostvarili 145 838 noćenja.

Posjete i susreti:

11. decembra 2012 - predsjednik Skupštine R. Krivokapić razgovarao je sa predsjednikom Predstavničkog doma Italije Đanfrankom Finijem i ministarkom unutrašnjih poslova A. Kančelijeri; Predsjednik Skupštine R. Krivokapić učestvovao je na 7. konsultativnoj Skupštini parlamentaraca za Međunarodni krivični sud i vladavinu prava;

20. i 21. septembra 2012 – mvpei N. Kaluđerović boravio je u Rimu u zvaničnoj posjeti Italiji, kada je razgovarao sa mvp Đulijom Tercijem i predsjednikom Poslaničkog doma Republike Italije Đ. Finijem.

10. i 11. maja 2012 - predsjednik Vlade I. Lukšić boravio je u zvaničnoj posjeti Italiji, kada se sastao sa predsjednikom Vlade Mariom Montijem i ministrom za ekonomski razvoj, infrastrukturu i saobraćaj K. Paserom i sa zamjenikom predsjednika udruženja poslodavaca "Konfindustrija", P. Zenjom.

Izrael

Odnosi Crne Gore i Izraela su dobri i prijateljski. Direktne investicije Izraela u Crnu Goru za period januar- novembar 2012. iznosile su 0,3 miliona €. Iz Izraela je u Crnu Goru u 2012. uvezeno robe u vrijednosti od 1,2 miliona €, a izvoz iz Crne Gore u Izrael je iznosio 0,2 miliona €.

Postoji prostor za dodatno unaprijeđenje saradnje u oblasti turizma. U periodu januar – septembar 2012, Crnu Goru je posjetilo 11 232 izraelskih turista, koji su ostvarili 22 358 noćenja.

Posjete i susreti:

29. septembra 2012 – mvpei N. Kaluđerović susreo se sa potpredsjednikom Vlade i mvp Avigdorom Libermanom, na marginama 67. GS UN u Njujorku;

26. januara 2012 - mvpei M. Roćen susreo se u Jerusalimu sa potpredsjednikom Vlade i mvp A. Libermanom.

Japan

Crna Gora i Japan imaju dobre i prijateljske odnose, uz obostranu spremnost za njihovo dalje snaženje.

Postoji spremnost obje strane za jačanje ekonomske saradnje. Direktne investicije Japana u Crnu Goru za period januar – novembar 2012. iznosile su 0,2 miliona €. Iz Japana je u Crnu Goru u 2012. uvezeno robe u vrijednosti od 15,5 miliona €, a izvoz je iznosio 2 miliona €.

Tokom 2012, Japan je donirao oko 230,000 € za projekte rekonstrukcije i opremanja zdravstvenih,

obrazovnih i komunalnih ustanova u opštinama Plav, Bijelo Polje i Žabljak.

Crna Gora i Japan ostvaruju saradnju i posredstvom japanske Agencije za međunarodnu saradnju kroz realizaciju tehničkih obuka i seminara u Japanu. Tokom 2012. usaglašen je Program tehničke razvojne pomoći za 2012. kroz projekat „Institucionalizacija podrške malim i srednjim preduzećima i preduzetništvu u Crnoj Gori“.

Za devet mjeseci 2012. Crnu Goru je posjetilo 1 545 japanskih turista koji su ostvarili 3 545 noćenja.

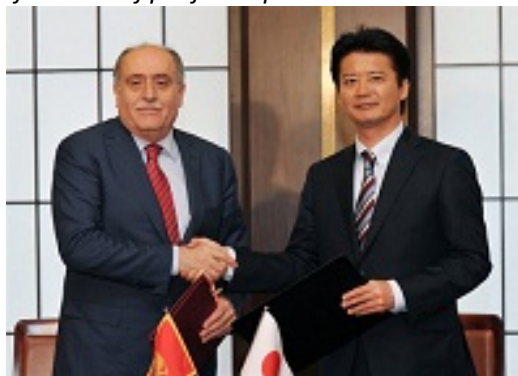
U cilju uspostavljanja tješnje saradnje škola i zbližavanja mladih, tokom avgusta 2012. realizovana je posjeta djece iz Japana.

U periodu 19. - 21. decembar 2012. održana je manifestacija Dani Japana u Crnoj Gori, kojom prilikom je sprovedeno niz kulturnih aktivnosti u cilju promocije japanske kulture, između ostalog, festival savremenog japanskog filma i radionice japanske pop-kulture.

Posjete i susreti:

21. maja 2012 - mvpei M. Roćen imao je susret sa ministrom vanjskih poslova K. Gembom na marginama NATO Samita u Čikagu;

4-6. juna 2012 - mvpei M. Roćen boravio je u prvoj zvaničnoj posjeti Japanu.

Jermenija

Odnosi Crne Gore sa Republikom Jermenijom su prijateljski. Postoji uzajamni interes za razvijanje saradnje u oblasti ekonomije, turizma i kulture.

Posjete i susreti:

27. septembra 2012. mvpei N. Kaluđerović susreo se sa mvp Jermenije, Edvardom Nalbandijanom, na marginama 67. zasjedanja GS UN u Njujorku;
16. februara 2012 - mvpei M. Ročen susreo sa mvp Jermenije, E. Nalbandijanom, na marginama III Ministarske konferencije inicijative Pariškog pakta za borbu protiv krijumčarenja opojnih droga iz Avganistana.

Jordan

Crna Gora i Hašemitska Kraljevina Jordan imaju dobre odnose, a postoji širok prostor za njihovo dalje unapređenje.

U 2012. iz Jordana je u Crnu Goru uvezeno robe u vrijednosti od 17,996€, a izvoz iz Crne Gore u Jordan u datom vremenskom okviru je iznosio 15,300€.

Nj.E. ambasador Saker Malkawi dobio je agremen 9.07.2012. za nerezidentnog ambasadora Jordana u Crnoj Gori, sa sjedištem u Grčkoj.

Kanada

Kanada je i u 2012. nastavila snažno da podržava crnogorske evropske i evroatlantske aspiracije. Na unutrašnjem planu podržava reforme, naročito u oblasti jačanja vladavine prava, i borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Direktne investicije Kanade u Crnu Goru za period januar – novembar 2012. iznosile su 0,9 miliona €. Iz Kanade je u Crnu Goru u 2012. uvezeno robe u vrijednosti od 1,1 milion €, a izvoz iz Crne Gore u Kanadu u datom vremenskom okviru je iznosio 0,2 miliona €.

U periodu od januara do septembra 2012. Crnu Goru je posjetilo 2 633 turista iz Kanade sa ostvarenih 10 276 noćenja.

U 2012. je započeta je gradnja luksuznog hotela u marini Porto Montenegro u Tivtu, od strane kanadske kompanije Porto Montenegro.

Potpisivanjem sporazuma o strateškoj saradnji Vlade Crne Gore i Kanadske komercijalne korporacije, 27. jula 2012, i sporazuma o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, 31. januara 2012, nastavljeno je sa stvaranjem pravnih pretpostavki za unapređenje saradnje.

Posjete i susreti:

19-21 septembra 2012 - predsjednik Skupštine R. Krivokapić je imao razgovor sa predsjednikom Senata Kanade N. Kinselom, na Evropskoj konferenciji predsjednika parlamenata SE u Strazburu;

28. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović imao susret i razgovor sa mvp Džonom Berdom na marginama GS UN u Njujorku.

Katar

Crna Gora i Katar imaju dobre odnose, a postoji širok prostor za njihovo dalje unaprijeđenje.

U 2012. robna razmjena je iznosila 0,1 miliona €, a cijeli iznos se odnosi na uvoz.

Predajom akreditiva 5. februara 2012, Ambasador Crne Gore u UAE, Aleksandar Eraković, postao je prvi crnogorski ambasador u ovoj zemlji na nerezidentnoj osnovi.

Posjete i susreti:

22. Juna 2012 - tokom Samita Rio+20, predsjednik Vlade I. Lukšić sastao se sa predsjednikom Vlade Katara, Abdulah Bin Hamad Al Altajah-om.

Kazahstan

Crna Gora i Republika Kazahstan imaju dobre odnose koji su u 2012. dodatno osnaženi susretom potpredsjednika Vlade i mvpei I. Lukšića sa mvp Kazahstan Jerlanom Idrisovim.

Potpisani sporazum o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša doprinijet će sadržaju i kvalitetu odnosa u narednom periodu.

Robna razmjena u 2012. iznosila je 1,4 miliona € i cjelokupan iznos se odnosi na uvoz, dok su direktne investicije za period januar-novembar 2012. iznosile 0,56 miliona €.

Posjete i susreti:

6. decembra 2012 - potpredsjednik Vlade i mvpei I. Lukšić sastao se sa šefom diplomatije Kazahstana J. Idrisovim, na marginama XIX zasjedanja Ministarskog savjeta OEBS-a u Dublinu.

Kina

Intenzivan politički dijalog i sadržajna bilateralna saradnja obilježili su odnose Crne Gore i Narodne Republike Kine u 2012.

Posebno je intenzivirana saradnja u oblasti ekonomije. Na osnovu Zajedničke deklaracije između premijera NR Kine i premijera zemalja Centralne Evrope, usvojene u Varšavi 26. aprila 2012, NR Kina je predložila 12 mjera za promociju prijateljske saradnje. Prvi sastanak koordinatora 16 zemalja CE i JIE za saradnju sa NR Kinom održan je 5-6. septembra 2012. u Pekingu, kojom prilikom je potpisan Memorandum o saradnji između EXIM banke i Vlade Crne Gore. U okviru ponuđenih mogućnosti "12 mjera" Crna Gora je, za razmatranje ponudila nekoliko projekata iz oblasti infrastrukture i energetike kao i projekte za naučno-tehnološku saradnju. U avgustu 2012. ministar ekonomije V. Kavarić je u Kini potpisao memorandume o razumijevanju sa kompanijama Sinohydro i China Gezhouba Group Corporation kojima obostrano iskazana spremnost za saradnju na planu energetskih i infrastrukturnih projekata. Prilikom posjete potpredsjednika kineskog Državnog savjeta Hui Liangjua, 30-31. marta 2012, potpisani su sljedeći sporazumi između CG i NR Kine: 1) Memorandum o poljoprivrednoj saradnji; 2) Izvršni program o saradnji u oblasti kulture za period 2012-2016; 3) Okvirni sporazum o privredno-tehničkoj saradnji; 4) razmjena pisama o saradnji u obuci ljudskih resursa i 5) Okvirni sporazum o saradnji crnogorske kompanije „Plantaže“ i kineske korporacije „Sinochem“.

Četvrto zasijedanje Ekonomsko-trgovinskog mješovitog komiteta održano je 25. juna 2012, u Budvi.

Ukupna robna razmjena između dvije zemlje u 2012. iznosila je 134,4 miliona €, od čega je uvoz 130,6 miliona €, a izvoz 3,8 miliona €. Investicije iz Kine u periodu januar-novembar 2012. iznosile su 350 hiljada €.

Nastavljena je intenzivna saradnja u oblasti saobraćaja, s posebnim akcentom na obnovu pomorske flote. Primopredaje brodova „Kotor“ i „21. maj“, koje je za potrebe „Crnogorske plovidbe“ gradilo Šangajsko brodogradilište u

saradnji sa Poly Grupom, upriličene su u januaru i avgustu 2012. Ugovor o kupovini dva nova broda za potrebe »Barske plovidbe«, potpisan je 27. avgusta 2012. u Šangaju.

Tokom 2012, nastavljena je saradnja u oblasti pravosuđa i odbrane. U posjeti Crnoj Gori 23. aprila 2012. boravio je potpredsjednik Vrhovnog suda Kine Sji Sjaoming. Delegacija Ministarstva odbrane Kine posjetila je Crnu Goru 13-15. septembra 2012, kada je potpisan Protokol o donaciji između ministarstava odbrane Crne Gore i NR Kine. Na osnovu ovog protokola NR Kina će Ministarstvu odbrane Crne Gore donirati sredstva u vrijednosti od oko 500 000 eura za nabavku IT i komunikacijske opreme.

Značajno je unaprijeđena saradnja u oblasti prosvjete i nauke. Delegacija Ministarstva nauke i tehnologije NR Kine boravila je u posjeti Crnoj Gori 14-17. jula 2012. Ministarka S. Vlahović boravila je u posjeti NR Kini 3-7. jula 2012, kojom prilikom je održano prvo zasijedanje Mješovite crnogorsko-kineske komisije za naučnu i tehnološku saradnju i potpisan protokol o saradnji dva resorna ministarstva koji predviđa saradnju crnogorskih i kineskih naučnih institucija, kao i finansiranje šest zajedničkih projekata.

Posjete i susreti:

10-15. januara 2012 – predsjednik Skupštine R. Krivokapić posjetio je NR Kinu;

26. aprila 2012 – predsjednik Vlade I. Lukšić razgovarao je sa predsjednikom Vlade Kine Venom Điabaom na sastanku šefova vlada država Centralne Evrope i NR Kine, u Varšavi;

27-31. avgusta 2012 – predsjednik Vlade I. Lukšić posjetio je NR Kinu.

Kipar

Dobri i prijateljski odnosi Crne Gore i Kipra su tokom 2012. dodatno osnaženi zahvaljujući intenzivnom bilateralnom političkom dijalogu i sadržajnom saradnjom na planu evropskih integracija, budući da je Kipar u drugoj polovini 2012. predsjedavao EU.

U martu je potpisan i Memorandum o razumijevanju u oblasti evropskih integracija između dva Ministarstva vanjskih poslova. Tokom

kiparskog predsjedavanja, službenik Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija je privremeno radio u Ministarstvu vanjskih poslova Kipra, čime je potvrđena podrška Kipra evropskim aspiracijama Crne Gore.

U protekloj godini je intenzivirana saradnja u oblasti ekonomije, ali postoji obostrana spremnost za dalje proširivanje saradnje.

Ukupna robna razmjena sa Kiprom u 2012. iznosila je 0,67 miliona €, od čega se najveći dio odnosi na uvoz. Investicije iz Kipra u periodu januar-novembar iznosile su 16 miliona €.

Posjete i susreti:

26. septembra 2012 – mvpei N. Kaluđerović razgovarao je sa mvp Kipra Erato K. Markulis, na marginama 67. zasjedanja GS UN, u Njujorku;

12. jula 2012 – mvp Kipra E. K. Markulis boravila je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori;

22. marta 2012 – mvpei M. Roćen i mvp Kipra E. K. Markulis sastali su se na marginama sastanka ministara vanjskih poslova 27 zemalja članica EU, Hrvatske i pet zemalja kandidata, u Briselu;

13-14. marta 2012 – mvpei M. Roćen boravio je u zvaničnoj posjeti Kipru.

Kosovo

Crna Gora i Republika Kosovo njeguju dobre susjedske i prijateljske odnose, kao i odličnu saradnju na regionalnom planu. Kontakti na političkom i radnom nivou, te kontinuirano širenje normativno-pravne osnove potvrđuju sve snažniju dinamiku saradnje.

Vlada Crne Gore je 31. maja 2012. donijela odluku o otvaranju Ambasade u Republici Kosovo.

Postoji obostrana spremnost za dalje unapređenje ekonomskih odnosa, posebno u oblastima energetike, poljoprivredne proizvodnje, šumarstva i drvne industrije. Obim robne razmjene u 2012. bio je 27,5 miliona €, od čega je izvoz iznosio 22,9 miliona €, a uvoz 4,6 miliona €. Turizam je, takođe, jedna od značajnih oblasti saradnje dvije države. U periodu januar –oktobar 2012, Crnu Goru je posjetilo 30 892 turista sa Kosova sa ostvarenih 246 586 noćenja.

Konstantan rad na jačanju normativno-pravne osnove rezultirao je usaglašavanjem teksta

Sporazuma o saradnji u oblasti kulture, Sporazuma o saradnji u oblasti turizma, kao i Sporazuma o ekonomskoj saradnji. Tekst Sporazuma o regulisanju režima pograničnog saobraćaja takođe je usaglašen tokom 2012, dok su pregovori o zaključivanju Seta sporazuma o pravosudnoj saradnji, koji regulišu pitanja uzajamne pomoći u krivičnim stvarima, međusobnog izvršavanja sudskih odluka u krivičnim stvarima i izručenja, otpočeli 4. i 5. decembra 2012. u Podgorici.

Prvim sastankom Komisije Crne Gore i Komisije Republike Kosovo za razgraničenje i utvrđivanje državne granice, koji je održan 7. novembra 2012. u Podgorici, otpočele su aktivnosti na demarkaciji granice između Crne Gore i Kosova.

Sporazum o readmisiji lica bez boravišne dozvole, sa Protokolom za njegovu implementaciju stupio je na snagu 1. januara 2012.

Dva predstavnika crnogorske nacionalne zajednice izabrana su u sastav Konsultativnog vijeća manjinskih zajednica pri Kabinetu predsjednika Kosova.

Posjete i susreti:

5. decembra 2012 - predsjednica Kosova Atifete Jahjaga, učestvovala je na IV Regionalnom samitu šefova država, kada je imala i bilateralni susret sa domaćinom, predsjednikom F. Vujanovićem;

23. novembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović imao je susret sa mvp Kosova Enverom Hodžajem na marginama Konferencije ministara vanjskih poslova Jugoistočne Evrope, u Berlinu;

3. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović sastao se sa kosovskim kolegom E. Hodžajem na marginama Bledskog strateškog foruma;

6. jula 2012 - predsjednik Vlade I. Lukšić imao je susret sa predsjednikom Vlade Kosova Hašimom Tačijem na marginama Kroacija Samita, u Dubrovniku;

12. jula 2012 - predsjednik F. Vujanović susreo se sa predsjednicom Kosova A. Jahjagom na marginama Ohridskog samita predsjednika Crne Gore, Albanije, Kosova i Makedonije;

11. januara 2012 - mvp Kosova E. Hodžaj boravio je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori.

Kostarika

Bilateralna saradnja sa Kostarikom je intenzivirana u oblasti obrazovanja i kulture a postoji prostor za dodatno jačanje saradnje u oblasti ekonomije, održivog razvoja i turizma.

Robna razmjena u 2012. iznosila je 1 milion €, a odnosila se samo na uvoz.

Posjete i susreti:

25. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović je imao susret sa mvp i vjera Kostarike Hoseom E. Barantesom, na marginama GS UN, u Njujorku.

Kuba

Crna Gora i Kuba imaju tradicionalno dobre i prijateljske odnose, uz potrebu dodatnog snaženja saradnje u oblasti ekonomije, zdravstva i kulture.

U 2012. robna razmjena je iznosila 57 hiljada €, odnosila se na uvoz iz Kube.

Letonija

Crna Gora i Letonija su i 2012. nastavile sa dobrom dinamikom razvoja bilateralnih odnosa. Zvanična posjeta šefa crnogorske diplomatije M. Ročena, maja 2012, doprinijela je snaženju sveukupne saradnje.

Letonija pruža podršku Crnoj Gori u procesu evropskih i evroatlantskih integracija.

Robna razmjena se povećala u odnosu na prethodnu godinu i u 2012. iznosila je 0,3 miliona €, od čega je uvoz iz Letonije bio 0,1 miliona €, a izvoz 0,2 miliona €. Direktne investicije iz Letonije su u periodu januar-novembar 2012. Iznosile 3,9 miliona €.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 1016 turista iz Letonije koji su ostvarili 4612 noćenja.

Posjete i susreti:

6. decembra 2012 - potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija I. Lukšić sastao se sa šefom letonske diplomatije Edgarom Rinkevičsom na marginama 19. zasjedanja Ministarskog savjeta OEBS-a u Dublinu;

31. maja 2012 - mvpei M. Ročen boravio je u prvoj zvaničnoj posjeti Letoniji i imao susrete sa predsjednikom, mvp i ministrom odbrane Letonije.

Liban

Crna Gora i Republika Liban imaju dobre odnose, a postoji širok prostor za njihovo dalje unaprijeđenje, posebno na polju ekonomije, pomorstva i vazdušnog saobraćaja.

Iz Libana je u Crnu Goru u 2012. uvezeno robe u vrijednosti od 69,097 hiljada €, a izvoz iz Crne Gore u Liban u datom vremenskom okviru je iznosio 72,546 hiljade €.

Lihtenštajn

Crna Gora i Kneževina Lihtenštajn imaju prijateljske odnose i dobru saradnju. Imajući u vidu da je Lihtenštajn članica UN, STO, EFTA-e, značajan međunarodni finansijski centar, te da ima visoko razvijenu i diverzifikovanu ekonomiju, postoji potencijal za jačanje ekonomske saradnje. Robna razmjena između dviju zemalja u 2012. iznosila je 95 047 €, a odnosila se samo na uvoz. Priliv direktnih investicija iz Lihtenštajna za jedanaest mjeseci 2012. iznosio je 1,6 miliona €.

Litvanija

Odnosi Crne Gore i Republike Litvanije su dobri i prijateljski, a postoji i značajan prostor za dalje unapređenje sveukupne saradnje. Litvanija snažno podržava evropske i evroatlantske aspiracije Crne Gore, a nastavljena je dobra dinamika saradnje u oblasti odbrane.

Postoji potreba za intenziviranjem ekonomske saradnje, budući da je robna razmjena između dvije zemlje skromna. U 2012. robna razmjena je iznosila 0,3 miliona €, dok su direktne investicije iz Litvanije za period januar-novembar 2012. iznosile 0,7 miliona €.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 5 324 litvanskih turista koji su ostvarili 33 962 noćenja.

Luksemburg

Crna Gora i Veliko Vojvodstvo Luksemburg imaju dobre i prijateljske odnose, osnažene kontinuiranim političkim kontaktima i sadržajnom bilateralnom saradnjom.

Postoji prostor za jačanje ekonomske saradnje. Priliv luksemburških investicija u periodu januar-novembar 2012. iznosio je 1,3 miliona €. Robna razmjena u 2012. iznosila je 0,3 miliona €, od čega je uvoz 0,2 milion €, a izvoz 0,1 milion €.

Tokom 2012. Crna Gora i Luksemburg nastavili su da sarađuju u okviru projekata razvojne saradnje posredstvom organizacija Lux Development i Caritas Luksemburg, a koji su orijentisani na oblasti obrazovanja, poljoprivrede, turizma i zaštite životne sredine. Vlada Luksemburga je finansijski podržala Regionalni program za trajno rješavanje pitanja izbjeglica i interno raseljenih lica.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 708 turista iz Luksemburga koji su ostvarili 2 596 noćenja.

Posjete i susreti:

6. decembra 2012 – potpredsjednik Vlade i mvpei I. Lukšić je imao susret sa mvp Luksemburga Žanom Aselbornom, na marginama 19. Ministarske konferencije OEBS-a, u Dablinu;

27. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović je imao susret sa mvp-om Luksemburga Ž. Aselbornom, na marginama 67. zasijedanja GSUN, u Njujorku;

23-24. aprila 2012 - ministar za razvojnu saradnju i humanitarne poslove M. Ž. Žakob boravila je u posjeti Crnoj Gori, i, tom prilikom, imala susrete sa mvpei M. Ročenom, ministrom poljoprivrede i ruralnog razvoja T. Miloševićem i ministrom prosvjete i spota S. Stijepovićem.

Mađarska

Sadržajna saradnja i intenzivni politički kontakti obilježili su odnose Crne Gore i Mađarske u 2012. Mađarska nastavlja da pruža snažnu podršku evropskom i evroatlantskom putu Crne Gore, o čemu svjedoči i potpisivanje Zajedničke deklaracije o uspostavljanju unaprijeđenog

partnerstva između vlada Crne Gore i Mađarske, od strane dva premijera, juna 2012.

Saradnja dva ministarstva vanjskih poslova intenzivirana je posjetama zamjenika državnog sekretara za bezbjednosnu politiku i političkog direktora mađarskog Ministarstva vanjskih poslova P. Staraja, 1-2. februara 2012, kojom prilikom su održane 2. bilateralne političke konsultacije dva ministarstva, te generalnog direktora za Zapadni Balkan u Ministarstvu vanjskih poslova Mađarske K. Poše, 5. aprila 2012, kada su održane konsultacije o bilateralnoj saradnji, s posebnim osvrtom na temu unaprijeđenog partnerstva dvije zemlje.

Saradnja u oblasti prosvjete i nauke osnažena je prijedlogom mađarske strane o finansiranju 9 master studija u Mađarskoj za crnogorske studente i potpisivanjem Sporazuma u oblasti nauke i tehnologije sa Mađarskom 25. septembra 2012, u Podgorici.

Nastavljeno je sa intenziviranjem saradnje u oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova. Potpredsjednik Vlade i ministar javne uprave i pravosuđa Mađarske T. Navračić posjetio je Crnu Goru 28-29. juna 2012.

Saradnja je nastavljena i u oblasti ekonomije, finansija, odbrane i poljoprivrede. Ministar poljoprivrede Mađarske Š. Fazekaša posjetio je Crnu Goru 19. septembra 2012, kada je održan i poslovni forum Crna Gora – Mađarska.

Ukupna robna razmjena između dvije zemlje u 2012. iznosila je 36,9 miliona €, od čega je uvoz 18,8 miliona €, a izvoz 18,1 miliona €. Investicije iz Mađarske u periodu januar-novembar 2012. iznosile su 20,6 miliona €.

Crnu Goru je u periodu januar-septembar 2012. posjetilo 15 679 turista iz Mađarske, koji su ostvarili 79 297 noćenja.

Posjete i susreti:

14-15. juna 2012 - predsjednik Vlade I. Lukšić boravio je u zvaničnoj posjeti Mađarskoj, kada se susreo sa premijerom Mađarske V. Orbanom i predsjednikom J. Aderom.

Makedonija

Crna Gora i Republika Makedonija imaju tradicionalno prijateljske odnose bez otvorenih pitanja, osnažene zajedničkim strateškim vanjskopolitičkim ciljevima - evropskim i evroatlantskim integracijama.

Dvije zemlje su osnažile ugovorno-pravnu osnovu saradnje potpisivanjem Sporazuma o policijskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Makedonije, Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Makedonije o readmisiji i Sporazuma o uslovima putovanja državljana dvije zemlje.

Crna Gora i Makedonija ostvaruju kontinuiranu i intenzivnu saradnju u oblasti odbrane, a Plan bilateralne saradnje u oblasti odbrane za 2012. potpisan je 16. februara 2012.

Robna razmjena sa Makedonijom u 2012. iznosi 29,8 miliona €, od čega uvoz čini 27,5 miliona €, a izvoz 2,3 miliona €. U periodu januar-novembar 2012. investicije iz Makedonije su iznosile 0,4 miliona €.

Crnu Goru je u periodu januar-oktobar 2012. posjetilo 23 748 turista iz Makedonije koji su ostvarili 153 245 noćenja.

Posjete i susreti:

5. decembra 2012 - predsjednik F. Vujanović je imao bilateralni susret sa predsjednikom Đ. Ivanovim na marginama Četvrtog regionalnog samita u Budvi;

3. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović je imao susret sa mvp Makedonije N. Poposkim na marginama Bledskog strateškog foruma;

14. juna 2012 – mvpei M. Roćen i mvp Makedonije Nikolaj Poposki imali su bilateralni susret u Beogradu na završnom sastanku šefova diplomatija zemalja učesnica Procesu saradnje u JIE (SEECIP);

13. juna 2012 – mvpei M. Roćen imao je neformalan susret sa mvp Makedonije N. Poposkim u Trstu, na marginama sastanka ministara vanjskih poslova zemalja članica Centralno-evropske inicijative;

19. aprila 2012. - mvpei M. Roćen i mvp Makedonije N. Poposki imali su bilateralni susret u Briselu na marginama sastanka ministara vanjskih poslova NATO članica i partnerskih zemalja kontributora ISAF misije;

16-17. marta 2012 - predsjednik F. Vujanović boravio je u zvaničnoj posjeti Makedoniji.

Malta

Crnu Goru i Maltu karakterišu prijateljski odnosi, dodatno pospješeni jačanjem političkog dijaloga u protekloj godini. Malta podržava Crnu Goru u realizaciji strateškog vanjskopolitičkog prioriteta - članstva u EU.

Nastavljena je saradnja dva ministarstva vanjskih poslova i kroz obuku mladih diplomata na Malti i u Crnoj Gori.

Postoji prostor za jačanje ekonomskih veza. Značajan doprinos sveobuhvatnom predstavljanju ekonomskih potencijala i investicionog ambijenta, pružilo je održavanje trećeg Poslovnog foruma privrednika Crne Gore i Malte 13-14. juna na Malti. U 2012. ostvarena je robna razmjena u vrijednosti od 0,1 miliona €, od čega dominantan dio izvoz.

Posjete i susreti:

9-11. septembra 2012 - predsjednik Parlamenta Malte Majkl Frendo učestvovao je na Sedmoj konferenciji predsjednika parlamenata malih evropskih zemalja, koja je održana u Kotoru;

13. i 14. juna 2012 - predsjednik Crne Gore F. Vujanović boravio je u prvoj zvaničnoj posjeti Malti, a učestvovao je i na malteško-crnogorskom Poslovnom forumu u organizaciji "Malta Enterprise";

22. marta 2012 – mvpei M. Roćen razgovarao je sa mvp Malte Tonijem Borgom na marginama sastanka ministara vanjskih poslova EU, Hrvatske i pet zemalja kandidata, u Briselu.

Monako

Crna Gora i Kneževina Monako imaju prijateljske odnose uz obostrano iskazanu spremnost za dalje intenziviranje političkih kontakata i sveukupne saradnje.

Investicije u periodu januar-novembar 2012. Iznosile su 0,2 miliona €.

Posjete i susreti:

6. jula 2012 - predsjednik Skupštine R. Krivokapić je imao susret sa premijerom Monaka Mihaelom Rožem, na marginama 21. godišnjeg zasijedanja PS OEBS-a, u Monaku.

Norveška

Dobri odnosi Crne Gore i Norveške potvrđeni su otvaranjem Počasnog konzulata Norveške u Podgorici, 6.decembra 2012, na čelu sa Karen Hilsen, izvršnom direktorkom Telenora. Postoji potencijal za jačanje ekonomske saradnje i, s tim u vezi, mogućnost organizovanja ekonomskog foruma u Oslu u cilju povezivanja privrednika i upoznavanja sa privrednim i investicionim potencijalima Crne Gore.

Robna razmjena u 2012. iznosila je 0,54 miliona €, od čega je uvoz 0,47 miliona €. Direktno investicije za period januar-novembar 2012. Iznosile su 27,3 miliona €.

Sadržajna saradnja u toku 2012. zabilježena je u oblastima reforme odbrane i pravosuđa za koje Norveška dodjeljuje i značajnu finansijsku podršku. U Ministarstvu odbrane Crne Gore održane su bilateralne konsultacije, 7. marta 2012, kojom prilikom je potpisan Plan bilateralne saradnje za 2012.

Crnu Goru je u periodu januar-oktobar 2012. posjetilo 6180 norveških turista koji su ostvarili 47281 noćenja.

Novi Zeland

Prisutna je obostrana spremnost za dalje unapređenje ukupnih odnosa, kako na bilateralnom, tako i na multilateralnom planu.

Postoji potencijal za bliže povezivanje Crne Gore i Novog Zelanda u oblasti turizma, energetike, naročito obnovljivih izvora energije.

Ukupna robna razmjena između Crne Gore i Novog Zelanda u 2012. iznosila je 0,3 miliona € i svodila se samo na uvoz. Investicije iz Novog Zelanda u Crnu Goru u periodu januar-novembar 2012. iznosile su 0,8 miliona €.

U periodu januar-oktobar 2012, 574 turista sa Novog Zelanda posjetila su Crnu Goru, a ostvareno je 1 541 noćenje.

Posjete i susreti:

26. septembra 2012 – mvpei N. Kaluđerović sreo se sa mvp Novog Zelanda M. Mekalijem, na marginama GS UN u Njujorku;

22. maja 2012 – mvpei M. Ročen sreo se sa mvp Novog Zelanda Morijem Mekalijem na marginama NATO samita u Čikagu.

Njemačka

U prvom planu njemačke politike prema Crnoj Gori je podrška kursu političkih i ekonomskih reformi u okviru procesa evropskih i evroatlantskih integracija. Pored toga, Savezna Republika Njemačka je u Crnoj Gori angažovana i kroz veliki broj projekata u bilateralnoj saradnji. Bilateralni odnosi sa Njemačkom su u 2012. intenzivirani nizom kontakata na visokom i radnom nivou, tokom kojih je iskazana spremnost obje strana za dalje produbljivanje sveukupne saradnje i ponovljena spremnost Berlina za pružanje podrške reformskim procesima u Crnoj Gori.

Dodatan podstrek intenziviranju ekonomske saradnje dao je prvi Crnogorsko-njemački poslovni forum, koji su 31. maja u Budvi organizovale Privredna komora Crne Gore i Odbor njemačke privrede za istok (OA), uz podršku Njemačke organizacije za međunarodnu saradnju (GIZ), kao i Delegacije njemačke privrede u Crnoj Gori i Srbiji (AHK). Na Forumu, u čijem radu je učestvovalo 200 privrednika iz obje zemlje, je ocijenjeno da su prioritetne oblasti ekonomske saradnje energetika, energetska efikasnost, komunalna infrastruktura i turizam.

U 2012. robna razmjena je iznosila 130 miliona €, od čega se na uvoz odnosi 115,6 miliona €, a na izvoz 14,4 miliona €. Za jedanaest mjeseci 2012. direktne investicije iz Njemačke su iznosile oko 13,7 miliona €.

Očekivanje je da će Kongres Njemačkog turističkog udruženja (DRV), koji je u periodu od 15. do 17. novembra 2012. u Budvi okupio preko 700 predstavnika agencija, touroperatora, avio kompanija i osiguravajućih društava iz Njemačke, realizaciju projekata u oblasti vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na crnogorskom primorju, energetike i energetske efikasnosti, u kojima su uključeni Kreditni zavod za obnovu (KfW) i GIZ.

Saradnja između Crne Gore i SR Njemačke u domenu odbrane je sadržajna, a odvija se na osnovu Plana bilateralne saradnje za 2012. U periodu od 24. do 26. oktobra 2012, u posjeti Crnoj Gori boravila je delegacija Saveznog ministarstva odbrane Njemačke, u okviru bilateralnih razgovora za usaglašavanje Plana bilateralne saradnje za 2013. Značajna je saradnja dviju država u okviru misije ISAF.

Tokom 2012. intenzivirana je komunikacija u cilju što skorijeg zaključenja Sporazuma o saradnji u oblasti kulture, nauke i obrazovanja, a dodatno je osnažena parlamentarna saradnja, kao i saradnja u oblasti unutrašnjih poslova.

Posjete i susreti:

23. novembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović je imao sastanak sa mvp Njemačke Gidom Vesterveleom, na marginama Ministarske konferencije Instituta Aspen, u Berlinu;

25. oktobra 2012 - predsjednik F. Vujanović učestvovao je na jubilarnoj proslavi povodom 60 godina od osnivanja Odbora za istok njemačke privrede, u Berlinu;

26. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović imao je kratak susret sa mvp G. Vesterveleom na marginama 67. zasjedanja GS UN;

19-22. juna 2012 - predsjednik Skupštine R. Krivokapić boravio je u posjeti Njemačkoj;

29. maja 2012 - mvpei M. Ročen boravio je u radnoj posjeti Njemačkoj;

21. maja 2012 - predsjednik Vlade I. Lukšić imao je neformalni susret sa njemačkom saveznom

značajno uticati na promociju crnogorskog turističkog proizvoda na njemačkom tržištu i da ujedno predstavlja veliki korak u povratku njemačkih turista u Crnu Goru u većem broju nego u prethodnim godinama. U periodu januar-oktobar 2012, Crnu Goru je posjetilo 31 543 turista iz Njemačke koji su ostvarili 181 185 noćenja.

Značajna je razvojna pomoć Njemačke, a posebno važna je podrška za kancelarkom Angelom Merkel na marginama samita NATO-a u Čikagu.

Poljska

Crna Gora i Republika Poljska su i u 2012. nastavile sa razvojem i produbljivanjem saradnje na svim poljima, što potvrđuje i niz susreta zvaničnika dvije zemlje.

Saradnja dva ministarstva vanjskih poslova osnažena je održavanjem drugog kruga bilateralnih konsultacija 4. aprila 2012. u Podgorici, te potpisivanjem Memoranduma o saradnji dva ministarstva u oblasti evropskih integracija.

Tokom 2012. posebno je intenzivirana saradnja u oblasti ekonomije. Memorandum o razumijevanju u oblasti regionalnog razvoja između Ministarstva regionalnog razvoja Poljske i Ministarstva ekonomije potpisan je 26. novembra 2012, prilikom posjete ministra ekonomije V. Kavarića Varšavi. Poslovni forum crnogorskih i poljskih privrednika organizovan je 29. oktobra 2012. u Varšavi.

Ukupna robna razmjena između dvije zemlje u 2012. iznosila je 17,4 miliona €, od čega je uvoz 13 miliona €, a izvoz 4,4 miliona €. Investicije iz

Poljske u periodu januar-novembar 2012. iznosile su 0,8 miliona €.

Nastavljeno je sa jačanjem saradnje u oblasti odbrane, prosvjete i nauke, kulture i pravosuđa. Potpisan je Plan odbrambene saradnje za 2012, kao i Sporazum o saradnji u oblasti kulture, obrazovanja i nauke, te Zajednička deklaracija ministarstava pravde Crne Gore i Poljske. Intenzivirani su kontakti fakulteta i istorijskih instituta, a njihova saradnja formalizovana je potpisivanjem sporazuma o saradnji.

U periodu januar-oktobar Crnu Goru je posjetilo 38 990 turista iz Poljske, koji su ostvarili 196 623 noćenja.

Posjete i susreti:

19. aprila 2012 – predsjednik Skupštine R. Krivokapić učestvovao je na Samitu predsjednika parlamenata Evrope u Varšavi;

26. aprila 2012 – predsjednik Vlade I. Lukšić sastao se sa predsjednikom Vlade Poljske D. Tuskom na marginama sastanka šefova vlada država Centralne Evrope i NR Kine, u Varšavi;

26. oktobra 2012 – mvpei N. Kaluđerović razgovarao je sa mvp Poljske Radoslavom Šikorskim, nakon sastanka ministara vanjskih poslova Višegradske grupe, u Varšavi.

Portugal

Odnosi Crne Gore i Portugala su dobri, sa tendencijom produbljivanja političkog dijaloga i intenziviranja i razvoja bilateralnih veza u svim oblastima. Portugal pruža podršku učlanjenju Crne Gore u evropske i evroatlantske strukture.

Postoji prostor za snaženje saradnje u oblasti ekonomije, imajući u vidu da je Crna Gora sa Portugalom ostvarila slab obim trgovinske

razmjene u 2012, koja odgovara uvozu u iznosu od 0,5 miliona €.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 929 portugalskih turista, sa ostvarenih 3 653 noćenja.

Posjete i susreti:

21. aprila 2012 - predsjednik Skupštine R. Krivokapić sreo se sa predsjednikom Skupštine Portugala M. Esteves, na marginama Konferencije predsjednika parlamenata država EU, održane u Varšavi.

Republika Koreja

Crnu Gora i Republika Koreja imaju dobre i prijateljske odnose, sa tendencijom njihovog intenziviranja i razvoja u svim oblastima.

Postoji obostrana spremnost da se u narednom periodu realizuju politički kontakti najviših političkih predstavnika dvije zemlje.

Robna razmjena u 2012. iznosila je 8,1 milion €, od čega je sve uvoz.

Privredna komora CG i koreanska firma KOICA potpisale su 25. juna u Podgorici Memorandum o razumijevanju.

Susreti i posjete:

16 - 18. maja 2012 - potpredsjednik Parlamenta Republike Koreje Hong Jae Hiong boravio je u posjeti Crnoj Gori i, tom prilikom, je imao susret sa predsjednikom Skupštine, R. Krivokapićem.

Rumunija

Odnosi Crne Gore i Rumunije su dobri, a postoji veliki prostor za njihovo dalje jačanje, prvenstveno kroz intenziviranje ekonomske saradnje i produbljivanje političkog dijaloga.

Rumunija snažno podržava integraciju Crne Gore u EU i NATO. Tokom 2012. usaglašen je Memorandum o razumijevanju između MVPEI Crne Gore i MVP Rumunije o saradnji u oblasti evropskih i evroatlantskih integracija.

Dodatno je osnažena saradnja u oblasti odbrane realizovanjem aktivnosti predviđenih Planom bilateralne saradnje između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva nacionalne odbrane Rumunije za 2012, potpisanim u januaru 2012.

Nastavljena je dobra saradnja u oblasti pravosuđa, čemu je doprinijela i radna posjeta Rumuniji crnogorske delegacije na čelu sa vrhovnim državnim tužiocem R. Čarapić, 7. - 9. maja 2012, kada se sreća sa generalnim tužiocem Rumunije L. Kovesi.

Postoji obostrana spremnost za učvršćivanje ekonomskih veza. U 2012. robna razmjena je iznosila 28,5 miliona €, od čega je uvoz bio 26,3 miliona €, a izvoz 2,2 miliona €.

U periodu januar-oktobar 2012. u Crnoj Gori je boravilo 22 963 turista iz Rumunije koji su ostvarili 117 576 noćenja.

Ruska Federacija

Crna Gora i Ruska Federacija njeguju tradicionalno dobre i prijateljske odnose, a postoji obostrana spremnost za dalje proširenje saradnje. U protekloj je godini unaprijeđena saradnja u oblastima pravde, unutrašnjih poslova, ekonomije i turizma. Kulturna saradnja između dvije zemlje je tokom prethodne godine osnažena održavanjem manifestacije „Dani savremene crnogorske kulture u Rusiji“.

Zahvaljujući dobroj saradnji dva ministarstva finansija, u 2012. su izmirene obaveze prema Crnoj Gori po osnovu Sporazuma između Vlade Republike Crne Gore i Vlade Ruske Federacije o regulisanju obaveza bivšeg SSSR-a po obračunima u vezi sa robnom razmjenom između bivšeg SSSR i bivše SFRJ, zaključenog 27. aprila 2007.

U 2012. ukupna robna razmjena između dvije zemlje iznosila je 21,1 miliona €, od čega je uvoz 13,7 miliona, a izvoz 7,4 miliona. Investicije iz Rusije u periodu januar-novembar 2012. iznose 148,4 miliona €.

U periodu od januara do novembra 2012. Crnu Goru je posjetilo 241 142 turista iz Rusije koji su ostvarili 1 974 007 noćenja.

Posjete i susreti:

22. juna 2012 – predsjednik Vlade I. Lukšić razgovarao je sa potpredsjednikom Vlade Ruske Federacije, na marginama Samita Rio+20;

16. februara 2012 – mvp M. Ročen imao je susret sa mvp Rusije Sergejem Lavrovim na marginama treće Ministarske konferencije inicijative Pariškog pakta za borbu protiv

krijumčarenja opojnih droga iz Avganistana, u Beču.

Sjedinjene Američke Države

Crna Gora i Sjedinjene Američke Države (SAD) imaju tradicionalno dobre, partnerske odnose sa razvijenom saradnjom u oblastima koje su od ključnog značaja za evropske i evroatlantske integracije naše zemlje. Odnosi su, tokom 2012, intenzivirani važnim političkim kontaktima. SAD nastavljaju da podržavaju razvojne projekte u Crnoj Gori, projekte u okviru državnog partnerstva Crne Gore i države Mejn, kao i proces reforme sektora odbrane.

Saradnja Crne Gore sa SAD u oblasti odbrane realizuje se kroz niz bilateralnih programa i zajedničkih aktivnosti specijalizovanih institucija SAD sa crnogorskim odbrambenim strukturama. Saradnja je, kao i 2011, osnažena kontinuiranim kontaktima predstavnika nadležnih ministarstava. Tokom NATO Samita u Čikagu 20. maja 2012, SAD su pozdravile značajan napredak koji je Crna Gora ostvarila u pravcu članstva u NATO-u, kao i njen doprinos stabilnosti regiona Zapadnog Balkana i šire, uključujući i njenu ulogu u aktivnostima regionalne saradnje i učešće u misiji ISAF. Aktivno učešće Crne Gore u procesu Akcioni plan za članstvo (MAP) pokazuje čvrstu posvećenost članstvu u Alijansi kao i uspješno sprovedene značajne političke, ekonomske i odbrambene reforme, u cilju daljeg približavanja Alijansi.

Ostvarena je vrlo uspješna saradnja na planu sprovođenja mjera za povećanje transparentnosti rada Vlade i napore usmjerene ka stvaranju e-peticija, čime se omogućilo građanima da kreatorima javnih politika direktno dostavljaju svoje ideje i mišljenja. Postignuti rezultati afirmisani su i na međunarodnom nivou.

U Podgorici je 2. marta 2012. potpisan Sporazum o vazdušnom transportu između Crne Gore i Sjedinjenih Država. Sporazum omogućava i uspostavljanje direktnih avio-veza sa SAD bez ograničenja i barijera.

Američka ambasada je 27. januara 2012. dostavila crnogorskoj strani inicijativu za osnivanje QSI (Quality School International) škole za osnovno i srednje obrazovanje na engleskom

jeziku primarno namjenjene za djecu diplomatskog kora u Crnoj Gori. Radi se o tipskoj obrazovnoj instituciji koju osniva američka Vlada po univerzalno utvrđenim standardima za funkcionisanje u različitim zemljama, čime se garantuje određeni kvalitet obrazovanja.

U 2012. robna razmjena je iznosila 14,7 miliona €, od čega je uvoz 13,7 miliona €, dok je izvoz bio 1,0 milion €. Direktno investicije iz SAD za period januar-novembar 2012. iznosile su 3,7 miliona €.

U periodu januar-septembar 2012, Crnu Goru je posjetilo 9 277 turista iz SAD koji su ostvarili 38,498 noćenja.

Posjete i susreti:

6. - 13. septembra 2012 - ministar odbrane M. Pejanović-Đurišić boravila je u zvaničnoj posjeti SAD tokom koje se sastala sa Sekretarom za odbranu L. Panetom;

13-16 maj 2012 - zamjenik pomoćnika državnog sekretara F. Riker posjetio je Crnu Goru i tom prilikom je razgovarao sa predsjednikom Vlade I. Lukšićem, mvpei M. Roćenom, ministrom odbrane M. Pejanović-Đurišić.

Slovačka

Odnosi Crne Gore i Republike Slovačke i u 2012. bili su obilježeni veoma sadržajnom saradnjom na svim poljima. Dodatno je intenziviran politički dijalog, čemu je posebno doprinijela zvanična posjeta Crnoj Gori potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih i evropskih poslova Slovačke Miroslava Lajčaka, 7-8. juna 2012.

Slovačka je snažan zagovornik evropske i evroatlantske perspektive Crne Gore. Partnerstvo na planu evropskih integracija nastavljeno je kroz realizaciju drugog ciklusa projekta Nacionalna konvencija za EU, koji je u 2012. bio usmjeren na pripremu pregovaračkog procesa Crne Gore sa EU. Ujedno, u okviru Programa za razvoj kapaciteta (CDP), zajedničkog programa Vlade Crne Gore i UNDP-a, u saradnji sa Slovak Aid-om, od 9. do 15. septembra 2012. organizovana je studijska posjeta crnogorske delegacije Slovačkoj, koja je imala za cilj prenos slovačkih iskustava u pregovaračkom procesu. U kontekstu saradnje na planu NATO integracija, slovački zvaničnici su od

12. do 16. novembra 2012. u 6 gradova Crne Gore održali četvrtu seriju predavanja na temu evroatlantskih integracija.

Intenzivirana je saradnja i kontakti dva parlamenta.

Unapređenju saradnje u oblasti unutrašnjih poslova doprinijela je posjeta potpredsjednika Vlade i ministra unutrašnjih poslova Slovačke R. Kalinaka, 4. i 5. juna 2012.

Značajan podsticaj jačanju saradnje i razmjene iskustva na planu pravde dala je posjeta Slovačkoj potpredsjednika Vlade i ministra pravde D. Markovića, 8. oktobra 2012.

Slovačka je iskazala spremnost da nastavi da pruža razvojnu pomoć Crnoj Gori, za šta je pravni osnov formiran potpisivanjem Sporazuma o razvojnoj saradnji 7. juna 2012.

Postoji obostrana spremnost za dalje dinamiziranje ekonomske saradnje. U 2012. robna razmjena je iznosila 5 miliona € od čega je izvoz bio 0,3 miliona €, a uvoz 4,7 miliona €. Strane direktno investicije su u periodu januar-novembar 2012. iznosile 0,2 miliona €.

Crnu Goru je u periodu januar-oktobar 2012. posjetilo 9 043 slovačkih turista sa ostvarenih 62 075 noćenja.

Posjete i susreti:

27. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović sreo se sa potpredsjednikom Vlade i mvpe Slovačke M. Lajčakom, na marginama GS UN u Njujorku;

7. jula 2012 - predsjednik Skupštine R. Krivkapić susreo se sa potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih i evropskih poslova Slovačke M. Lajčakom, na marginama Kroacija samita održanog u Dubrovniku;

7-8. juna 2012 - potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih i evropskih poslova Slovačke M. Lajčak bio je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori;

12. aprila 2012 - predsjednik Vlade I. Lukšić sreo se sa predsjednikom Vlade Slovačke R. Ficom.

Slovenija

Crna Gora i Slovenija su i u 2012. nastavile da ostvaruju veoma intenzivnu saradnju na svim poljima, a daljem produbljivanju političkog dijaloga i učvršćivanju međudržavnih veza

značajan impuls je dala zvanična posjeta Crnoj Gori ministra vanjskih poslova Slovenije Karla Erjavca 31. maja - 1. juna 2012.

Slovenija je važan partner Crne Gore u ostvarenju njenih evropskih i evroatlantskih aspiracija. U svojstvu kontakt ambasade NATO-a za Crnu Goru tokom 2011. i 2012, Slovenija je dala značajnu podršku procesu integracije Crne Gore u Sjevernoatlantski savez.

Preduzete su brojne aktivnosti u cilju snaženja saradnje na planu odbrane. Slovenački kontraadmiral R. Petrič od 1. septembra 2012. obavlja dužnost vojnog savjetnika u Ministarstvu odbrane Crne Gore. Delegacija Vojske Crne Gore posjetila je u novembru 2012. Vojsku Republike Slovenije, a crnogorski brod sa 20 pripadnika Mornarice učestvovao je na vježbi „ADRION LIVEX 2012“, održanoj od 4. do 8. juna 2012. u teritorijalnim vodama Slovenije.

Nastavljena je realizacija razvojnih projekata predviđenih Programom međunarodne razvojne saradnje između Crne Gore i Slovenije za 2011. i 2012, a slovenačka strana je iskazala spremnost da i u narednom trogodišnjem periodu pruža razvojnu pomoć Crnoj Gori.

Tokom 2012. otvoreni su počasni konzulati Crne Gore u Kranju i Slovenije u Baru.

Daljem unapređenju privredne saradnje doprinijelo je održavanje prve sjednice Crnogorsko-slovenačke mješovite komisije za ekonomsku saradnju, 24. i 25. aprila 2012. u Ljubljani. U 2012. obim robne razmjene je bio 101,9 miliona € od čega je uvoz bio 73 miliona €, a izvoz 28,9 miliona €. SDI su u periodu januar-novembar 2012. iznosile 40,4 miliona €.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 17 804 slovenačkih turista sa ostvarenih 80 970 noćenja.

Posjete i susreti:

3. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović susreo se sa slovenačkim mvp K. Erjavecom, na marginama Bledskog strateškog foruma;

31. maja - 1. juna 2012 – mvp Slovenije K. Erjavec bio je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori;

21. maja 2012 - ministar vanjskih poslova i evropskih integracija M. Ročen imao je

neformalni susret sa mvp Slovenije K. Erjavecom, na marginama NATO Samita u Čikagu;

20. maja 2012 - predsjednik Vlade I. Lukšić sreo se sa predsjednikom Vlade Slovenije J. Janšom, na marginama NATO Samita u Čikagu;

22. marta 2012 - mvpei M. Ročen sreo se sa mvp Slovenije K. Erjavecom, na marginama sastanka ministara vanjskih poslova EU i pet zemalja kandidata, u Briselu.

Srbija

Crna Gora je privržena razvoju prijateljskih i dobrih susjedskih odnosa sa Republikom Srbijom. Tradicionalno prijateljstvo, istorijske, kulturne i ekonomske veze, zajednički regionalni kontekst, kao i evropski ciljevi koje dvije države dijele, upućuju Crnu Goru i Srbiju na stalnu saradnju i intenzivne kontakte.

Ugovorna baza između Crne Gore i Republike Srbije ojačana je tokom 2012. potpisivanjem osam međunarodnih ugovora iz oblasti veterine, zdravlja, carinskih poslova, vazdušnog saobraćaja i finansija. Konzularnom konvencijom, koja je potpisana 14. juna 2012, unapređuju se prava i interesi državljana Crne Gore i Srbije u svim sferama obuhvaćenim konzularnim okvirima. Usaglašen je i tekst Sporazuma o readmisiji, kao i prateći Protokol.

Redovnoj i uspješnoj saradnji Crne Gore i Srbije u oblasti bezbjednosti i unutrašnjih poslova doprinos je dala i saradnja policija na osnovu Protokola o saradnji tokom turističke sezone, potpisanog 11. juna 2012. Sadržajni odnosi i redovna saradnja u oblasti odbrane održani su i tokom 2012. godine.

Crna Gora ima odličnu saradnju sa Srbijom u okviru svih regionalnih organizacija i inicijativa, a dvije države odlično sarađuju i na multilateralnom planu.

Ekonomski odnosi između Crne Gore i Srbije nose visok potencijal za dalji razvoj. Postojeće osnove ekonomske saradnje ojačane su i formiranjem Međuvladine komisije za ekonomsku i trgovinsku saradnju, 12. septembra 2012.

Prema obimu robne razmjene Srbija je najznačajniji spoljnotrgovinski partner Crne Gore. U 2012. ostvarena je robna razmjena u iznosu od

616,1 milion €, od čega je uvoz iznosio 532,8 miliona €, a izvoz 83,3 miliona €. Za jedanaest mjeseci 2012. direktne investicije iz Republike Srbije iznosile su 26 miliona €.

Saradnja Crne Gore i Srbije sa aspekta turizma tradicionalno je dobra. U prvih deset mjeseci 2012. godine u Crnoj Gori je boravilo 331 673 turista Srbije sa ostvareni 2 334 497 noćenja.

Posjete i susreti:

U izornoj godini u obje države, nije bilo zvaničnih bilateralnih posjeta na najvišem nivou, ali je održan intenzitet susreta na marginama regionalnih i multilateralnih skupova i konferencija:

20 – 21. septembra 2012. predsjednik Skupštine R. Krivokapić susreo se sa predsjednikom Skupštine Srbije N. Stefanovićem na Evropskoj konferenciji predsjednika parlamenata Savjeta Evrope u Strazburu;

15. juna 2012. Predsjednik Crne Gore F. Vujanović susreo se sa predsjednikom Srbije T. Nikolićem na marginama Samita šefova država i vlada Procesu saradnje Jugoistočne Evrope (SEECP) u Beogradu;

14. juna 2012. mvpei M. Roćen susreo se sa šefom srpske diplomatije V. Jeremićem na marginama završnog sastanka SEECP u Beogradu;

24. aprila 2012. mvpei M. Roćen imao je kratak razgovor sa ministrom spoljnih poslova Srbije V. Jeremićem, na marginama Međunarodne donatorske konferencije Regionalnog programa za trajno rješavanje pitanja izbjeglica i interno raseljenih lica u Sarajevu;

25 - 27. aprila 2012. predsjednik Skupštine R. Krivokapić imao je susret sa predsjednikom Skupštine Srbije S. Đukić-Dejanović, na marginama 10. Konferencije predsjednika parlamenata JJI u Beogradu;

31. januara 2012. mvpei M. Roćen učestvovao je na neformalnom ministarskom sastanku Procesu saradnje jugoistočne Evrope u Beogradu.

Sveta Stolica

Crna Gora i Sveta Stolica imaju tradicionalno dobre odnose, a Vatikan podržava Crnu Goru u njenim evropskim aspiracijama. Prilikom oproštajne posjete, nerezidentni Papski Nuncije u Crnoj Gori, Mons. Alesandro D'Eriko odlikovan je

Ordenom crnogorske zastave trećeg stepena u znak zahvalnosti za doprinos razvoju bilateralnih odnosa.

U protekloj je godini osnažena saradnja u oblasti kulture pokretanjem projekta istraživanja istorijske građe u Tajnom vatikanskom arhivu.

Posjete i susreti:

7. decembra 2012 - potpredsjednik Vlade i mvpei I. Lukšić susreo se sa Sekretarom za odnose sa državama, D. Mambertijem na marginama Ministarskog sastanka OEBS-a u Dublinu.

Španija

Crna Gora i Kraljevina Španija imaju tradicionalno prijateljske odnose, što potvrđuje i podrška Španije evropskoj i evroatlantskoj perspektivi Crne Gore.

Postoji spremnost za intenziviranje ekonomske saradnje i privrednih kontakata. Robna razmjena u 2012. iznosila je 21,8 miliona €, sa preovlađujućim udjelom uvoza. Investicije su, do kraja novembra 2012, iznosile 0,4 miliona €.

U okviru saradnje u oblasti kulture, izložba sakralne umjetnosti Crne Gore »Blago Crne Gore, zavjeti iz Perasta i Boke, svjedočanstvo vjere i kulture« organizovana je u kraljevskom dvorcu Real Alkazar u Sevilji u periodu od 10. oktobra do 10. decembra 2012.

U periodu januar-oktobar 2012. Crnu Goru je posjetilo 2 390 španskih turista, uz realizaciju 6 944 noćenja.

Švajcarska

Odnosi Crne Gore i Švajcarske su veoma dobri, a njihovom daljem unapređenju doprinijela je prva zvanična posjeta Bernu crnogorskog ministra vanjskih poslova i evropskih integracija, N. Kaluđerovića, 19. novembra 2012. Naglašeno je da u narednom periodu treba raditi na dinamičnijem povezivanju poslovnih krugova i da bi prvi korak u tom pravcu moglo da bude organizovanje poslovnog foruma koji bi okupio privrednike dvije zemlje na kojem bi se definisale konkretne mogućnosti za jačanje ekonomske saradnje sa posebnim fokusom na oblasti energetike, poljoprivrede i turizma.

Robna razmjena u 2012. iznosila je 26,1 milion €, od čega je uvoz bio 23,5 miliona €, a izvoz 2,6 miliona €, dok su direktne investicije za period januar-novembar 2012. iznosile 36,5 miliona €. Crnu Goru je u periodu januar-oktobar 2012. posjetilo 9332 švajcarskih turista koji su ostvarili 41359 noćenja.

Posjete i susreti:

19.novembar 2012 - mvpei N. Kaluđerović boravio u prvoj zvaničnoj posjeti Bernu na poziv švajcarskog kolege Didijea Burkhalter.

Švedska

Bilateralni odnosi Crne Gore i Kraljevine Švedske su dobri, a postoje potencijali za njihovo dalje snaženje. Jačanje ekonomske saradnje i aktivnosti u tom smislu treba da budu usmjerene ka dinamiziranju kontakata sa Trgovačkom kancelarijom koja funkcioniše u okviru Ambasade Švedske u Beogradu.

Robna razmjena u 2012.iznosila je 5,7 miliona € od čega je uvoz 3,6 miliona, a izvoz 2,1 milion €. SDI za period januar-novembar 2012. iznosile su 1,3 miliona €.

U periodu januar-oktobar 2012, Crnu Goru je posjetilo 9013 švedskih turista koji su ostvarili 50968 noćenja.

Posjete:

4.oktobar 2012 – ministarka za pitanja EU u Vladi Kraljevine Švedske, Birgita Olson, posjetila je Crnu Goru kada je imala razgovore sa predsjednikom Skupštine, R. Krivokapićem, potpredsjednikom Vlade, D. Markovićem i ministrom vanjskih poslova i evropskih integracija, N. Kaluđerovićem.

Turska

Bilateralna saradnja Crne Gore i Republike Turske u 2012. je značajno unaprijeđena, čemu je snažan podsticaj dala prva zvanična posjeta predsjednika Vlade Crne Gore dr Igora Lukšića, 14-16. marta 2012.

Turska kontinuirano podržava integraciju Crne Gore u NATO i EU. Tokom posjete Podgorici turskog ministra za evropska pitanja i glavnog pregovarača sa EU E. Bagiša, 10. januara 2012,

iskazana je obostrana spremnost za prenos iskustva u pregovaračkom procesu i jačanje saradnje na planu evropskih integracija.

Nastavljena je dobra saradnja na nivou ministarstava odbrane i sprovedene zajedničke aktivnosti predviđene planom bilateralne saradnje između dva ministarstva odbrane za 2012, potpisanim u februaru 2012.

Jačanju parlamentarne saradnje doprinio je susret predsjednika Skupštine R. Krivokapića sa predsjednikom turskog Parlamenta Đ. Čičekom, 21. aprila 2012. u Varšavi, na marginama Konferencije predsjednika parlamenata država članica EU, kao i učešće predstavnika turskog Parlamenta na manifestaciji „Dani kulture Turske u Crnoj Gori“, održanoj 15-17. maja 2012.

Preduzete su aktivnosti u cilju unapređenja saradnje na planu saobraćaja, kulture, obrazovanja, pravosuđa, rada i socijalnog staranja, kao i saradnje dva ministarstva vanjskih poslova.

Ekonomske veze dvije zemlje dodatno su učvršćene, čemu je doprinijelo održavanje drugog sastanka Mješovite komisije za ekonomsku saradnju i poslovnog foruma 17-19. aprila 2012. u Ankari i Istanbulu, te učešće predsjednika Crne Gore F. Vujanovića na Evroazijskom ekonomskom samitu, održanom 11. i 12. aprila 2012. u Istanbulu i Izmiru. Turska kompanija “Toščelik” postala je, u junu 2012, većinski vlasnik Željezare Nikšić.

Robna razmjena je u 2012. bila 40,1 milion €, od čega je uvoz iznosio 28,4 miliona €, a izvoz 11,7 miliona €. Investicije su u periodu januar-novembar 2012. iznosile 22,8 miliona €.

Dodatni impuls snaženju saradnje u oblasti turizma dalo je učešće Crne Gore kao zemlje partnera na međunarodnom sajmu turizma „Travel Turkey 2012“, održanom 6-9. decembra 2012. u Izmiru. U periodu januar-oktobar 2012. u Crnoj Gori je boravilo 12 841 turskih turista koji su ostvarili 23 442 noćenja.

Posjete i susreti:

18. oktobra 2012 – mvpei N. Kaluđerović sreo se sa turskim mvp A. Davutoluom, na marginama Međunarodne konferencije „Od Balkanskih ratova do balkanskog mira“, u Istanbulu;

27. septembra 2012 - mvpei N. Kaluđerović razgovarao je sa turskim mvp A. Davutoluom, na marginama GS UN u Njujorku;

21. juna 2012 - predsjednik Vlade I. Lukšić razgovarao je sa predsjednikom Vlade Turske R. T. Erdoanom, na marginama Konferencije UN o održivom razvoju u Rio de Ženeiru;

3. juna 2012 - potpredsjednik Vlade Turske B. Bozdag prisustvovao je svečanoj akademiji maturanata Medrese "Mehmed Fatih" u Podgorici, i sreo se sa ministrom bez portfelja u Vladi Crne Gore, R. Husovićem;

21. aprila 2012 – predsjednik Skupštine R. Krivokapić sastao se sa predsjednikom Parlamenta Turske Đ. Čičekom, na marginama Konferencije predsjednika parlamenata država članica EU, u Varšavi;

11. i 12. aprila 2012 - predsjednik Crne Gore F. Vujanović učestvovao je na Evroazijskom ekonomskom samitu, održanom u Istanbulu i Izmiru;

14-16. marta 2012 – predsjednik Vlade I. Lukšić bio je u zvaničnoj posjeti Turskoj;

31. januara 2012 – mvpei M. Roćen sreo se sa turskim mvp A. Davutoluom, na marginama neformalnog Ministarskog sastanka SEECP, u Beogradu;

10. januara 2012 – ministar za evropska pitanja i glavni pregovarač Republike Turske E. Bağış bio je u posjeti je Crnoj Gori.

Ujedinjeni Arapski Emirati

Crna Gora i Ujedinjeni Arapski Emirati održavaju dobre i sadržajne odnose sa obostranim interesovanjem za intenziviranjem saradnje u oblastima ekonomije, avio saobraćaja, turizma, održivog razvoja, poljoprivrede i obrazovanja.

Očekuje se da potpisani sporazum o uzajamnom podsticanju i zaštiti investicija doprinese većem učešću kompanija iz UAE u valorizaciji razvojnih potencijala Crne Gore.

Direktne investicije Ujedinjenih Arapskih Emirata u Crnu Goru za period od januara do novembra 2012. iznosile su 12 miliona €. Iz UAE je u Crnu Goru u 2012. uvezeno robe u vrijednosti od 0,2 miliona €, dok je izvoz iznosio 0,3 miliona €.

Posjete i susreti:

11. jula 2012 - generalni direktor Međunarodne agencije za obnovljivu energiju IRENA A. Amin boravio je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori i imao razgovore sa predsjednikom Vlade I. Lukšićem, ministrom ekonomije V. Kavarićem i ministrom održivog razvoja i turizma, P. Sekulićem;

30. juna 2012 - predsjednik F. Vujanović se sastao sa Princom Nasljednikom Šeikom Muhamedom Bin Hamad Al Sharki-em na marginama Kran Montana Forumu 2012. u Bakuu;

Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske

Kontinuirano razumijevanje i podrška Ujedinjenog Kraljevstva vanjskopolitičkim prioritetima Crne Gore čine sveukupne odnose dvije zemlje dobrim i sadržajnim.

U prethodnoj godini ostvarena je saradnja Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija i Britanskog savjeta kroz projekat „ProAccession“ čiji je cilj razvoj ključnih tehnika i vještina komunikacije sa strukturama EU u procesu pristupanja. Ujedno, u 2012. posebno je unapređena saradnja u okviru IPA projekata kroz realizaciju IPA 2010 projekta „Jačanje Fitosanitarne uprave u Crnoj Gori“ koji se implementira kroz „twinning“ projekat vrijedan 770.000 €.

Crna Gora ima snažnu podršku Ujedinjenog Kraljevstva u procesu reforme sistema odbrane, sa ciljem bržeg i kvalitetnijeg integrisanja u NATO i EU, što je potvrđeno nizom uzajamnih posjeta na radnom nivou tokom 2012, kao i realizacijom drugih projekata obuke i usavršavanja u toj oblasti.

Ukupna robna razmjena između dvije zemlje u 2012. iznosila je 22,6 miliona €, od čega je uvoz 18,1, a izvoz 4,5 miliona €. Investicije iz Ujedinjenog Kraljevstva u periodu januar-novembar 2012. iznosile su 14 miliona €.

Posjete i susreti:

28. jula 2012 - predsjednik Vlade I. Lukšić imao je neformalni susret sa ministrom za Evropu u Forin ofisu, D. Lidingtonom, u Londonu;

Ukrajina

Crna Gora i Ukrajina imaju prijateljske odnose i sadržajnu saradnju u mnogim oblastima od uzajamne važnosti. Postoji obostrani interes za dalje snaženje dobre saradnje u oblasti kulture, saobraćaja i privrede.

U 2012. zabilježen je napredak ekonomske saradnje. Robna razmjena u 2012. iznosila je 6,6 miliona €, od čega je uvoz 4,9 miliona, a izvoz 1,7 miliona. Investicije iz Ukrajine za period januar-novembar 2012. iznosile su 0,3 miliona €.

Posebno je od značaja dobra tendencija jačanja saradnje Crne Gore i Ukrajine na planu turizma. Crnu Goru je u periodu januar-oktobar posjetilo 48 537 ukrajinskih turista, koji su ostvarili 352 285 noćenja.

MULTILATERALNI POSLOVI I REGIONALNA SARADNJA

Pregled multilateralne saradnje

Tokom 2012. nastavljene su aktivnosti Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija u pravcu ostvarivanja utvrđene politike Crne Gore i njene afirmacije na regionalnoj, evropskoj i svjetskoj sceni. Kada je u pitanju međunarodna saradnja, protekla godina je bila dinamična i sadržajna, obilježena intenzivnim aktivnostima na svim područjima o čijim rezultatima svjedoče unaprijeđeni i stabilni odnosi naše zemlje sa međunarodnim organizacijama i institucijama, kao i svim vodećim činiocima na savremenoj svjetskoj sceni.

GD je u saradnji sa drugim nadležnim organima pratio razvoj međunarodnih odnosa i saradnje u svim oblastima. Kroz aktivnosti u međunarodnim organizacijama, MVPEI je učestvovalo u definisanju globalnih političkih tokova i zajedno sa zemljama regiona i šireg okruženja afirmisalo je saradnju i zajednički nastup na široj međunarodnoj sceni. Generalni direktorat je obavljao poslove koji se odnose na saradnju Crne Gore sa Ujedinjenim nacijama (UN), Organizacijom za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS), Savjetom Evrope (SE) i drugim međunarodnim vladinim i nevladinim organizacijama, regionalnim organizacijama i drugim inicijativama i programima, te u tom smislu pratio njihove aktivnosti, pripremao i izrađivao dokumenta i stavove za nastup predstavnika Crne Gore na međunarodnim konferencijama i drugim skupovima; učestvovao u pregovorima, međunarodnim konferencijama, parlamentarnoj saradnji, seminarima i okruglim stolovima u oblasti multilateralnih odnosa i dr.

Prva posjeta Generalnog sekretara UN Ban Ki-muna i izbor Crne Gore u članstvo Savjeta za ljudska prava (HRC) obilježili su 2012, kada je riječ o saradnji sa UN. Izbor u članstvo HRC je najveći uspjeh u dosadašnjem djelovanju Crne Gore u sistemu Ujedinjenih nacija. Potvrđeno je snažno partnerstvo Crne Gore i UN i povjerenje i uvažavanje politike Crne Gore.

Crna Gora je stekla punopravno članstvo u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO) i

regulisala status u jednom broju međunarodnih organizacija sistema UN i međunarodnopravnih dokumenata.

Aktivnosti su intenzivirane na nivou stalnih misija Crne Gore pri UN-u (Njujork, Ženeva, Beč, Pariz), posebno u dijelu izvršavanja obaveza članstva Crne Gore u Izvršnom odboru UNESCO-a (2011-2015) i prezentovanja kandidature za članstvo u HRC-u o kojem je odlučivano u novembru 2012. Nastavljena je uspješna saradnja sa svim agencijama sistema UN u zemlji, na rezidentnoj i nerezidentnoj osnovi, koordinaciju aktivnosti na nacionalnom nivou, učešće na međunarodnim forumima i realizaciju međunarodnih obaveza.

U okviru saradnje sa OEBS-om, GD je koordinisao aktivnosti i podsticao na kontinuiranu saradnju nadležne državne organe u sve tri dimenzije OEBS-a (političko-vojnoj, ekonomskoj-ekološkoj i ljudskoj). Saradnja sa Kancelarijom za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) je dodatno unaprijeđena kroz angažovanje ograničene posmatračke misije ODIHR-a koja je nadgledala održavanje parlamentarnih izbora u Crnoj Gori. Izbore su pored ODIHR-a, nadgledali i predstavnici PS OEBS-a i PS SE. Crna Gora je u drugoj polovini 2012. predsjedavala Subregionalnom konsultativnom komisijom Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja, Član IV, Aneks 1-B, Dejtonskog sporazuma (SRKK). Nastavljen je predan rad na ispunjavanju obaveza preuzetih članstvom u SE kao i koordinacija aktivnosti između radnih tijela SE i resornih institucija. Crna Gora sprovodi niz programa saradnje sa SE. Posebno važan partner u projektima je Banka za razvoj SE koja je u septembru odobrila donaciju od 400.000 EUR Crnoj Gori za finansiranje privremenog smještaja za Rome iz kampa Konik 1. Na polju reformi nacionalnog zakonodavstva, kao i prethodnih godina, veoma značajna i saradnja sa Venecijanskom komisijom (VK). Tokom 2012, u saradnji sa VK, izrađen je set važnih nacionalnih zakona: Zakon o tajnosti podataka, Zakon o zaštiti podataka o ličnosti i Zakon o slobodnom pristupu informacijama.

Kada je u pitanju zajednička vanjska i bezbjednosna politika, Direktor je nastavio aktivnosti na planu praćenja globalnih međunarodnih izazova, uključujući bezbjednosna pitanja, kontrolu naoružanja i razoružanja i međunarodnu saradnju po ovim pitanjima. U tom kontekstu, pratila se implementacija međunarodnih sporazuma na planu konvencionalnog razoružanja i sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje kao i implementacija obaveza koje proizilaze iz članstva u inicijativama i međunarodnim režimima koji se odnose na razoružanje i sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje. U oblasti kontrole naoružanja, vršena je procjena bezbjednosnih rizika i krajnjeg korisnika u postupku izdavanja dozvola za spoljnu trgovinu oružjem, vojne opreme i robe dvostruke namjene, a GD je učestvovao u izmjenama i dopunama zakonodavstva kojim se uređuje ova materija.

Tokom 2012, Direktor za multilateralne poslove i regionalnu saradnju je aktivno učestvovao u radu regionalnih organizacija i inicijativa, na visokom i ekspertskom nivou. Nastavljena je koordinacija aktivnosti nadležnih ministarstava u različitim oblastima regionalne saradnje, kao i aktivnosti na implementaciji preporuka i deklaracija usvojenih tokom predsjedavanja Crne Gore Centralno-evropskom inicijativom, Jadransko-jonskom inicijativom i Procesom saradnje u jugoistočnoj Evropi u 2010. i 2011.

DIREKCIJA ZA UN I DRUGE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE

GD je nastavio uspješnu saradnju sa svim agencijama sistema UN-a u zemlji, na rezidentnoj i nerezidentnoj osnovi, koordinaciju aktivnosti na nacionalnom nivou, učešće na međunarodnim forumima i realizaciju međunarodnih obaveza. Osim aktivnosti na međunarodnom planu, GD je u saradnji sa drugim resorima učestvovala i realizovala sve aktivnosti u programima i projektima čiji je pojedinačni nosilac ili koordinator bila: regionalni program za izbjeglice, izvještaji o ljudskim pravima, izrada strategije za

trgovinu ljudima, plan aktivnosti za dostizanje rodne ravnopravnosti, regionalni program za bolje upravljanje, pravdu i bezbjednost u JIE.

Učešće na međunarodnim konferencijama i sastancima na visokom nivou i ključni rezultati

- Treća ministarska konferencija Inicijative Pariskog pakta, Beč, Austrija, 16. februar 2012;
- Sastanak na visokom nivou 19. zasijedanja HRC-a, Ženeva, Švajcarska, 29. marta 2012. Prezentovanje kandidature za HRC;
- Donatorska konferencija za regionalni program stambenog zbrinjavanja izbjeglica i interno raseljenih lica;
- Sarajevo, BiH, 24. aprila 2012, Samit o održivom razvoju Rio+20, Rio de Žaneiro, Brazil, 20-22. juna 2012. Ministarski sastanak i Samit Pokreta nesvrstanih zemalja, Teheran, Iran, 26-31. avgust 2012;
- Generalna debata 67. zasijedanja Generalne skupštine UN-a, Njujork, SAD, 22-30. septembra 2012;
- Sjednica 67. zasijedanja Generalne skupštine UN posvećena izboru novih članova Savjeta za ljudska prava, Njujork, 12. novembra 2012;
- Posjeta mvpei N. Kaluđerovića sjedištu UN u Ženevi, 20-21. novembra 2012;

Posjete visokih zvaničnika UN sistema i ostalih međunarodnih organizacija

- Delegacija Borda Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), 18. juna 2012. Redovna posjeta crnogorskim institucijama, u okviru koje se sastala sa mvpei Milanom Roćenom.
- Šef Misije UN-a na Kosovu (UNMIK) Farid Zafir, 4. jula 2012. Susret sa mvpei M. Roćenom.

- Generalni direktor Međunarodne agencije za obnovljivu energiju (IRENA) Adnan Amin, 11. i 12. jula 2012. Susreti sa državnim zvaničnicima.
- Generalni sekretar Ujedinjenih nacija Ban Ki-mun, 22-23. jula 2012. Susreti sa najvišim zvaničnicima Crne Gore. Istorijska posjeta koja je potvrdila izuzetne odnose i uvažavanje Crne Gore u sistemu UN-a i podstakla dalji razvoj i saradnju u ključnim oblastima održivog razvoja, ljudskih prava i vladavine prava.
- Izvršni direktor Kancelarije UN-a za drogu i kriminal Juri Fedotov, 5. septembra 2012. Posjeta je dala snažan impuls razvoju saradnje sa UNODC-om. Uslijedile su tri posjete predstavnika i eksperata UNODC-a, intenziviranje obuka za službenike, dolazak eksperta za evaluaciju Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv terorizma u Crnoj Gori i povećanje opreme donirane u okviru Regionalnog programa za bolje upravljanje, pravdu i bezbjednost u Jugoistočnoj Evropi 2012-2015.
- Zamjenik direktora Regionalnog biroa UNDP-a za Evropu i ZND-a Haoliang Ksu, 3. oktobra 2012. Razgovori sa ključnim resorima u dijelu programske saradnje sa UNDP-em i planiranja finansijskog okvira aktivnosti UNDP-a u zemljama srednjeg razvoja.

Integrisani program saradnje sa UN-om i agencijama UN-a pojedinačno

Nastavljena je primjena Integrisanog programa saradnje Djelujući kao jedan i snaženje koordinacije i zajedničkih aktivnosti i planiranja programa UN agencija u skladu sa razvojnim potrebama zemlje.

Održan je sastanak Nadzornog komiteta Integrisanog programa djelujući kao jedan, 5. aprila 2012, kojim su ko-predsjedavali mvpei M. Roćen i koordinator sistema UN-a Rastislav Vrbenski – usvojeni su godišnji plan rada za 2012, analizirana dosadašnja primjena programa saradnje i dogovoreni koraci za njeno unapređenje.

Usaglašena je podjela sredstava iz proširenog fonda za finansiranje za Crnu Goru za programe u 2012.

Ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Milan Roćen i šefovi UNDP-a i UNICEF-a u Crnoj Gori potpisali su, 16. januara 2012, akcione planove za saradnju između Vlade Crne Gore i UNDP-a i UNICEF-a za period 2012-2016.

U svojstvu koordinatora regionalnog procesa za izbjeglice (Sarajevski proces), GD je ostvarivao redovnu saradnju sa Kancelarijom UNHCR-a u Podgorici i ličnim izaslanikom Visokog komesara za navedeni proces. Sve obaveze proistekle iz procesa izvršene su u skladu sa rokovima i potrebama uspješne pripreme Donatorske konferencije.

U saradnji sa UN sistemom u Crnoj Gori organizovano je zajedničko obilježavanje Dana Ujedinjenih nacija, 24. oktobar 2012. (otvaranje UN parka na Cetinju).

Zajedničko obilježavanje Međunarodnog dana ljudskih prava, 10. decembar 2012. u saradnji sa UN sistemom, OEBS, Ministarstvom pravde, Ombudsmanom, Rektoratom Univerziteta Crne Gore i Građanskom alijansom.

Potpisivanje važnih međunarodnopravnih dokumenata

Na inicijativu MVPEI, a u saradnji sa nadležnim resorom, potpisan je Fakultativni protokol o komunikacijskim procedurama uz Konvenciju o pravima djeteta, 28. februara 2012, tokom prvog godišnjeg zasijedanja HRC-a u Ženevi.

Nova članstva u međunarodnim organizacijama i njihovim radnim tijelima

Crna Gora je postala članica sljedećih međunarodnih organizacija:

-Svjetska trgovinska organizacija (WTO) - stupanjem na snagu Protokola o pristupanju Crne Gore Sporazumu iz Marakeša o osnivanju WTO, 29. aprila 2012.

-Međunarodni izložbeni biro (BIE) - stupanjem na snagu Konvencije o međunarodnim izložbama, 16. jula 2012.

-Status posmatrača Crna Gora je dobila u Evropskoj patentnoj organizaciji (EPO), 26. oktobra 2012.

-Potpisivanjem Energetske povelje, Crna Gora je stekla status posmatrača u Konferenciji - Energetske povelje, međuvladinoj organizaciji, 27. novembra 2012.

Crna Gora je postala članica Savjeta UN-a za ljudska prava, 12. novembra 2012, za period 2012-2015.

DIREKCIJA ZA OEBS I SAVJET EVROPE

Organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju

U okviru saradnje sa OEBS-om, MVPEI je aktivno i efikasno sprovodilo ulogu promovisanja i zaštite ukupnih interesa Crne Gore. MVPEI koordiniše saradnju između državnih institucija i Misije OEBS-a u Podgorici, posebno u oblasti reforme policije, sudstva, smanjenja naoružanja, jačanja demokratskih institucija itd.

Sporazum o subregionalnoj kontroli naoružanja, Član IV, Aneks 1-B, Dejtonskog sporazuma, čije su članice Srbija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina i Crna Gora predstavlja jedan od ključnih i suštinskih mehanizama za očuvanje i unapređenje bezbjednosti i stabilnosti u regionu. Crna Gora je u drugoj polovini 2012. predsjedavala Subregionalnom konsultativnom komisijom (SRKK) za Član IV. U okviru crnogorskog predsjedavanja održani su: Vanredni sastanak SRKK u Rimu, maj 2012, sastanak Stalne radne grupe SRKK u Beču, u septembru i sastanak SRKK u Budvi u oktobru 2012. Najznačajnija odluka koja je donijeta na Vanrednom sastanku SRKK u Rimu je odluka o otpočinjanju druge faze prenosa vlasništva nad Sporazumom, čime su stvoreni i formalni uslovi da se u tom domenu proces okonča do kraja 2014, kako je i predviđeno Akcionim planom. Odato je posebno priznanje Crnoj Gori koja je svoju posvećenost Sporazumu izrazila i kroz prihvatanje dodatnog broja aktivnih i pasivnih kvota na godišnjem nivou višem nego što je to Sporazumom predviđeno u cilju održavanja ukupnog balansa u inspeksijskom režimu.

Za **parlamentarne izbore u Crnoj Gori ODIHR** je uputio ograničenu posmatračku misiju. Izbore su pored ODIHR-a, nadgledali i predstavnici PS OEBS-a i PS SE.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Igor Lukšić, predvodio je delegaciju Crne Gore na 19. zasijedanju **Ministarskog savjeta OEBS-a, održanom 6. i 7. decembra 2012. u Dublinu pod predsjedavanjem Irske.**

Savjet Evrope

Program rada Direkcije za OEBS i SE, obuhvatio je djelovanja u pravcu jačanja efikasne saradnje sa SE - redovnu komunikaciju sa Venecijanskom komisijom i evaluacionim komisijama SE, koordinaciju i praćenje aktivnosti resornih državnih institucija u cilju što bolje implementacije preporuka definisanih u izvještajima monitoring tijela SE i usklađivanja domaćih zakona sa evropskim (GRECO, MONEYVAL, GRETA, CPT, ECRI), praćenje aktivnosti na implementaciji projekata koji se rade u saradnji sa SE, organizovanje sastanaka i uključivanje u rad komiteta SE (CODEXTER, CAHROM).

Projekti saradnje sa SE

Saradnja sa SE je posebno intenzivna na polju reformi nacionalnog zakonodavstva. Kao i prethodnih godina, posebno značajna je saradnja sa Venecijanskom komisijom (VK). Tokom 2012, u saradnji sa VK-om, izrađen je set važnih nacionalnih zakona: Zakon o tajnosti podataka, Zakon o zaštiti podataka o ličnosti i Zakon o slobodnom pristupu informacijama. U planu je posjeta eksperata VK-a, početkom naredne

godine, u vezi sa izradom propisa o religijskim zajednicama.

U saradnji sa SE započeta je implementacija trogodišnjeg regionalnog projekta pod nazivom "Promocija ljudskih prava i zaštita manjina u jugoistočnoj Evropi" koji finansira EU. Projekat, koji obuhvata sedam država (Albanija, BiH, Hrvatska, Crna Gora, Srbija, Makedonija, Kosovo), ima za cilj unapređenje ljudskih prava sa posebnim akcentom na zaštitu manjina.

U okviru saradnje sa SE u Crnoj Gori će biti realizovan i projekat „Podrška implementaciji antidiskriminacione legislative i jačanju kapaciteta Ombudsmana“, vrijednosti oko dvjesto hiljada eura, kao komponenta velikog projekta EU pod nazivom „Jačanje kapaciteta državne uprave“. Za projekat će biti zadužen SE, a akcenat će biti na primjeni Zakona o zabrani diskriminacije i jačanju administrativnih kapaciteta Ombudsmana kao nacionalnog mehanizma za prevenciju protiv torture.

Crna Gora je od februara 2012. uključena u kampanju SE „Jedno od petoro“ čiji je cilj smanjenje i zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom.

Međunarodne konferencije i posjete zvaničnika SE:

Pod pokroviteljstvom predsjednika Vlade Crne Gore Igora Lukšića, a u organizaciji Ministarstva za ljudska i manjinska prava i u saradnji sa Direkcijom za OEBS i SE, MVPEI, 19. marta 2012, u Budvi, održana je **Konferencija o LGBT pravima pod nazivom „Zajedno protiv diskriminacije“**, čime je potvrđena puna posvećenost CG sprovođenju antidiskriminatorske politike i prakse.

Državni sekretar za politička pitanja u MVPEI Nebojša Kaluđerović učestvovao je, 23-24. maja 2012, na **Ministarskoj sjednici KMSE u Strazburu**.

Regionalna konferencija na temu implementacije projekta i rada Regionalne projektne kancelarije održana je u Budvi, 27-29. juna 2012. godine. Na konferenciji na kojoj su

uzeli učešća brojni državni zvaničnici zemalja regiona, predstavnici EU, SE, OEBS-a i nevladinih organizacija, zvanično su predstavljena tri regionalna projekta za zemlje Zapadnog Balkana (Najbolja praksa za integraciju Roma, Promocija ljudskih prava i zaštita manjina u jugoistočnoj Evropi, Regionalna inicijativa za inkluzivno obrazovanje).

• DIREKCIJA ZA ZAJEDNIČKU VANJSKU I BEZBJEDNOSNU POLITIKU I POLITIKE EU

MVPEI je bilo vrlo aktivno na planu praćenja globalnih međunarodnih izazova, uključujući bezbjedonosna pitanja, kontrolu naoružanja i razoružanja i međunarodnu saradnju na ovom planu. U tom kontekstu, pratila se implementacija međunarodnih sporazuma na planu konvencionalnog razoružanja i sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje, kao i implementacija obaveza koje proizilaze iz članstva u inicijativama i međunarodnim režimima koji se odnose na razoružanje i sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje (GICNT, PSI, HCOC, itd).

MVPEI je pratio implementaciju međunarodnih sporazuma na planu borbe protiv terorizma i učestvovao u izradi Akcionog plana za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma.

Direkcija je koordinirala izradu Nacionalnog izvještaja o primjeni Programa akcije UN-a za sprječavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje nedozvoljene trgovine malim i lakim naoružanjem u svim njegovim aspektima, a i aktivno učestvuje u izradi nove Nacionalne strategije za malo i lako naoružanje.

Direkcija je, u oblasti kontrole naoružanja, vršila procjenu bezbjednosnih rizika i krajnjeg korisnika u postupku izdavanja dozvola za spoljnu trgovinu oružjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene, učestvovala u izmjenama i dopunama legislative kojom se uređuje ova materija.

MVPEI je, u saradnji sa OEBS-om, organizovao Okrugli sto na temu implementacije rezolucije SB

UN 1540 koja se odnosi na neširenje oružja za masovno uništenje i sprječavanje da ovakvo oružje dospije u ruke nedržavnih aktera (3. oktobar 2012) U saradnji sa Organizacijom za zabranu hemijskog oružja (OPCW), MVPEI je organizovao 13. radionicu na temu koordinacije pomoći i zaštite u skladu sa članom X Konvencije za zabranu hemijskog oružja (CWC), Tivat, 10-12. oktobar 2012.

MVPEI je pratio i usklađivao stavove Crne Gore sa zajedničkim stavovima i politikom EU u određenim bezbjednosnim pitanjima.

Direkcija za regionalne organizacije i inicijative

Direkcija za regionalne organizacije i inicijative je, u skladu sa prioritetom Crne Gore - jačanjem dobrosusjedskih odnosa i regionalne saradnje, u 2012. aktivno učestvovala u radu regionalnih organizacija i inicijativa, na visokom i ekspertskom nivou. Direkcija je koordinirala aktivnosti nadležnih ministarstava u različitim oblastima regionalne saradnje i radila na implementaciji preporuka i deklaracija usvojenih tokom predsjedavanja Crne Gore Centralno-evropskom inicijativom, Jadransko-jonskom inicijativom i Procesom saradnje u jugoistočnoj Evropi u 2010. i 2011.

Učešće na regionalnim konferencijama i sastancima na visokom nivou i ključni rezultati

- Neformalni sastanak ministara vanjskih poslova zemalja učesnica Procesa saradnje u jugoistočnoj Evropi (SEECp), Beograd, Srbija, 31. januar 2012. Bilateralni susreti ministra Ročena sa šefovima diplomatije Ukrajine, Bosne i Hercegovine i Makedonije.
- Sastanak Savjeta ministara Jadransko-jonske inicijative (JJI), Beograd, Srbija, 30. april 2012. Crna Gora je učestvovala u svojstvu Trojke JJI, kao predsjedavajuća JJI u 2010-2011.
- Sastanak ministara vanjskih poslova zemalja članica Centralno-evropske inicijative (CEI), Trst, Italija, 13. jun 2012.
- Godišnji sastanak Savjeta za regionalnu saradnju (RCC), Beograd, Srbija, 13. jun 2012. godine.

- Sastanak ministara vanjskih poslova i Samit predsjednika država zemalja učesnica SEECp, Beograd, Srbija, 14-15. jun 2012. godine.
- Delegacija iz MVPEI na čelu sa ministrom Ročenom bila je dio delegacije na predsjedničkom Samitu, koju je predvodio crnogorski predsjednik Filip Vujanović.
- Samit Organizacije crnomorske ekonomske saradnje (BSEC), Istanbul, Turska, 26. jun 2012. godine.
- Neformalni sastanak ministara vanjskih poslova SEECp, Njujork, SAD, 27. septembar 2012. godine, koji je održan na marginama Generalne skupštine UN.
- Neformalni sastanak ministara vanjskih poslova CEI, Njujork, SAD, 27. septembra 2012. godine koji je održan na marginama Generalne skupštine UN.
- Sastanak ministara vanjskih poslova Višegradske grupe, zemalja Zapadnog Balkana, Rumunije i Bugarske, Varšava, Poljska, 25. oktobar 2012.

Sastanci u okviru Strategije EU za dunavski region

- U okviru Strategije EU za dunavski region, predstavnici MVPEI-a učestvovali su na Neformalnom ministarskom sastanku u Sent Poltenu, 22. oktobra 2012, kao i na Prvom godišnjem forumu u Regensburgu, 27-28. novembra 2012.
- MVPEI je aktivno učestvovalo na sastancima političkih direktora i nacionalnih koordinatora brojnih inicijativa koji se održavaju nekoliko puta godišnje (CEI, SEECp, RCC, JJI, MARRI, RACVIAC, Unija za Mediteran) u cilju jačanja regionalne saradnje i uspostavljanja kontakata i saradnje u različitim oblastima.

Posjete visokih zvaničnika regionalnih organizacija i inicijativa

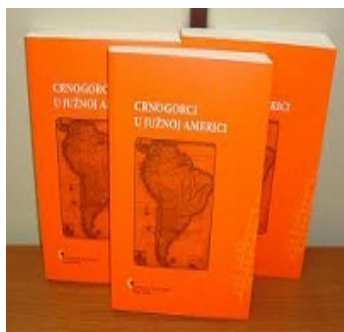

- *Generalni sekretar Savjeta za regionalnu saradnju (RCC), 24. maj 2012. Generalni sekretar Centralno-evropske inicijative (CEI), 23. oktobar 2012.*

- *Direktor Centra za bezbjednosnu saradnju (RACVIAC), 6. novembar 2012.*

KONZULARNI POSLOVI I DIJASPORA

Generalni direktorat za konzularne poslove i dijasporu je i u 2012. vršio poslove zaštite prava i interesa Crne Gore i njenih državljana koji prebivaju ili borave u inostranstvu. Konzularni poslovi obuhvatali su upravne poslove vezane za: vizni sistem i viznu politiku; privilegije i imunitete diplomatskog kora i međunarodnih organizacija u Crnoj Gori; dolazak ili boravak stranaca u Crnoj Gori; prelete aviona i uplovljavanje brodova; izdavanje putnih isprava; poslove međunarodno pravne pomoći; legalizacije isprava; uspostavljanja bližih veza sa dijasporom, što je rezultiralo obradom preko 11.000 konzularnih predmeta.

U kontekstu unapređenja turističke sezone, a na inicijativu Ministarstva održivog razvoja i turizma, Generalni direktorat za konzularne poslove i dijasporu sproveo je neophodne procedure i pripremio materijale na osnovu kojih je Vlada Crne Gore donijela odluku o privremenom oslobađanju od pribavljanja viza za državljane Azerbejdžana, Jermenije i Kazahstana u toku ljetnje sezone, odnosno do 31. oktobra 2012.

GD za konzularne poslove i dijasporu nastavio je razgovore o viznoj liberalizaciji sa predstavnicima ambasada SAD i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, koji su rezultirali konkretnim aktivnostima Crne Gore ka ispunjavanju uslova neophodnih za finalizaciju pregovora. Formirana je interna radna grupa čiji je zadatak rješavanje problema sa kojima se susreću stranci prilikom boravka u Crnoj Gori, a koju čine predstavnici ovog Generalnog direktorata, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, kao i predstavnici konzularnih sektora Ambasada SAD i Ujedinjenog Kraljevstva.

GD za konzularne poslove i dijasporu je učestvovao u pisanju dokumenta i definisanju jasnih smjernica daljeg razvoja viznog informativnog sistema i sistema kriptovane komunikacije.

Kada je riječ o konzularnom zastupanju ističemo da je saradnja sa diplomatsko-konzularnim

predstavništvima Srbije i Bugarske na zavidnom nivou, da se svakodnevne aktivnosti obavljaju bez većih problema u radu, čime je pružen dodatni podsticaj jačanju bilateralnih odnosa, dok smo od Ministarstva vanjskih poslova Hrvatske obaviješteni da u diplomatsko konzularnim predstavništvima koja zastupaju Crnu Goru nije pristigao ni jedan zahtjev za zaštitu interesa crnogorskih državljana ili izdavanje viza za Crnu Goru.

U cilju jačanja bilateralne saradnje sa susjedima, Crna Gora i Makedonija potpisale su Sporazum o uslovima putovanja državljana dvije države koji omogućava državljanima ugovornih strana da na teritoriju druge ugovorene strane mogu ulaziti bez vize, pod uslovom da imaju važeći pasoš ili važeću biometrijsku ličnu kartu, i boraviti do tri mjeseca u periodu od šest mjeseci od dana prvog ulaska.

Imajući u vidu da šengenski propisi za zemlje EU predstavljaju obavezu, a težeći da dostigne evropske standarde, Crna Gora je preduzela preventivne aktivnosti u cilju smanjenja ilegalnih ulazaka u zemlje EU na minimalnu mjeru. Praktičnom ostvarivanju restriktivne migracione politike EU, Crna Gora doprinosi i kroz rad međuresorne radne grupe, koja intenzivno radi na realizaciji aktivnosti predviđenih Akcionim planom za sprovođenje Strategije za integrisano upravljanje državnim granicama u skladu sa EU standardima. U tom kontekstu, GD za konzularne poslove i dijasporu dao je saglasnost za izdavanje 86 viza na granici, dok je poređenja radi broj viza izdatih na granici u 2011. iznosio 105. Navedeno jasno ukazuje na intenciju smanjenja broja izdatih viza na granici do potpune eliminacije ovog oblika izdavanja viza, a sve u skladu sa evropskim standardima i u cilju aktivnog učestvovanja Crne Gore u borbi protiv ilegalnih migracija. Razvoju legalnih migracionih tokova Crna Gora je doprinijela i kroz zapošljavanje sezonskih radnika.

U prethodnoj godini GD za konzularne poslove i dijasporu učestvovao je u zaključivanju bilateralnih sporazuma o readmisiji sa

Moldavijom i Makedonijom, te Protokola o implementaciji Sporazuma o redmisiji sa Makedonijom, SR Njemačkom, Slovačkom i Državama Beneluksa.

GD za konzularne poslove i dijasporu u saradnji sa Odjeljenjem za međunarodne pravne poslove obavljao je aktivnosti koje su rezultirale zaključenjem: Konzularne konvencije između Crne Gore i Srbije, Sporazum o međunarodnoj naučnoj saradnji između MVPEI Crne Gore i Instituta za migracije i narodnosti Hrvatske na istraživačkom projektu pod nazivom „Hrvatske i crnogorske imigrantske zajednice u Argentini: Političko-istorijska i socijalno-psihološka komparativna analiza“, Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Makedonije o uslovima putovanja državljana dvije zemlje, Sporazuma o određivanju zajedničkog graničnog prelaza Zatrijebačka Cijevna – Grabon za međunarodni drumski putnički saobraćaj i granične tačke – Vranica – Čerem između Vlade Crne Gore i Savjeta Ministara Albanije. Takođe, GK za konzularne poslove i dijasporu učestvovao je u konsolidaciji ugovornog stanja sa Narodnom Republikom Kinom i Italijom, te pripremi i izradi Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Kazahstana o izuzeću od viznog režima za nosioce diplomatskih i službenih pasoša.

MVPEI je imalo svoje predstavnike i u sljedećim radnim grupama: Komisija za otvaranje graničnih prelaza i pograničnog saobraćaja; Radna grupa za readmisiju i protokole; Radna grupa za granicu; Međuresorna komisija za integrisano upravljanje granicom; Interresorna radna grupa

za uspostavljanje integrisanog sistema kontrole i zaštite mora; Vladina Komisija za nestala lica; Zajednički odbor za praćenje implementacije Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Albanije o readmisiji; Zajednička radna grupa za dokumentaciju i identifikaciju granične linije između Crne Gore i Bosne i Hercegovine; Interresorna radna grupa za pripremu kataloga sposobnosti podrške zemlje domaćina za boravak i tranzit NATO i partnerskih država. GD za konzularne poslove i dijasporu učestvovalo je u radu radne grupe za poglavlje 24 i, u tom kontekstu, bio uključen u brojne aktivnosti u cilju daljeg usaglašavanja sa pravnom tekovinom EU, kao i u aktivnosti vezana za budući Vizni informacioni sistem u Crnoj Gori. Na tom planu, rađeno je i na pripremi više akcionih planova u cilju poboljšanja vizne politike i snaženja njene usklađenosti sa standardima EU.

Paralelno sa navedenim aktinostima rješavana su i druga konzularna pitanja: državljanstvo, ostavine, imovinsko-pravna pitanja, regulisanje prava na penzije iz drugih država, hapšenja, ekstradicije, smrtni slučajevi, potrage, posredovanje po pitanju pružanja međunarodnopravne pomoći u krivičnim, građanskim i upravnim stvarima, legalizacija isprava za upotrebu u inostranstvu, oslobađanje od plaćanja carina i PDV za strana diplomatsko-konzularna predstavništva i međunarodne organizacije u Crnoj Gori.

U oblasti vizne politike, GD za konzularne poslove i dijasporu je diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore, Republike Srbije i Republike Bugarske izdao saglasnost za izdavanje 1072 vize za ulazak u Crnu Goru, dok je u isto vrijeme odbijeno 326 zahtjeva za izdavanje vize. U skladu sa Uredbom o izdavanju službenih i diplomatskih pasoša, tokom godine izdato je 122 diplomatska i 25 službenih pasoša, posredovano u izdavanju 318 zahtjeva za izdavanje diplomatskih, službenih, konzularnih i poreskih identifikacionih kartica, diplomatskom i službenom osoblju stranih diplomatsko konzularnih predstavništava i međunarodnih organizacija u Crnoj Gori.

Tokom 2012. izdata je saglasnost za 1152 diplomatska preleta stranih vazduhoplova preko teritorije Crne Gore ili slijetanja na našu teritoriju i posredovano u pribavljanju diplomatskih odobrenja za 416 diplomatskih preleta vazduhoplova Vlade Crne Gore ili vazduhoplova koji su korišćeni za potrebe Vlade. Generalni direktorat za konzularne poslove i dijasporu posredovao je u pribavljanju viza za 254 državna činovnika Crne Gore.

U godini za nama na inicijativu Generalnog direktorata za konzularne poslove i dijasporu usvojen je novi Pravilnik o poslovima i pravima počasnih konzula koji zastupaju Crnu Goru. U 2012. imenovano je šest počasnih konzula Crne Gore u inostranstvu.

U protekloj godini pokrenuto je i više procedura za imenovanja na funkciju počasnog konzula Crne Gore u inostranstvu.

Imenovano je i šest počasnih konzula u Crnoj Gori u 2012, a, takođe, je pokrenuta procedura za nove počasne konzule u Crnoj Gori.

Vodeći se postulatima da su kontakti, odnosi i saradnja sa dijasporom neodvojivi dio unutrašnjeg razvoja, kao i procesa regionalnih, evropskih i evroatlantskih integracija, da dijaspora predstavlja prirodnu, društvenu i kulturnu vezu sa inostranstvom i veoma je značajan faktor u međunarodnoj afirmaciji i promociji modernog crnogorskog društva, Generalni direktorat za konzularne poslove i dijasporu nastavio je sa aktivnostima u cilju uspostavljanja bliže saradnje sa našim iseljenicima.

U skladu sa odrednicama iz Strategije, Generalni direktorat za konzularne poslove i dijasporu je u kontinuitetu preduzimao aktivnosti na pronalaženju najpogodnijeg institucionalno pravnog okvira saradnje sa dijasporom, prevashodno kroz Zakon o dijaspori i prateća podzakonska akta. S tim u vezi, u pronalaženju, za naše prilike i strukturu naše dijaspole, najprihvatljivijeg rješenja sagledavana su

iskustva i praksa institucionalno - pravnog organizovanja zemalja iz regiona, ali i onih sa dugom i pozitivnom tradicijom uređenosti odnosa sa svojom dijasporom. U cilju organizovanog pristupa dijaspori i unapređivanju saradnje pokrenuli smo inicijativu za formiranje radne grupe za izradu Zakona o dijaspori i transformaciji Centra za iseljenike na nivo Uprave/Kancelarije.

U protekloj godini nastavili smo sa aktivnostima na formiranju baze podataka o privrednicima našeg porijekla, ekspertima i prepoznatim stručnjacima i istovremeno, u saradnji sa Centrom za iseljenike, nastavili sa radom na izradi publikacije "Ko je ko u dijaspori Crne Gore", koja će sadržati biografske podatke istaknutih pojedinaca, doktora nauka i istraživača koji Crnu Goru doživljavaju maticom i osjećaju se pripadnicima crnogorske dijaspole.

Šesta ljetnja škola jezika i kulture „Crna Gora moja postojbina“ za djecu crnogorskih iseljenika, u organizaciji Centra za iseljenike, Zavoda za školstvo i GD za konzularne poslove i dijasporu i ove godine je održana u terminu od 20 – 30. jula na Ivanovim Koritima. Školu je ove godine pohađalo 65 polaznika iz 15 zemalja. Nastavilo se sa realizacijom projekta „Škola jezika i kulture Crne Gore“ u cilju unapređenja sadržaja i kvaliteta škole.

U saradnji sa Centrom za iseljenike započete su aktivnosti na izradi materijala za online kurs crnogorskog jezika koji je namijenjen „dalekoj“ dijaspori, kao i onima koji nemaju dovoljno vremena za pohađanje klasičnog kursa jezika. U zavisnosti od interesovanja i mogućnosti planirano je uspostavljanje ovog sistema učenja i drugih jezika koji su u službenoj upotrebi u Crnoj Gori. Online kurs crnogorskog jezika biće postavljen na sajtu Centra za iseljenike i Ministarstva uz ponudu više interaktivnih sredstava za prenošenje znanja. Planira se da navedeni web-site bude izrađen na engleskom, španskom, njemačkom, turskom i albanskom jeziku. Izbor jezika na koji će se tekstovi prevoditi odabran je i usklađen sa potrebama crnogorske dijaspole i prethodnom analizom o brojnosti

crnogorskih iseljenika koji žive na određenim jezičkim područjima.

Takođe, izrađen je "Informator za našu dijasporu" namijenjen svim iseljenicima sa prostora Crne Gore. Informator sadrži sve relevantne podatke o pravima, obavezama i postupcima pred državnim organima, te druge teme od interesa za naše iseljenike i građane Crne Gore na privremenom radu i boravku u inostranstvu. Odabir tema izvršen je na osnovu prethodne analize najčešće postavljanih pitanja i problema naše dijasporu u postupcima pred nadležnim državnim organima. Publikacija nudi korisne informacije koje će olakšati njihovu komunikaciju sa državnim institucijama i podstaći dijasporu na jače uključivanje u ukupni društveni, privredni i kulturni život Crne Gore i dostupna je bez nadoknade u svim diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore.

Tokom protekle godine intenzivirane su aktivnosti na ustavnom priznanju crnogorske manjine na Kosovu, zbog čega je delegacija Generalnog direktorata za konzularne poslove i dijasporu u više navrata boravila u Prištini, držala informisanim predstavnike udruženja o aktivnostima koje se preduzimaju na planu rješenja ustavnog statusa crnogorske manjine i drugim konkretnim projektima. Takođe, pružili smo neophodnu logističku pomoć u cilju formiranja i koordinacije procesa organizovanja crnogorskih društava u Ukrajini, Španiji, Italiji, Albaniji i Sjedinjenim Američkim Državama.

Delegacija GD za konzularne poslove i dijasporu posjetila je u martu protekle godine crnogorske iseljenike u Argentini. Uz našu podršku dogovoreno je osnivanje Crnogorske Fondacije Latinske Amerike, kao i održavanje osnivačke skupštine u drugoj polovini 2013. u Paragvaju, gdje je potvrđeno učešće uticajnih pripadnika crnogorske dijasporu iz poslovnog i političkog života Argentine, Gvatemale, Paragvaja, Bolivije, Paname, Perua, Čilea i Venecuele.

Na inicijativu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija sa Nacionalnom zajednicom Crnogoraca Hrvatske organizovano je „Savjetovanje organizacija crnogorske manjine-modeli finansiranja po zemljama, dosadašnja iskustva i mogućnosti efikasnijeg korišćenja fondova. U saradnji sa Institutom za migracije i narodnosti Republike Hrvatske započet je trogodišnji projekat „Crnogorske i hrvatske manjinske zajednice u Argentini“.

Generalni direktorat za konzularne poslove i dijasporu pokrenuo je inicijativu jačanja organizacija crnogorske dijasporu u Jugoistočnoj Evropi, kao i njihovog umrežavanje sa organizacijama u Evropi i širom svijeta. Naredno okupljanje očekuje se tokom 2013. Srbiji na kojem će se razmotriti set zajedničkih aktivnosti na obnavljanju rada Svjetske asocijacije crnogorske dijasporu.

MEĐUNARODNO PRAVNI POSLOVI

U okviru svojih nadležnosti, u toku 2012, Odjeljenje za međunarodne pravne poslove je izvršilo koordinativne aktivnosti (između relevantnih ministarstava i ambasada) u cilju usaglašavanja i prosljeđivanja dokumenata, pregovora, pripreme mišljenja na nacрте i osnove za vođenje pregovora i izvršilo pravno-tehničke analize tekstova niza međunarodnih sporazuma, sa aspekta primjene Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora. Tokom 2012. usaglašavani su tekstovi sljedećih sporazuma:

- Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta Ministara Albanije o saradnji u oblasti obrazovanja*
- Protokol o elektronskoj razmjeni carinskih podataka između Uprave carina Crne Gore i Uprave carina Albanije*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o organizovanju graničnog željezničkog saobraćaja između dvije zemlje*
- Sporazum o određivanju zajedničkog graničnog prelaza Zatrijebačka Cijevna-Grabon za međunarodni drumski saobraćaj i granične tačke Vranica-Čerem između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Albanije*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Albanije o uspostavljanju prekograničnog parka Skadarsko jezero*
- Sporazum o zajedničkom korišćenju baze podataka o Skadarskom jezeru*
- Sporazum o upotrebi zajedničkog programa monitoringa za Skadarsko jezero i razmjenu podataka*
- Sporazum o zajedničkom korišćenju hidrološkog prognostičkog modela u području sliva Skadarskog jezera*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o uzajamnom priznavanju vozačkih dozvola*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta Ministara Republike Albanije o saradnji i međusobnoj pomoći u vanrednim situacijama*
- Ugovor između Crne Gore i Republike Austrije o izbjegavanju dvostrukog*

oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak

- Memorandum o razumijevanju između Ministarstva ekonomije Crne Gore i Saveznog ministarstva ekonomije, porodice i omladine Republike Austrije o ekonomskoj saradnji*
- Konvencija između Vlade Crne Gore i Vlade Azerbejdžana o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak*
- Sporazum o saradnji između Ministarstva prosvjete i sporta Crne Gore i Ministarstva prosvjete Republike Azerbejdžan*
- Protokol između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva bezbjednosti Bosne i Hercegovine o saradnji u oblasti forenzičkih ispitivanja i vještačenja*
- Sporazum između Crne Gore i Bosne i Hercegovine o uzajamnom podsticanju i zaštiti investicija*
- Protokol o elektronskoj razmjeni carinskih podataka između Uprave carina Crne Gore i Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine*
- Protokol o prekograničnom nadzoru između Vlade Crne Gore i Savjeta Ministara Bosne i Hercegovine*
- Sporazum o socijalnom osiguranju između Crne Gore i Bosne i Hercegovine*
- Ugovor o izručenju između Crne Gore i Bosne i Hercegovine*
- Administrativnog sporazuma koji se odnosi na primjenu Ugovora o socijalnom osiguranju između Kraljevine Belgije i Crne Gore*
- Sporazum koji utvrđuje listu proteza, velikih ortopedskih pomagala i drugih važnih davanja u naturi*
- Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Bjelorusije o saradnji i uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Bugarske o promociji i zaštiti investicija*

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EVROPSKIH INTEGRACIJA

- Sporazum između Crne Gore i Republike Bugarske u oblasti socijalnog osiguranja
- Memorandum o razumijevanju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Bugarske u oblasti zdravstva i medicinskih nauka
- Memorandum o saradnji između Ministarstva finansija Crne Gore i Ministarstva finansija Republike Češke
- Sporazum između Crne Gore i Republike Češke o saradnji u oblasti borbe protiv kriminala
- Programa saradnje 2012-2013 između GIP International Ministarstva rada, zapošljavanja, profesionalne obuke i socijalnog dijaloga Republike Francuske i Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore
- Sporazum o naučno tehnološkoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Grčke
- Ugovor između Crne Gore i Gruzije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak
- Sporazum o ekonomskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Gruzije
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Gruzije o saradnji u oblasti turizma
- Sporazuma o donaciji u cilju podrške projektu "Implementacija i potvrđivanje Protokola o teškim metalima, Protokola o postojećim organskim zagađujućim materijama i Geteborškog Protokola – Crna Gora (CLRTAP Crna Gora)" između Vlade Crne Gore i Vlade Holandije
- Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Hrvatske o principima doprinosa pješačijske jedinice za obezbjeđenje kampa Marmal
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Indije o uzajamnoj promociji i zaštiti investicija
- Sporazum o vazdušnom saobraćaju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Indije
- Memorandum o razumijevanju između Uprave carina Crne Gore i Carinske Agencije Italije o razmjeni informacija
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Italije o naučnoj i tehnološkoj saradnji
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Italije o saradnji u oblasti zaštite životne sredine
- Sporazum između Crne Gore i autonomne regije Friuli Venecija Djulia
- Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva nacionalne odbrane Kanade i Vojske Kanade i Ministarstva odbrane Crne Gore u vezi sa kanadskim programom vojne obuke i saradnje
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Države Katar o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja
- Sporazum o vazdušnom saobraćaju između Vlade Crne Gore i Vlade Katara
- Sporazum o saradnji u oblasti kulture sa Republikom Kazahstan
- Memorandum o razumijevanju između Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore i Ministarstva poljoprivrede NR Kine o saradnji u oblasti poljoprivrede
- Sporazum o obrazovnoj saradnji između Ministarstva prosvjete i sporta Crne Gore i Ministarstva prosvjete Narodne Republike Kine za period 2013-2016. godine
- Memoranduma o saglasnosti između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kipra o saradnji na polju evropskih integracija
- Memorandum o razumijevanju u oblasti obrazovanja između Ministarstva prosvjete i sporta Crne Gore i Ministarstva prosvjete i kulture Republike Kipar
- Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kipar o saradnji u borbi protiv terorizma, organizovanog kriminala, protivzakonitog prometa narkotika, psihotropnih supstanci i prekursora, ilegalnih migracija i drugih krivičnih djela

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EVROPSKIH INTEGRACIJA

- Sporazum o trgovačkoj mornarici između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kipar
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosovo o međunarodnom drumskom prevozu putnika i tereta
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosovo o ekonomskoj saradnji
- Sporazum o uzajamnoj promociji i zaštiti investicija između Crne Gore i Republike Kosova
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosovo o saradnji u oblasti kulture
- Protokol o elektronskoj razmjeni carinskih podataka između Upave carina Crne Gore i Carina Kosova (SEED faza II)
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosovo o saradnji u oblasti turizma
- Sporazum o naučnoj i tehnološkoj saradnji između Crne Gore i Kostarike
- Sporazum o trgovinsko-ekonomskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kube
- Sporazum o saradnji između Ministarstva kulture Crne Gore i Ministarstva kulture Kube
- Sporazuma između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva nacionalne odbrane Republike Litvanije o saradnji u oblasti odbrane
- Mišljenje na Memorandum o razumijevanju između Zavoda za intelektualnu svojinu Crne Gore i Zavoda za intelektualnu svojinu Mađarske
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske o naučnoj i tehnološkoj saradnji
- Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o saradnji i uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima
- Sporazum između Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Makedonije o fitosanitarnoj saradnji
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o uslovima putovanja državljana dvije zemlje
- Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o policijskoj saradnji
- Protokola o saradnji između Ministarstva odbrane Republike Makedonije i Ministarstva odbrane Crne Gore u oblasti vojne obuke
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Makedonije o zapošljavanju sezonskih radnika
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Makedonije o saradnji u oblasti sporta
- Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Crne Gore i Republike Mauricijus
- Sporazuma o uzajamnom podsticanju i zaštiti investicija između Crne Gore i Republike Mauricijus
- Konvencija između Savjeta ministara Srbije i Crne Gore i Vlade Moldavije o izbjegavanju dvostrukog oprezivanja
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Moldavije o saradnji u borbi protiv organizovanog kriminala
- Sporazum između Vlade Republike Moldavije i Vlade Crne Gore o saradnji u oblasti prosvjete, nauke i inovacija
- Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oprezivanja između Crne Gore i Kneževine Monako
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Savezne Republike Njemačke o prevozu putnika i tereta u međunarodnom drumskom saobraćaju
- Memoranduma između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutrašnjih poslova Savezne Republike Njemačke o saradnji u oblasti borbe protiv kriminala
- Memorandum o razumijevanju između Ministarstva ekonomije Crne Gore i Ministarstva inostranih poslova Kraljevine Norveške o Programu bilateralne saradnje na projektima

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EVROPSKIH INTEGRACIJA

- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Poljske o međunarodnom drumskom prevozu
- Memorandum o razumijevanju u oblasti regionalnog razvoja između Ministarstva regionalnog razvoja Republike Poljske i Ministarstva ekonomije Crne Gore
- Memorandum o razumijevanju u oblasti regionalnog razvoja između Ministarstva regionalnog razvoja Republike Poljske i Ministarstva ekonomije Crne Gore
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Poljske o saradnji u oblasti kulture, obrazovanja i nauke
- Sporazum između Ministarstva unutrašnjih poslova-Uprave policije Crne Gore i Federalne službe Ruske Federacije za kontrolu narkotika o saradnji u borbi protiv nedozvoljene trgovine opojnom drogom, psihotropnim supstancama i njihovim prekursorima
- Sporazum o naučnoj i tehnološkoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Ruske Federacije
- Ugovor o osnivanju QSI – Međunarodne škole u Crnoj Gori
- Memorandum o saradnji između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ambasade Sjedinjenih Američkih država
- Protokol o izmjenama Ugovora između Jugoslavije i Čehoslovačke o regulisanju pravnih odnosa u građanskim, porodičnim i krivičnim stvarima
- Protokol između Vlade Crne Gore i Vlade Slovačke Republike o implementaciji Sporazuma između Republike Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica bez dozvole boravka.
- Sporazum između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Slovačke o policijskoj saradnji
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Slovačke o saradnji i međusobnoj pomoći u slučaju prirodnih i drugih katastrofa
- Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Srbije o zajedničkoj obuci specijalnih jedinica
- Ugovor o potvrđivanju kontinuiteta pružanja vazduhoplovnih usluga u vazдушnim prostorima Crne Gore i Srbije
- Memorandum o saradnji u oblasti turizma između Crne Gore i Tunisa
- Administrativni sporazum za implementaciju Sporazuma o socijalnom osiguranju sa Republikom Turskom
- Memorandum o saradnji između Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća Crne Gore i Organizacije za razvoj malih i srednjih preduzeća Republike Turske
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske o saradnji i uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske o uzajamnom podsticanju i zaštiti investicija
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske o naučnoj i tehnološkoj saradnji
- Memorandum o razumijevanju u oblasti obrazovanja između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Kabineta ministara Ukrajine o međunarodnom drumskom transportu putnika i robe
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Kabineta ministara Ukrajine o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja
- Sporazum između Ministarstva prosvjete i sporta Crne Gore i Ministarstva prosvjete, nauke, mladih i sporta Ukrajine o saradnji u oblasti fizičke kulture i sporta
- Sporazum o saradnji između Zavoda za intelektualnu svojinu Crne Gore i Državnog zavoda za intelektualnu svojinu Ukrajine
- Memorandum između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutrašnjih poslova Ukrajine o saradnji u oblasti borbe protiv kriminala.

Takođe, izvršene su relevantne pripreme (priprema alternata, punomoćja za potpisivanje, štampanje, korićenje i priprema za zaključenje) sljedećih sporazuma:

- Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta Ministara Albanije o saradnji u oblasti obrazovanja*
- Izmjene i dopune Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o uzajamnim putovanjima državljana*
- Sporazum o određivanju zajedničkog graničnog prelaza Zatrijebačka Cijevna-Grabon za međunarodni drumski saobraćaj i granične tačke Vranica-Čerem između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Albanije*
- Protokol između Crne Gore i država Beneluksa (Kraljevine Belgije, Velikog Vojvodstva Luksemburga i Kraljevine Holandije) o sprovođenju Sporazuma između Republike Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka.*
- Memorandum o saradnji između Ministarstva finansija Crne Gore i Ministarstva finansija Republike Češke*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kazahstan o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša*
- Sporazum između Crne Gore i Republike Češke o saradnji u oblasti borbe protiv kriminala*
- Ugovor između Crne Gore i Republike Hrvatske o evroatlantskom partnerstvu*
- Sporazum između Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore i Instituta za migracije i narodnosti Republike Hrvatske o međunarodnoj naučnoj saradnji na istraživačkom projektu pod nazivom “Crnogorske i hrvatske iseljeničke zajednice u Argentini: Političko-istorijska i socijalno psihološka komparativna analiza”.*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Italije o saradnji u oblasti zaštite životne sredine*
- Memorandum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Italije o sukcesiji bilateralnih ugovora zaključenih prije proglašenja nezavisnosti Crne Gore, 3. juna 2006.*
- Memorandum o razumijevanju između Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore i Ministarstva poljoprivrede NR Kine o saradnji u oblasti poljoprivrede*
- Okvirni sporazum o privredno-tehničkoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade NR Kine*
- Memoranduma o saglasnosti između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kipra o saradnji na polju evropskih integracija*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kipar o uzajamnoj zaštiti tajnih podataka*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosovo o međunarodnom drumskom prevozu putnika i tereta*
- Program kulturne saradnje za period 2012-2016 između Ministarstva kulture Crne Gore i Ministarstva kulture NR Kine*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Letonije o međunarodnom prevozu u drumskom saobraćaju*
- Sporazum između Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Makedonije o fitosanitarnoj saradnji*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o uslovima putovanja državljana dvije zemlje*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka*
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Moldavije o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka*
- Memorandum o razumijevanju u oblasti regionalnog razvoja između Ministarstva*

- regionalnog razvoja Republike Poljske i Ministarstva ekonomije Crne Gore*
- *Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Poljske o saradnji u oblasti kulture, obrazovanja i nauke*
- *Sporazum o vazdušnom transportu između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država.*
- *Protokol između Vlade Crne Gore i Vlade Slovačke Republike o implementaciji Sporazuma između Republike Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica bez dozvole boravka.*
- *Sporazuma između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Slovačke o policijskoj saradnji*
- *Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Slovačke o saradnji i međusobnoj pomoći u slučaju prirodnih i drugih katastrofa*
- *Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Slovačke o saradnji i međusobnoj pomoći u slučaju prirodnih i drugih katastrofa*
- *Memorandum o saradnji između Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća Crne Gore i Organizacije za razvoj malih i srednjih preduzeća Republike Turske*
- *Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske o uzajamnom podsticanju i zaštiti investicija*
- *Memorandum o razumijevanju u oblasti obrazovanja između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske*
- *Sporazum o vazdušnom saobraćaju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske*
- *Memorandum o razumijevanju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske o unapređenju saradnje u oblasti infrastrukture i avio industrije u civilnom vazduhoplovstvu*
- *Ugovor između Crne Gore i Ujedinjenih Arapskih Emirata o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu*

- *Sporazum između Vlade Crne Gore i Kabineta ministara Ukrajine o međunarodnom drumskom transportu putnika i robe.*

Određeni broj sporazuma je deponovan u registru MVPEI, u skladu sa obavezom koju predviđa Zakon o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, a relevantnim ministarstvima dostavljene ovjerene kopije:

- *Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o organizovanju željezničkog saobraćaja*
- *Sporazum o određivanju zajedničkog graničnog prelaza Zatrijebačka Cijevna-Grabon za međunarodni drumski saobraćaj i granične tačke Vranica-Čerem između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Albanije*
- *Protokola o elektronskoj razmjeni carinskih podataka između Uprave carina Crne Gore i Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine*
- *Ugovor o izručenju između Crne Gore i Bosne i Hercegovine*
- *Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Hrvatske o principima za doprinos Savjetodavnim policijskim timovima u okviru operacije ISAF*
- *Protokol o elektronskoj razmjeni carinskih podataka između Uprave carina Crne Gore i Carina Kosova (SEED faza II)*
- *Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske o naučnoj i tehnološkoj saradnji*
- *Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske o uzajamnom podsticanju i zaštiti investicija*
- *Ugovor između Crne Gore i Ujedinjenih Arapskih Emirata o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu.*
- *Izvršena je priprema polaznih nacрта, usaglašavanje i priprema materijala za razmatranje na Vladi, u vezi sa sporazumima u isključivoj nadležnosti MVPEI:*

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EVROPSKIH INTEGRACIJA

- *Protokol o saradnji između MVPEI Crne Gore i Ministarstva vanjskih poslova i trgovine Australije*
- *Ugovor između Crne Gore i Republike Hrvatske o evroatlantskom partnerstvu*
- *Sporazum između Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore i Instituta za migracije i narodnosti Republike Hrvatske o međunarodnoj naučnoj saradnji na istraživačkom projektu pod nazivom "Crnogorske i hrvatske iseljeničke zajednice u Argentini: Političko-istorijska i socijalno psihološka komparativna analiza"*
- *Memorandum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Italije o sukcesiji bilateralnih ugovora zaključenih prije proglašenja nezavisnosti Crne Gore, 3. juna 2006. godine*
- *Memorandum o saradnji između Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore i Ministarstva vanjskih poslova Japana*
- *Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kazahstan o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša*
- *Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade NR Kine o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša*
- *Memorandum o razumijevanju između Republike Koreje i MVPEI o donaciji vozila i lap top računara*
- *Sporazum o saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije u kontekstu pristupanja Evropskoj uniji*
- *Memorandum o saradnji između Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore i Ministarstva vanjskih poslova Republike Poljske u oblasti evropskih integracija*
- *Sporazum o razvojnoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Slovačke Republike*
- *Konzularna konvencija između Crne Gore i Republike Srbije*

procedure za stupanje na snagu sljedećih sporazuma:

- *Protokola o elektronskoj razmjeni carinskih podataka između Uprave carina Crne Gore i Uprave carina Republike Albanije*
- *Sporazuma o određivanju zajedničkog graničnog prelaza Zatrijebačka Cijevna-Grabon za međunarodni drumski saobraćaj i granične tačke Vranica-Čerem između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije*
- *Protokol između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Austrije o implementaciji Sporazuma između Republike Crne Gore i Evropske Zajednice o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka*
- *Sporazum o ekonomskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžan*
- *Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžan o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja*
- *Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžan o saradnji u oblasti kulture*
- *Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžan o saradnji u oblasti turizma*
- *Sporazuma o međunarodnom drumskom transportu između Vlade Crne Gore i Vlade Kraljevine Belgije*
- *Sporazum između Vlade Crne Gore i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o sprovođenju graničnih provjera na zajedničkim graničnim prelazima*
- *Sporazum između Vlade Republike Crne Gore i Savjeta ministara Bosne i Hercegovine o saradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa*
- *Memorandum između Vlade Crne Gore i Vlade Bugarske o saradnji u oblasti evropskih i evroatlantskih integracija*
- *Protokol između Vlade Crne Gore i Vlade Bugarske o implementaciji Sporazuma između Republike Crne Gore i Evropske*

Pripremom odluka o objavljivanju, odnosno zakona o potvrđivanju, ispunjene su pravne

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EVROPSKIH INTEGRACIJA

Zajednice o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka

- Memorandum između Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore i Ministarstva vanjskih poslova Republike Grčke o saradnji u oblasti evropskih integracija
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Hrvatske o međunarodnom drumskom prevozu putnika i tereta
- Memorandum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Italije o sukcesiji bilateralnih ugovora zaključenih prije proglašenja nezavisnosti Crne Gore
- Protokol o elektronskoj razmjeni carinskih podataka između Uprave carina Crne Gore i Carine Kosova
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske o naučnoj i tehnološkoj saradnji
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o međunarodnom drumskom prevozu putnika i tereta
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije u kontekstu pristupanja Evropskoj uniji
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o uslovima putovanja državljana dvije zemlje
- Sporazum između Crne Gore i Malte o regulisanju bilateralnih ugovornih odnosa
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Malte o saradnji u oblasti turizma
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Slovačke Republike o prevozu putnika i tereta u međunarodnom drumskom saobraćaju
- Sporazum o razvojnoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Slovačke Republike
- Protokola između Vlade Crne Gore i Vlade Slovačke Republike o implementaciji

Sporazuma između Republike Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica bez dozvole boravka

- Sporazum između Uprave carina Crne Gore i Uprave carina Republike Slovenije o nepovratnoj pomoći u vidu softverskih modula sistema SAT i SPP
- Protokol o elektronskoj razmjeni carinskih podataka između Uprave carina Crne Gore i Uprave carina Republike Srbije
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Srbije o saradnji u oblasti odbrane
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske o prevozu putnika i tereta u međunarodnom drumskom saobraćaju
- Protokol o saradnji između Ministarstva inostranih poslova Crne Gore i Ministarstva inostranih poslova Republike Turske
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske o saradnji u oblasti turizma
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata o podsticanju i uzajamnoj zaštiti investicija
- Sporazum između Vlade Crne Gore i Kabineta ministara Ukrajine o saradnji u oblasti turizma

Temeljni ugovor između Crne Gore i Svete Stolice prethodno navedenog, predstavnik Odjeljenja za međunarodno pravne poslove bio je predavač na seminarima na temu "Zaključivanje i potvrđivanje međunarodnih ugovora" koji su organizovani 8. februara i 6. jula 2012. u Upravi za kadrove.

JAČANJE ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA

U cilju jačanja administrativnih kapaciteta, Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija kako bi, i u narednom periodu, efektivno i efikasno nastavili s ispunjavanjem obaveza koje proističu iz agende evropskih i evroatlantskih integracija, i tokom 2012. nastavili smo unapređenje sistema, pravila i procedura, kao razvoj ljudskih resursa.

MVPEI je organizovano kroz 20 organizacionih jedinica, što predstavlja funkcionalno usklađivanje sa potrebama i nadležnostima koje proilaze iz djelokruga Ministarstva. Ukupan broj sistematizovanih mjesta je 411, od čega 226 mjesta je sistematizovano u zemlji, a 185 mjesta je sistematizovano u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu.

Za obavljanje poslova koji se odnose na predstavljanje i zastupanje Crne Gore u inostranstvu planirano je organizovanje posla u 26 ambasada, 7 misija pri međunarodnim organizacijama i 3 konzularna predstavništva. Od planiranog broja diplomatsko-konzularnih predstavništava, na kraju 2012. godine diplomatska mreža je obuhvatala 21 ambasadu sa akreditovanim predstavnicima (donešena je odluka o otvaranju ambasade u 4 države: Bugarskoj, Kosovu, Rumuniji i Ukrajini), 6 misija pri međunarodnim organizacijama i 3 konzulata (generalni konzul u Minhenu još uvijek nije stupio na dužnost).

Sistematizovani broj radnih mjesta zasnovan je prvenstveno na obavezama koje Crnoj Gori predstoje u procesu pristupanja EU i NATO, kao i na drugim vanjskopolitičkim prioritetima. Sistematizovani broj predstavlja projekciju za period 2011-2016, koja će zavisiti kako od realnih potreba razvoja u diplomatske službe tako i od

finansijskih mogućnosti, odnosno od broja zaposlenih odobrenim Budžetom za tekuću godinu. Na kraju 2012, od ukupnog broja sistematizovanih radnih mjesta popunjeno je 234 mjesta, od čega 158 u zemlji, a 76 u diplomatsko-konzularnim predstavništvima.

U dijelu koji se odnosi na unapređenje sistema, odnosno jasno definisanih pravila i procedura MVPEI je tokom 2012. godine procesuiralo donošenje nekoliko podzakonskih akata:

Pravilnik o djelokrugu rada Diplomatske akademije, kojim se propisuje vršenje poslova koji se odnose na: analiziranje i identifikovanje potreba za posebnim stručnim usavršavanjem; izradu planova posebnog stručnog usavršavanja; utvrđivanje i obezbeđivanje ljudskih, finansijskih, tehničkih i drugih resursa neophodnih za realizaciju planova posebnog stručnog usavršavanja; pripremanje kvartalnih, godišnjih i drugih izvještaja o radu Diplomatske akademije, kao i drugih materijala (publikacija, internet strana i drugo).

Uredbu o načinu upravljanja i održavanja nepokretnosti koje se koriste za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava Crne Gore u inostranstvu, kojom se propisuje način organizovanja i vršenja poslova u vezi sa upravljanjem i održavanjem nepokretnosti.

Pravilnik o poslovima, pravima i dužnostima počasnih konzula, kojim se određuju funkcije, odnosno konzularni poslovi koje počasni konzul može da vrši na svom konzularnom području, kao i njegova prava i dužnosti u vršenju funkcije.

Pravilnik o ovlašćenjima glavnog diplomatskog inspektora i načinu sprovođenja nadzora nad radom diplomatskih i konzularnih predstavništava Crne Gore u inostranstvu, propisuju se bliža

ovlaštenja glavnog diplomatskog inspektora i način sprovođenja nadzora nad radom diplomatskih i konzularnih predstavništava.

Uspostavljanje sistema, pravila i procedura je potreban korak ka efikasnom i efektivnom funkcionisanju institucije, a u cilju njihove pune primjene u Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija uspostavljano je i **Odjeljenje za unutrašnju reviziju**.

Tokom 2012. značajna pažnja je bila usmjerena na **razvoj ljudskih resursa** kako bi na pravi način odgovorili na postavljene kratkoročne i dugoročne ciljeve i savladali profesionalne izazove. Pored specifičnih obuka koje su realizovane za pojedinačne organizacione jedinice, na nivou Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija realizovano je više različitih programa usavršavanja.

Kao rezultat **međunarodne saradnje** službenici Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija imali su priliku da pohađaju 20 programa usavršavanja, i to:

- Zimska diplomatska škola, Bugarska
- Studijska posjeta o ekonomskoj diplomatiji, Kina
- Program obuke za strateško planiranje za rukovodioca za informacije, Singapur
- II zajednički seminar za diplomate Zapadnog Balkana, Njemačka
- 18. Međunarodni trening program za mlade diplomate, Turska
- Seminar o prevenciji genocida, Poljska
- Ljetnja akademija OSCE, Austrija
- Sedmi seminar za diplomate evropskih zemalja, Kina
- 13. tradicionalni seminar za mlade državne službenike, Bugarska
- Specijalni kurs za mlade diplomate i državne službenike, Austrija
- Međunarodni naučni skup Ljetnjeg univerziteta, San Marino
- 3. ljetnja škola Alijanse civilizacije, Portugal
- Evropska ljetnja škola, Češka
- Seminar „Energy Diplomacy“, Bugarska

- 55. profesionalni kurs za strane diplomate, Indija
- Seminar za crnogorske diplomate, Kina
- Obuka za mlade diplomate, Holandija
- Seminar za mlade diplomate na temu evropskih integracija, Hrvatska
- 33. Euro-mediteranski seminar za diplomate, Malta
- Seminar o prevođenju, Belgija

Kao rezultat međunarodne saradnje, u periodu od 14-18. maja 2012. realizovan je **seminar o razmjeni iskustava u procesu pristupanja Evropskoj uniji**, u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova Bugarske, na temu: Zapadni Balkan: Približavanje Evropskoj uniji, a koji su pohađali službenici svih ministarstava uključeni u proces evropske integracije.

Tokom 2012. uspješno je realizovan regionalni program obuke **Trening za trenere-oblast upravljanja projektima** koji su imali prilike da pohađaju dva predstavnika Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija. Projekat je realizovan u saradnji s organizacijom GIZ (Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit). U realizaciji **Regionalne škole za državnu upravu (ReSPA)** službenici Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija su imali priliku da pohađaju sljedeće programe obuke:

- Menadžment, dobro upravljanje i moderni administrativni principi u kontekstu evropskog administrativnog prostora
- Međunarodni protokol-državna uprava
- Trening za trenere za vođenje pregovora sa Evropskom unijom

Službenici Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija su imali priliku da pohađaju **obuke u realizaciji Uprave za kadrove**, kao i **kurseve stranih jezika**. Službenicima su takođe bili dostupni **kursevi francuskog jezika** koji se realizuju u okviru Projekta frankofonije, a u saradnji sa Francuskim Institutom.

U okviru Diplomatske akademije, u drugom kvartalu 2012, realizovan je **ciklus predavanja namijenjen mlađim službenicima** Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija. Predavanja su obuhvatila teme koje u oblasti međunarodnog prava, diplomatskih vještina, vanjske politike Crne Gore, ali i set predavanja o evropskim i evroatlantskim integracijama.

U cilju pružanja podrške za stvaranje ambijenata za profesionalno usavršavanje mladih, MVPEI je učestvovalo u dva značajna projekta.

5. Ljetnja škola za mlade diplomate „Gavro Vuković“

MVPEI u saradnji sa Programom za razvoj kapaciteta (CDP), kancelarijom UNDP-a u Crnoj Gori i uz podršku Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Norveške, organizovalo je u periodu od 1-6. jula petu ljetnju školu za mlade diplomate „Gavro Vuković“.

Program Pete crnogorske ljetnje škole bio je fokusiran na ulogu i značaj diplomatije u procesu održivog razvoja, prevazilaženja kriza i razvijanja novih modela ekonomske, političke i bezbjednosne saradnje na međunarodnom planu. Ljetnja škola je okupila 48 učesnika iz 33 države koji su imali priliku da se upoznaju sa istorijom, kulturom i vanjskopoličkim prioritetima država učesnica, te da se kroz učenje, razmjenu mišljenja i druženje međusobno upoznaju i postave temelje za buduću uspješnu saradnju. Aktuelne teme iz oblasti međunarodne politike mlađim kolegama su približili ugledni predavači, teoretičari i praktičari međunarodnih odnosa.

II Sajam prakse u saradnji sa Upravom za kadrove - Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija se predstavilo na II Sajmu prakse koji je organizovala Uprava za kadrove u saradnji sa organizacijom Career Team. Tom prilikom prikupljeno je 213 prijava, a shodno iskazanim potrebama primljeno 7 studenata završnih godina ekonomije, prava, političkih nauka, engleskog jezika i elektrotehnike koji su imali priliku da obave praksu u trajanju od 2 mjeseca.

Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem - Program je namijenjen licima sa stečenim visokim obrazovanjem bez radnog iskustva koji se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje. Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija se prijavilo za učešće u Programu stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem i iskazalo potrebu za 14 visokoškolaca čije je angažovanje planirano od 15. januara 2013. u trajanju od 9 mjeseci.

*U cilju jačanja efikasnosti poslovanja institucije, u dijelu koji se odnosi na **upravljanje informacionim sistemima** tokom 2012. rađene su analize potreba Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija u oblasti elektronske komunikacije sa diplomatsko-konzularnim predstavništvima koja uključuje i razmjenu podataka klasifikovanih određenim stepenom tajnosti, analize potreba za uspostavljanje nacionalnog viznog informacionog sistema i analize potreba razvoja i unapređenja softverskih alata za potrebe evropskih integracija. U cilju prikupljanja informacija organizovana je studijska posjeta Ministarstvu vanjskih i evropskih poslova Hrvatske.*

*Pored značaja koje informacije imaju za efikasno funkcionisanje institucije, u cilju informisanja javnosti informacije o svim važnim aktivnostima, a naročito aktivnostima vezanim za proces vođenje pregovora sa Evropskom unijom, su redovno ažurirane na sajtu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija. Dodatno, u skladu sa propisima koji regulisu **slobodan pristup informacijama** riješeno je 18 zahtjeva.*

*Za poslovanje Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija za 2012. bio je opredijeljen **ukupan budžet od 12 449 730 eura**, od koga je **utrošeno 98,36 %**.*

*Pored sredstava predviđenih budžetom Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je tokom 2012. u okviru paketa bilateralne saradnje između Crne Gore i Kraljevine Norveške **dobilo donaciju od 400,000 eura** koja će se implementirati u saradnji sa kancelarijom UNDP u Crnoj Gori koja je opredijelila **dodatnih 114,000 eura** za projekat jačanja kapaciteta Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija. Projekat će se realizovati u periodu od 1. oktobra 2012. do 31. oktobra 2014, a u okviru kojeg će biti obuhvaćene dvije komponente. Prva, podršku Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija i glavnom pregovaraču u koordinaciji procesa pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, i druga, koja se odnosi na jačanje internih kapaciteta Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija za efikasno sprovođenje prioriteta vanjske politike.*